

INDEX

empresa:

. SOBRE EMPRESA, ECONOMIA, SOCIETAT i CREATIVITAT

Joan Buira Cluet (7.10.2001/31.8.2002)

. SOBRE EMPRESA, CAPITAL i RELACIONS HUMANES

Antonieta Millaruelo (11.10.2002)

. MÓN LABORAL, COMUNICACIÓ i QUALITAT HUMANA

Emilio Carretero Barea (18.9.2003)

. SOBRE EL COMPANYYERISME: ARA i ABANS

Pere Sisó (7.5.2004)

. SOBRE ELS XOCES DE CARÀCTERS i ELS PROBLEMES DE CONVIVÈNCIA

José Manuel Arteaga López (7.5.2004)

. SOBRE LA COMUNICACIÓ EMPRESARI-TREBALLADOR i LA POR AL DIÀLEG

Joan Carrera (18.6.2004)

. SOBRE EMPRESA i LA RELACIÓ EMPRESARIS-TREBALLADORS

Nieves Ferré Romeu (10.9.2005)

. SOBRE UTOPIES LABORALS

Rosanna Masó (27.6.2003)

. SOBRE TREBALL, TEMPS i ÈTICA. Un projecte d'empresa possible per a Teyme.

Marc Roca Peirau (26.6.2003)

. SOBRE L'EMPRESA i EL FACTOR HUMÀ. Una visió de Multeyme (Teyme) i el seu potencial.

Jordi de Francisco (27.6.2003)

. SOBRE ALTRES MODELS D'EMPRESA, ALTRES SISTEMES DE PRODUCCIÓ,
ALTRES MANERES DE FER

Joan Carrera (18.6.2004)

. SOBRE COMERCIAL, NOUS CONCEPTES EMPRESARIALS i POLÍTICA ECONÒMICA
GLOCAL ACTUAL

Hocine Mohamdi (17.6.2004)

. SOBRE MULTINACIONALS i PETITES i MITJANES EMPRESES

Joan Buira Cluet (7.10.2001/31.8.2002)

treball:

. SOBRE TREBALL, TEMPS i DINERS

Xavier Pons Laplana (3.10.2002)

. SOBRE TREBALL, TEMPS i EL TOCAR DE PEUS A TERRA

Antonio Burgés Quintilla (17.7.2003)

. RITMES DE VIDA, TEMPS, RAPIDESA i QUALITAT HUMANA

Pere Sisó (7.5.2004)

. FORMATS IDEALS DE TREBALL i ELS PROBLEMES DE LA PETITA-MITJANA EMPRESA

Anna Susagna Martí (26.9.2003)

. CULTURES i MENTALITATS

Ousman Kone (23.11.2004)

. SOBRE EL PREU DEL TREBALL,
PER QUÈ SE PAGUE MÉS LO INTEL.LECTUAL QUE LO FÍSIC?

Joan Carrera (18.6.2004)

. SOBRE LES DIFERÈNCIES SALARIALS, TREBALL INTEL.LECTUAL i TREBALL FÍSIC

Joaquim Esteve Arqué (18.6.2004)

. SOBRE LA MOTIVACIÓ, EL TREBALL i L'EVOLUCIÓ DE LA SOCIETAT

Josep Vidal Molins (27.5.2005)

. SOBRE FORMATS i ESTRUCTURES DE TREBALL

Hocine Mohamdi (17.6.2004)

. SOBRE ESTRUCTURES DE TREBALL, HORARIS ESPANYOLS, CULTURA i VIDA

anònim (2002)

. SOBRE MANERAS DE ENTENDER y VIVIR EL TRABAJO,
MENTALIDADES y GENERACIONES

Manuel Ramirez (19.7.2004)

. SOBRE EL TRABAJO DE LIMPIEZA, LO DOMÉSTICO y LA ECONOMÍA

Raquel Lacumba Romero (14.5.2004)

. SOBRE LA MOTIVACIÓ, EL SENTIT i VALOR DEL TREBALL EN EL S. XXI

Joan Tarragona (4.10.2002)

ecologia:

. ECOLOGIA i NORMATIVES EUROPEES

Antoni Calafell Capell (4.10.2002)

. SOBRE CONTROL DE QUALITAT i ECOLOGIA

Salvador Causadias (17.7.2003)

. SOBRE EL VALOR DE L'ALIMENTACIÓ i L'EVOLUCIÓ DEL CAPITALISME

Antonio Majoral (4.8.2003)

economia:

. SOBRE EL TREBALL i EL TEMPS, INERCIES SOCIALS i NOVES GENERACIONS

Salvador Causadias (17.7.2003)

. SOBRE EL FET D'ADMINISTRAR i L'EMPRESA

Joan Tarragona (4.10.2002)

. SOBRE FISCALITAT i ESTAT

Antoni Fauria (3.10.2002)

mentalitats:

. MANERES DE PENSAR i DIVERSITAT D'OPINIÓ

Paco Bermudez (17.6.2004)

. SOBRE ESTRUCTURES i FORMATS LABORALS, MÓNS POSSIBLES O NO POSSIBLES.

Anònim (2004)

moral i ètica:

. SOBRE TREBALL, TEMPS, SOCIETAT, MORAL i ÈTICA

Julian Arànega (17.7.2003)

. SOBRE EMPRESAS, JEFES, EL DINERO y LAS NUEVAS GENERACIONES.

Alberto García (11.2.2005)

. SOBRE ELS DEFECTES, L'OPORTUNITAT i LA NECESSITAT DE CANVIAR

Pep Mas (18.6.2004)

SOBRE EMPRESA, ECONOMIA, SOCIETAT i CREATIVITAT

Joan Buira Cluet (7.10.2001/31.8.2002)

nbf - ... amb aquest 54 anys d'experiència, des del primer taller de reparació fins ara on està,
... per vostè QUÈ ÉS UNA **EMPRESA**?

JB - ... què és una empresa, ... és bastant difícil de, fàcil i difícil de contestar perquè
**una empresa és l'inici d'un objectiu, d'una vocació d'una persona
que es vol independitzar, que no vol estar pendent d'un sou i
d'unes ordres d'una segona persona, i l'empresa és l'inici d'aquesta idea,
que aquesta idea té com a resultat pues treballar lliure,**
encara que seguint empresari hi han molts problemes,
molts més problemes que sent un empleat perquè estàs lligat a la feina,
als clients i a les obligacions, ... però bueno, és una llibertat en certa manera.
L'objectiu, pues treballar lliure i guanyar diners,
perquè l'empresa és per guanyar diners, però els diners no ho són tot;
a vegades l'ideal, ... en el cas meu sempre ha valgut més l'ideal que,
que no l'objectiu de guanyar diners i la prova és que després de tants anys
encara no he retirat mai dividendos de les empreses que tinc,
... no he viscut de les empreses, he viscut dels sous de les empreses,
però no de treure dividendos per comprar una barca, per comprar un chalet,
això pues ... ho he fet des d'un altre àngul i tal.
Això vol dir que al principi **vaig montar la primera empresa amb l'ideal
d'independització, de treballar, de guanyar diners, de fer coses, d'ampliar,
... i encara hi ha aquesta motivació.** La empresa jo la considero així.
Dintre d'una empresa pues **hi ha l'objectiu de guanyar diners,
hi ha l'objectiu de ser lliure, hi ha l'objectiu de donar feina,**
també en certa manera **és una acció social,** si l'empresa està ben definida i
està portada com hauria de ser, perquè dones feina i això no deixa de ser un objecte social.
Una empresa és això, una forma de treballar per un mateix que no depengui d'un sou,
no depengui si el despedeixen, no depengui d'una altra empresa quan se fa gran i tal,
i bueno ... llavors l'empresa és indefinit allà on es pot arribar,
perquè moltes empreses es queden a un nivell petit, altres a un nivell gran
i inclús molts empresaris a nivell mundial, com sabem la història del Ford i tal,
que van començar reparant bicicletes i van arribar a tindre la indústria més important
del món amb 40 o 50 mil homes al seu càrreg.
**Una empresa amb vocació, amb intel·ligència, ganes de treballar i creació
pot arribar a un límit inesperat.**

nbf - d'alguna forma una empresa, segons el que ha dit,
és una iniciativa particular per independitzar-se econòmicament i treballar de forma lliure,
de forma autònoma, dintre de la societat. (...)
Hi ha els funcionaris de les institucions públiques que treballen en funció duns càrreg "x",
i hi ha les empreses (privades) que representen, diguessim, aquella opció més lliure de funcionament.

JB - ...bueno, diguem que **cada empresa és diferent,** una comparació:
si al món hi ha, no sé quans millions d'habitants, no en hi ha cap igual;
pues faig una comparació similar, l'empresa no en hi ha cap d'igual, ni que siguin del mateix ram,
l'estructura i el tarannà de cada empresa és molt particular,
i molt a l'ambient que el promotor, el dueño o els directores la portin.
O sigui que dir -una empresa fa accions socials -
pues a lo millor una empresa tindrà aquesta tendència i
una altra tindrà la tendència al revés d'explotar a la gent,
o sigui, és molt diferent ... **una empresa ...**

nbf - ... depèn una mica dels **valors de les persones** que ...

JB - **dels valors de les persones,** si, si.
En el cas meu potser m'he passat massa amb l'ambient social, m'assembla a mi,

... però bueno, no estic arrepenedit.

nbf - ... en aquest sentit, **una empresa és també un acte creatiu**? implica ...?

JB - **l'empresa és creació constant i permanent.**

... hi ha creació constant, renovació de métodos, renovació de formes de treball, renovació d'herramientes, renovació constant dels materials que s'estàn fent, ... és una creació constant, perquè **l'empresa sense creació no és empresa.**

nbf - ¿en relació a lo que són institucions públiques, per exemple, ... és a dir ... hi ha molta més **creativitat** en una **empresa (privada)** que no en una **institució pública**?

JB - se diu així, si, si, és molt lògic.

Per exemple, farem una comparació: un jefe d'un departament públic, no teme al final de mes, al contrari espere el final de mes per cobrar les 300-400, a part que pot ser un bon cumplidor, pot fer una bona feina, (però és per marcar una diferència) pues espere a final de mes, perquè ha complert i tal, per a guanyar el milió de ptes o les 500mil.
Un empresari, normalment, teme el final de mes, perquè té una serie de pagos, seguretat social, impostos, ives i tal, i moltes empreses que van justes de diners temen al final de mes.
Aquesta és la diferència, que **l'empresari ha de pagar, s'ha d'espavilar, ...** un empresari que no estigui apoyat per cap multinacional, que són la gran majoria, s'ha despavilar, perquè té els impostos, té amortitzacions, a lo millor ha comprat una màquina i l'ha de pagar, té els sous, té la seguretat social, i s'ha despavilar.
I un ente públic, aquest neguit no el tenen, perquè ja ve tot sincronitzat, els pagos ja els fa l'Estat i els sous ja venen sincronitzats;
i bueno, aquest neguit que és la nit i el dia no el tenen, prova d'això que la majoria d'empreses públiques estàn perdent diners i algunes d'elles, no (sols) aquí a Espanya inclús a l'extranger, quan han passat en mans privades, aquella empresa s'ha convertit en una empresa bona i rentable. És la diferència que hi ha entre una empresa pública a una empresa privada, aquest és el meu punt de vista.

nbf - és a dir ... hi ha un risc, per una banda hi ha més dinamisme a nivell de buscar mètodes, buscar estratègies ...

JB - no hi ha cap més remei, sino l'empresa no té viabilitat. (...)

No hi ha cap empresa que vaigi per si sola.
A lo millor hi haurà negocis molts particulars que no tenen competència, com inclús pot ser una discoteca, pot ser negocis d'aquest fàcils, però **tota classe de negocis de competència: un restaurant, una botiga de roba, de sabates, una fàbrica petita, un taller de reparació, ... té competència i ha de millorar-se dia a dia, i ha d'atendre be dia a dia, i ha de guanyar diners dia a dia, per poder pagar la gran quantitat de gastos que hi ha, de seguros i personal, alquiler, telèfono, i contribucions, i ... bueno no s'acaben mai, hi ha una llista interminable de gastos.**
I si no hi ha un treball i un neguit per poder treballar pues això s'en va.
Algunes pleguen, altres es munten, altres tenen exit, tot depén del tipo de feina, de com se porte la direcció de l'empresa, ... depén de moltes coses.

nbf - ... a veure, dintre ara de lo que és la SOCIETAT, en la societat hi ha varies funcions, ... què creu que representa, **quin paper juga l'EMPRESA, ja sigui petita, mitjana o gran, dintre de l'ECONOMIA d'una SOCIETAT?** ... és a dir què és lo que aporta? què és lo que fa dintre de l'economia? seria el sistema regulador de l'intercanvi, de producció, de materials, de bens, és a dir ... ?

JB - ... bueno, pues jo diria que fa moure pràcticament tot, i explicaré

No hi ha cap producte que vaigi sol, per exemple:
una patata, del camp, de la mata, al plat d'una família d'una ciutat, o sigui, ... i partir d'aquí des de que la patata s'ha de collir ja entra un empresari, que és el pagés, aquell empresari sigui familiar sigui una explotació agrària, ja dóna feina;

aquella patata va a un majorista o una cooperativa que la ensaquen, que la trien que no en hi hagi de podrida, i també dona feina i ja és un altre empresari que està manipulant allò, i aquesta cooperativa o aquest empresari gran que compra les patates a vegades ven a un majorista, de Barcelona, de Madrid i tal, que també és una altra empresa. Aquella patata va d'empresa amb empresa, si anem seguint simplement (el recorregut d') una patata, i va al majorista que ven als botiguers, i el botiguer és una altra empresa. I l'ama de casa compra la patata al botiguer. Pues a lo millor una patata si ho analitzesim bé, ha passat per 5 empreses, per 5 mans o 4 o 3, però jo diria que són 5, i són 5 empreses. O sigui això vol dir que una patata, primer s'ha de plantar, i fins que arriba a l'olla de la senyora, de l'ama de casa, pues han passat 4 o 5 mans. I això tot. Des d'un automòvil, que un fa una peça, el que fa el ferro...; per exemple fem el seguiment del ferro... : hi ha els miners que treuren la materia prima del ferro, aquesta materia prima va als altos hornos, però aquells miners ja estan dirigits per un empresari, sigui estatal sigui privat, aquest ferro va als altos hornos i allí és fa transformació, del mineral de ferro surt ferro, llavors passe per laminats, aquest laminats van a un gran majorista, el gran majorista va a un minorista, el minorista ven als tallers, els tallers el mecanitzen i fan una peça, i aquesta peça pot ser una peça d'un automòvil que aquesta peça es ven a un majorista i el majorista ho ven a una fàbrica d'automòvils i l'automòvil es munte i de muntar va a un distribuïdor i del distribuïdor al client. Pues a lo millor, un troç de ferro ha passat 18-20 mans o 15; però sempre, no corre el ferro sol, va en mans d'empresaris siguin estatals o siguin empleats, que aquests empleats els mou una empresa, perquè els empleats tot aquest procés no el segueixen. Qué vol dir això, mirat des d'aquest punt de vista, **un gran moviment d'un país depèn de l'empresa**, un gran moviment, un 80 un 90 un 100, no sé jo això, no ho he analitzat mai, però depèn de l'empresa.

nbf - ... es podria relacionar, ... que una SOCIETAT és un conjunt d'empreses, un conjunt de relacions empresarials (en el fons)?

JB - si ... la societat, és que tot, tot, clar, ...; amb el mateix circuit te faré una peça de roba, o te faré simplement amb un botó o unes sabates, un empresari que té una granja de bous, després va al matadero, ...; però tot això ho mou l'empresa, ho mou **el factor humà** que és el més important, ho mouen obrers que és el més important, però aquests obrers els mou una empresa, i hi ha obrers que, per exemple aquest que fa la carn, que té la granja, a lo millor és un granjer particular, però no deixa de ser, no és un pagés, és un empresari ganader o és un empresari agrícola. Bueno, mirat des d'aquest punt de vista, i si ho analitzem bé, qualsevol producte ha estat manipulat i ha estat transportat i estat finalitzat per una empresa, per la mà d'obra duna empresa, jo no descarto **la mà d'obra, ... és el factor més important de l'empresa, si una empresa no té mà d'obra pues no existeix empresa**, no hi ha que descartar mai la mà d'obra però tampoc s'ha de descartar mai que **el moviment** del que sigui: la gasolina, l'avió que sentim ara, és una empresa, ... tot, tot és empresa, **l'empresa és el que fa moure**, jo diria, que fa moure **el món**. Si quedés encallat, ... bueno, es que, ... pararia el món.

nbf - ... no hi ha **vida social**?

JB - dintre d'aquest món de treball, pues llavors hi ha la vida social, hi ha els pros i contres, ... però qué significa l'empresa? pues significa tot, a nivell d'impostos, perquè aquella patata, pague impostos al pagés, pague impostos al majorista, pague impostos al minorista, pague impostos ..., o sigui, hem fet el circuit d'una simple patata i dius bueno..., això neix sol! pot ser hi haurà algun producte, com un senyor particular que s'en vaigi a buscar rovellons, i aquell senyor pues ... però això ... no paga impostos, això no dona vida, dona plaer, és un hobby però no dona vida, o sigui que ...

- nbf - si parlem una mica sobre aquesta idea de que una **EMPRESA** és una **INICIATIVA** o una **VOLUNTAT** de treballar lliurement, en funció dels **VALORS** que un creu ... com un acte de supervivència que un tria la manera, dintre dels marges que té, per treballar de la manera vol ...
- JB - si, no, és una espècie de llibertat, de voluntat, de motivació, ... que moltes vegades hi ha molta gent que s'estableix, i ho passe (parlo de petites esferes) molt més malament que anant a un sou, depenent d'un sou, perquè té moltes privacions, té mals de caps i tal, però també té satisfaccions - bueno això és meu, monto una empresa, el dia de demà serà pels meus fills - , etc. etc. ...
- nbf - a nivell de VALORS, que és una mica per on jo m'oriento una mica més, d'alguna forma; si estem parlant d'una SOCIETAT pues que hi ha una serie d'EMPRESSES, petites, grans, mitjanes, no? que hi ha un intercanvi de productes, de ... és una mica la vida, la VIDA de la SOCIETAT és aquest ... , hem parlat d'institucions públiques, d'empreses públiques que tenen unes normatives més fixes, que potser venen de segles enrere o d'estructures més antigues, i les empreses privades que són una mica des d'on
- JB - des d'un empresari lampista que només treballa ell, que ja és un empresari fins a una multinacional o una empresa gran que poden treballa 30 o 40 homes, però no deixa de ser una empresa.
- nbf - però es podria dir que una mica, avui en dia, avui en dia i de fet des de sempre, que la **ECONOMIA** sigui més o menys creativa, que la economia pugui anar millor o pitjor, que la economia sigui algo favorable pels individus (la gent) o no, en bona medida depén d'aquestes empreses privades? d'aquestes iniciatives privades?
- JB - si
- nbf - que fan moure el món d'una manera o d'una altra en funció dels seus valors?
- JB - jo diria que depén bastant, però bastant molt, quin tant per cent no ho sé, 65-70 o pot ser més, depén de l'empresa privada, la economia no d'un país, de tot el món.
- nbf - es pot relacionar la **ECONOMIA** amb **CREATIVITAT** amb aquest cas transportada a les **EMPRESSES**?
- JB - L'empresa, gran, petita, mitjana, no és, no està creada, o sigui, l'empresari, o al menys jo ... (pot ser ara vaig a dir una cosa molt, pot ser una mica dura, però crec que és important dir-ho). L'empresa no es munta per donar un ben estar a ..., no es fa aquest pensament, després ja ho porta aquest ben estar a la societat, als empleats i tal; i moltes empreses que funcionen be, que es porten be amb la gent, fan una societat d'un nivell o d'un altre nivell. Però jo crec que no es pense, quan se planifica una empresa per fer una màquina, per fer un carretó, per fer una moble i tal, no es pensa el resultat serà perquè, si hi ha 20, 30 o 100 empleats, tinguin més bon ambient de vida, tinguin més recursos, tinguin més possibilitats, no es pense, això ja be, és com una segona. Tal vegada s'hauria de pensar però no es pense. LLavors la **creativitat d'una empresa**, les empreses no podem estar quietes perquè sino perdem el tren, ... es fa per aguantar l'empresa, ... per supervivència. Si no fas coses noves i no gastes diners, moltes vegades has d'anar al banc a buscar diners per fer coses noves que al final no han anat be, és un **risc** i és una aventura terrible, terrible a nivell econòmic i fantàstica a nivell de realització d'alguns empresaris, però no es fa tot això perquè, és lamentable però és així, al final de tot això la societat pugui viure millor. Ja s'en beneficia la societat d'això, però no es fa, perquè ...
- nbf - per què creu que no es fa, o perquè creu que no s'afegeix aquest ...?

- JB - això ja ve per si sol, **si una empresa crea feina, dóna feina i al donar feina donar ben estar en una societat.**
 Una empresa entra dins del món de la competència, **la competència és molt dura, és molt brutal**, i si la competència d'una empresa es mire, si hem de fer aquest producte més car per a que llavors els empleats que només guanyen 150mil guanyin 200mil, aquest producte no té exit en **el mercat**, perdriem lo que sen diu "el bou i les esquelles", perdriem el producte i perdriem els empleats;
 no es mire com a primer, com a shock, com a missió d'una empresa farem diners i farem això, això ja ve, perque **quan un país té feina, els sous i el ben estar de la gent ja s'autoregula.**
 Per exemple jo he estat buscant empleats soldadors, i com que no en trobes de 10 pues, els has de pagar a 15, i si no en hi ha a 15 pues a 20.
Automàticament la mateixa necessitat ja regula el mercat.
 Ja regule, bueno pues jo a 170mil ptes no trobo cap soldador, però a 225 si, ... ja és regule el mercat. Si no hi ha feina, a través de que una empresa no sigui competitiva, no sigui creadora, no tingui el neguit de tirar en davant, tot això es perd.
 Si no hi ha pedidos, no hi ha feina, i si no hi ha feina no es pot donar treball, i s'em va tot al traste.
 O sigui que, resumint, jo crec que (home, hi ha coses estatals, coses de fundacions i coses que es fan de cara al ben estar de la gent), però les empreses privades amb el neguit que tenim de tirar en davant, la competència, i ara un ha fet això i l'altre ha fet allò, i pressupostos, que si no arriben, si fem un crèdit, ... i aquest neguit no es fa de cara a donar ben estar als empleats, indirectamente ja es dóna, com a segona, perque si no es fa això, no es pot donar feina, o sigui ... si no creem i fem productes nous i no anem amb una competència "rabiosa" (per dir algo), **competència rabiosa**, pues el que passa és que en ves de donar ben estar hem de despedir perque no hi ha feina, moltes empreses despedeixen gent, moltes, i ara últimament pues hem sentit a dir unes companyies aèrees que despedeixen milers de persones, no ho fan agust, però ho fan perque mira, no tenen feina.
 O sigui que l'**ambient social** existeix dins de l'empresa, l'empresa dóna ambient social, però jo diria que l'objectiu d'un empresari no és aquest, i si algún empresari ha anat amb aquest objectiu, normalment, jo en conec a dos, i els 2 han acabat malament econòmicament, i els empleats quan no han tingut un bon sou, amb feina, els han deixat abandonats i tal.
És a dir l'objectiu d'un empresari és tirar en davant l'empresa, crear feina i la feina ja s'autoregula, com he dit abans.
 Si hi ha feina, pues se pague, ... i es va pagant i ja s'autoregula, lo fomut és quan no hi ha feina.
L'ambient social no és secundari, és primari, però passa a segon terme o tercer terme.

nbf - però amb aquesta funció que és crear feina, com deia abans a principi de tot, ... al crear l'EMPRESA, instintivament la crea en funció dels valors que té, de les **NECESSITATS i VALORS**, en aquest sentit el FACTOR HUMÀ va per dintre vulguis o no vulguis. Hi ha **empresaris** que pot ser són més explotadors, en el sentit de que van a buscar més el seu propi benefici i s'obliden de, o no tenen tanta **consciència** de donar, de ..., de vulguer donar vida amb altra gent, diguessim no?

JB - bueno això, ... com he dit abans, he començat dient que si hi ha 2000millions d'habitants al món, no en hi ha cap igual, ... les huelles dactilars de cada habitant són diferents i són mils i mils de millons; pues **les empreses** (no és comparatiu) tampoc en hi ha cap d'igual, **ni que facin el mateix no en hi ha cap d'igual, la forma de pensar de la gent, dels empleats, dels encarregats i de l'empresari fan que sigui diferent. (...)**

(...)

nbf - ... hem tocat el tema de l'EMPRESA, així pel damunt, relacionat amb el tema de CREATIVITAT;

en relació a l'ECONOMIA es podria parlar que pot ser les empreses privades sou les que aporteu aquest grau de creativitat dintre lo que és la SOCIETAT, aquest dinamisme, aquest ... ?

JB - aportem bastant, si , si, .. bastant

nbf - també amb aquests últims 50 ha hagut un canvi, a nivell social i cultural, molt fort, que ve donat per la **TECNOLOGIA DIGITAL**, els ordenadors; és a dir, fa 50 anys no s'utilitzava ordenadors o pràcticament ningú, avui en dia qualsevol petita empresa té el seu ordenador, a com gestió de la
Què us ha facilitat la tecnologia amb aquest sentit? (... és a dir la tecnologia digital)

JB - Bueno, és que ... seguir, seguir, viure, viure..., viure el moment i viure al món, per dir algo.
Una empresa que no s'haig modernitzat no té ... supervivència, perquè clar, si una empresa de 50 homes i ... a lo millor el fixero de 50 homes, el fixero de productes hi havia donant entrades i sortides pues 4 o 5 empleats, manual, amb la fitxa, aquest producte n'ha entrat 10 n'ha sortit 1, ara ho fa una persona, a lo millor amb 4 o 5 hores, està tot mecanitzat.
Ha tret mà d'obra, si, en certa manera ha tret aquells 4 o 5 senyors que estaven manipulant a mà; o sigui aquella empresa, ... la que no s'ha mecanitzat ja ha plegat, o sigui, llavors, no solament estaven en perill aquells 4 o 5 sino estaven en perill els 50 que hem dit abans.
La tecnologia ha portat això, puguer seguir, puguer aguantar;
i és una renovació constant i permanent, i una inversió constant i permanent, ...

nbf - (...) ... , a nivell administratiu, a nivell de gestió, ha donat més fluidesa?

JB - si

nbf - ho ha fet més ...

JB - si, ... si si **ho ha fet més senzill**; i costa d'implantar-ho però una vegada està implantat i si hi ha la gent apropiada, ho ha fet molt senzill; tens informació a l'instant de tot el que t'interessa, sempre que hi haig una organització al radere, i s'haigin posat els programes al dia.
Dóna informació a nivell mundial, nosaltres ara parlem amb els Estats Units, i parlem amb Sudàfrica, amb el mail

nbf - el email, el correu electrònic

JB - i enviem pressupostos, enviem dibuixos, enviem ..., i abans tot això era impensable, abans ... , si parlem de 50 enradere, quasi no hi anaven avions no?!

nbf - diguessim que hi ha molta més comunicació

JB - hi ha una comunicació ..., **el món s'ha fet petit**, ... **el món està a l'alcanc de la mà**, t'enteres de tot, l'internet et dóna ...; per exemple, ara hem d'anar a l'India, pues l'internet ens dóna les ciutats que hem d'anar, la temperatura que hi ha ..., ens dóna tot, i clar llavors et pots preparar per dir algo simplement, per exemple, posant-te roba d'estiu o roba d'hivern, però a part d'això te dóna tota una informació que abans no existia, l'ha facilitat; o sino estariem antiquats com abans, encara aniríem amb bicicleta.

nbf - a nivell administratiu també ha simplificat les coses?

JB - molt ha simplificat, pues molt, molt molt;
és quasi impossible pensar que una empresa que s'haig posat dins de l'informàtica, serie impensable que hagués de fer un retrocès i hagués de tornar a administrar manual, ni s'en sabrie ni fore rentable, ... és impensable, és ja una cosa irreversible i ...
... i que **no hi ha retrocès**.

nbf - bueno no sé si se m'ocor alguna relació més; ara amb aquest rato que portem parlant, derrepent se m'ha fet com molt bàsic, aquestes 4 paraules:
EMPRESA, relacionada per excel.lència amb l'ECONOMIA, amb la CREATIVITAT, i amb la TECNOLOGIA com a motor (per) facilitar l'accés amb aquesta ... és a dir ...;

bueno hi ha una altra paraula clau que és la feina, **TREBALL**, és a dir, estem obligats a treballar mentres vivim d'alguna forma, no? no ens regalen la vida ... ; i l'empresa com maneres diferents d'**organització** i **modes de treballar**, no?

JB - però això és molt extens, ja he dit que les empreses totes són diferents una de l'altra ni que facin el mateix, perquè **l'empresa la fa el factor humà, l'equip humà i la fa la direcció** i tal.

(...)

nbf - ... una altra pregunta, que diguessim ... és més per curiositat; a Sant Pere més Baix (de Barcelona), que són tots petits comerços, petites botiguetes, ... i és un carrer comercial per excel·lència, és a dir que són ...; i ... pràcticament a quasi totes les botigues que vas, tenen penjades un cartell que posa: << *on hi ha comerç hi ha vida* >>.

Llavors voldria preguntar-li què és per vostè el **COMERÇ**?

JB - suposo que ja t'he dit que, t'he fet l'exemple de la patata, ..., si tot passe per l'empresa, tot; ... si vas de caceria i mates una perdiu, pues no l'has de comprar però si que compres el cartutxo, compres l'escopeta, compres la gasolina per anar ...; i això ho compres amb empreses, siguin privades o siguin estatals. **Tot passe per l'empresa, fixa't-hi, tot, tot, tot, tot, tot, ... tot**

nbf - però el comerç, diguessim, quan vas a buscar 200gr. de cigrons, per exemple; tens gana, és l'hora de dinar, surts al carrer, vas on venen cigrons cuïts i compres 200gr. de cigrons, pagues, és a dir, ...no? i amb això menjes. D'alguna forma, ara per ara, vec el **COMERÇ** com aquest **INTERCANVI** que es fa, en funció de les **NECESSITATS** que té cada persona; si tu no necessites cap patata no compres una patata, compraràs una altra cosa, en funció de lo que necessitis ...

JB - claro si, no però jo t'he donat l'exemple de la patata per dir que tot passe per empresa, pràcticament tot lo que fem, i mirem, i llegim, i menjem, i ens vestim, ... tot passe per empresa. Primer has preguntat quin tant per cent té l'empresa ..., pues jo diria que **l'empresa és tot**, tot, és que ...; tot això ho ha fet una empresa, serà privada, serà un artesà però ho ha fet una empresa, aquest aro que és un ferro, quan ha arribat amb aquest artesà ja ha passat per 6 fasses o 7, ... des del mineral, d'extreure el mineral, que per extreure el mineral se necessita vagonetes, se necessita assensors, se necessita herramienta, i aquells obrers, ... allò ja és empresa; i arriba aquí un troç de ferro, i aquest senyor l'ha manipulat, i per manipular-lo ha necessitat corrent per doblegar-lo, i la corrent és també una empresa, i ha necessitat pintura, que la pintura l'ha fet una empresa, ... ; és que si t'hi fixes, a veure una cosa, ... **la NATURALESA gràcies a déu no l'ha feta una empresa**, l'ha fet l' "*empresa divina*" de ..., de ... de ...; pues aquell rovellò que surts a caminar, ...

nbf - ... "*deu l'empresari*" (riures)

JB - i aquell rovellò tel pots menjar sense haver-lo comprat; pensem que la gran majoria de rovellons se venen, els que pleguen rovellons ja són empresaris rovelloners ja ...

nbf - però per allà hi hauria alguna relació, perquè la NATURALESA, per fer-se una planta, necessita organitzar-se, si no té un **ORDRE**

JB - ... si, si ... bueno però llavors ja no hi ha, ja és un milagre, un **milagre** de la naturalesa, ja és un milagre molt ferm que ...

nbf - d'alguna manera les plantes creixen en funció de la terra, de l'aigua que tinguin ...; nosaltres els humans, pues creem empreses perquè és la nostra manera de ...

JB - ... **no tot depèn d'una empresa**, per exemple aquesta planta, aquesta enredadera no depèn de l'empresa, depèn de l'aigua, depèn de ... tal; però l'aigua que hi posem ho comprem a una empresa d'aigües de Tarragona, i el fem que...; és que si vas mirant, **estem tots lligats a l'empresa**,

és que l'empresa és tot eh; ... aquesta lluita que tens tu per millorar cada dia,
... i que en realitat ho fas per realitzar-te, però també ho fas per supervivència,
per conservar la feina, ... pues no deixa de ser una empresa.

nbf - .. està bé! el tema de la **SUPERVIVÈNCIA** lligat amb la **REALITZACIÓ**,
... perquè són les dos coses

JB - si, si clar

nbf - ... és supervivència perquè és la **condició bàsica**

JB - ... **és supervivència i realització, perquè escolta'm, només per supervivència sol ... malament eh.**
Si llavors un empresari, la gran majoria de gent treballen com realització i per guanyar diners,
per supervivència, però supervivència no ho és tot, ni mucho menos, no ho és tot, ...
és que si no hi hagués aquesta realització no valdria la pena viure eh,
veig que **fore molt pesat.**

nbf - ... ara potser és que **hi ha molta gent que treballa sense sentir-se realitzat,**
i d'aquí també aquest conflicte que hi ha moltes vegades.
Una persona faci lo que faci, sigui escombri, bomber, policia, no veu al seu jefe, com ...;
el veu com un personatge més que està allà i ..., tots estan formant part d'un

JB - ...si si. Bueno això és un problema que per desgracia molta gent que treballa per supervivència,
i això, ... francament ho passen molt malament, ha de ser molt pesat, perquè,
ja que has de treballar per a final de més cobrar i tirar endavant una familia,
val la pena que també te milloris, i també sigui una realització diària i constant.
No tothom és així, per lo que hem dit avans, cada persona és diferent, la forma de veure ...

nbf - vustè creu que una persona s'educa també en l'empresa?

JB - oh i tant, ... per dolenta que sigui l'empresa

nbf - ara estem relacionant **EMPRESA** amb **EDUCACIÓ**,
no sols amb ECONOMIA-CREATIVITAT-TECNOLOGIA ...

JB - per dolenta que sigui una empresa, ... mira, **una PERSONA si vol aprendre,**
aprèn al sortir de casa, cada moment del dia, cada hora de...

(...)

SOBRE EMPRESA, CAPITAL I RELACIONS HUMANES

Antonieta Millaruelo (11.10.2002)

nbf - ... a nivell general i segons la teva experiència aquí o en altres llocs,
... què és per a tu una **EMPRESA**?

AM - bueno, una cosa és l'ideal i l'altra lo que és eh?
A vere, jo lo que hem van ensenyar què era una empresa
a vegades no té res a veure amb lo que realment és l'empresa. (...)
Quan a tu t'ensenyen, ... et diuen que un negoci ha de ser, ha d'estar format per un capital, que és el capital-diner pur i dur, que ha d'estar format per un capital que és la part humana, que són els treballadors i ha de ser un ben comú; pues a vegades no tots els negocis reuneixen aquestes consideracions. (...)
Hauria de considerar que hi ha 2 capitals, un és la part treballadora que també és un capital perquè sense això tampoc funcionen les empreses; i el capital pur i dur que és el que posa els diners i ha de ser un bé social, l'empresa ha de ser un bé social.
Això entenem lo que hauria de ser un negoci. (...)
Un negoci hauria de ser un bé social sempre,

nbf- per la gent que treballa?

AM - per tots, per la societat;
per exemple un casino no deu de ser un bé social però també és un negoci. (...)
Una empresa ha de crear riquesa, té l'obligació de crear riquesa, té l'obligació de mantindre el capital tant capital dinerari com capital humà, ... i ha de ser un bé social.

nbf - aquesta **riquesa** és entesa ...?

AM - crear riquesa a tots, ...crear riquesa és, a vere, si jo porto una empresa ben portada, pago uns impostos, els meus treballadors viuen, compren, gasten, tu estàs creant riquesa. Negoci és crear riquesa, perquè clar ens anem endeutant, no pagem, ... això no és crear riquesa, vas crear pobresa
Portar un negoci bé és crear riquesa, ... riquesa per tots, no femos rics eh?
..., pensa que pues aquí nosaltres lo que arribem a pagar amb impostos deixe que el país tiri endavant ...; no has d'estafar, suposo que crear riquesa vol dir no has d'estafar, has de pagar religiosament. (riures)

nbf - se supose que hi ha una **ètica**

AM - clar, se supose. Però clar de lo que se supose a lo que és

nbf - hem parlat una mica de l'ideal, de la teoria, en la pràctica quotidiana què ...?

AM - ... a vere, **la nostra empresa** ... està dintre de la legalitat, **som molt legalistes**, ... fem un negoci perquè tractem amb la natura, precisament no venem ni alcohol, ni tabacos, ni droga ... vull dir que estem dintre d'unes normes bastant correctes.
A nivell d'entendre los treballadors com a capital això no ho demanis perquè jo ni en aquesta ni en cap de les que he estat, vull dir ... el treballador és una eina que hi és i no hi és i ja està.

nbf - per què creus que passe això?
... sino per a què està la teoria o l'ideal si finalment després no, noo? ... costa tant?

AM - costa molt, no sé perquè. ... a vegades per falta de formació de la gent que està dalt també, o els que estem eh? ... o interessos diferents.
O és que si tu tens la meta molt clara que el que vols és anar a guanyar molts diners, si tu hem deixes de pagar algo a mi ho guanyaràs tu vull dir ...;

**tu ets l'empresa, jo sóc el treballador,
si me deixes de pagar 1000 pts, són les que te guanyes tu.
I davant d'aquesta força com se lluite? vull dir Per això aquests enfrontaments**

nbf - i portem un segle i mig amb aquests enfrontaments

AM - si, i no hi ha manera, no hi ha manera.

nbf - jo no ho entenc, o ho entenc i no ho entenc.

AM - jo no ho entenc però ho visc; a vere, hi ha vegades penses: - bueno, és així.
El valor humà nooo no, ... no sé per què no.
Tampoc és tal i com a mi m'ho van ensenyar, però vull dir això és així
(...) Coste molt. Són interessos diferents.

nbf - vols dir que no hi ha aquí l'imperatiu del capital en si mateix, ... com a primer motor,
i s'oblida pot ser altres aspectes que haurien d'anar paral·lels?

AM - si però clar jo amb això, ... a vere jo no sé dirigir una empresa, jo sé administrar,
una cosa és administrar i l'altra dirigir ..., però jo penso que **si tots tinguessim
el mateix punt en comú pot ser tots aniríem més bé**, vull dir,
jo els enfrontaments no crec que siguin bons, jo pendre't 1pta perque jo la tinga, què lograré?
que tu t'enfadis i què lograré? quina pressió et puc fer?
vull dir ... jo tampoc no ho acabo de veure;
... el capital és també una mica dur, perque dius bueno
... suposo que això és un problema molt generalitzat. (...)
**... sembla que els treballadors hem d'estar en un puesto i el capital en un altre,
quan realment podriem estar més ben entesos.**
Tenim una meta en comú, a mi m'interessa que l'empresa vaigi bé,
a vere jo és que això ho tinc clar, **a mi m'interessa que l'empresa vaigi bé
però** claro tampoc **que no me faigin sentir malament**, ja no és ni a nivell dinerari,
vull dir, també **és molt important que et faigin sentir que tu ets dintre de l'empresa,
si a tu te fan sentir que formes part de l'empresa tu faràs que allò vaigi bé,
i això no sé perque** nooo, i és en general ..., no sé perque **poques empreses ho logren.** (...)

nbf - i com creus que ho logren?

AM - home, pues cuidan molt les **relacions humanes**

nbf - tornem a la qüestió ètica i comunicació ...

AM - (...) **Dintre de tot la relació humana és una manera d'explotar també lo màxim
que una persona té de cara a l'empresa, però feta d'una manera que si et fan sentir bé,**
pues bueno, a vere, **saber sapiguer fer bé també la relació humana.**
T'han de fer sentir bé, perque treballis més i bé i a gust, vull dir que ..., i això coste molt.
... si jo et manipulo perque me treballin més bé jo tampoc els hi faig cap mal,
vull dir a vere, estem parlant de treball

nbf - manipular té unes connotacions molt fortes,

AM - si

nbf - perque una cosa és crear un ambient de treball agradable, maco, no sé,
que sigui motivador anar a treballar i una altra manipular en el sentit de

AM - no no, diem-ho bé, manipulació en el bon sentit de la paraula,
... però en el fondo és per a que et rendeixin més, ... el món de l'empresa va per aquí;
però bueno, si tu estas bé, a mi que m'importe, si em fan estar contenta i la reina del món
i em vull quedar a treballar 12 hores, si estic contenta i vull fer?

nbf - bueno, si, un ho fa perque vol

AM - aaaaa, si em logren sapiguer fer això

nbf - però si no ho fas perquè vols, si tens pressió

AM - no, a llavors ja no és manipular ja es pressionar puro i duro eh? no, això no. (...)

nbf - creus que també depen una mica ... del **desenvolupament de cada persona**,
... desenvolupament en el sentit de ...,
hi ha gent que es queixe ja siguin empresaris com treballadors és igual, ... i bueno què fas tu?
... per intentar comprendre el problema, per escoltar o per lo que sigui? (...)

AM - ... per què passe, si un t'arribi cada dia renegant, per què passe?
aquestes persones no són positives i si convé pot ser s'han de despedir.
... suposo que quan un necessita molt la **qualitat del treballador** i la mire,
pues suposo que aquestes coses se les deu plantejar,
jo no sé com ho fan però això s'ha de plantejar.
Lo que no pot ser és que arribis al matí - oi, que cansats, oi quina llauna -
això és lo pitjor que hi pugui haver, jo si tingués gent i m'arribessin així cansats ...,
i t'ho prometo me fiquen de molt mal humor eh? ...te transmeten unes ondes negatives fatals.
(...) Ara si a la vigília els hi has fotut una bronca que els has deixat secs pues
l'endemà no demanis que vinguin amb alegria. (...)
Si els hi has fet una jugada, que els hi has tret unes hores o li has tret algo de sou o ...;
és que les dos bandes... s'han d'analitzar ben bé per què.
Es fort, és fort, ... és difícil eh? és molt fort.
**Clar, jo et puc vendre tota il·lusió però si me donen un moc en pic entro ...
pues aquella moral baixa ràpid eh.**
(...) Ojo, és que tindre gent, tractar amb el personal és molt delicat, ... no és una cosa fàcil eh.

MÓN LABORAL, COMUNICACIÓ i QUALITAT HUMANA

Emilio Carretero Barea (18.9.2003)

EC- **Lograr l'equip és potenciar a la persona, valorar la persona, tindre una comunicació més amb la gent que està, ... claro la comunicació ja la tens cada dia, però tindre una comunicació, no sé, més personal, més humana.**
A vere si m'explico, no vol dir que no en hi haigi, cuidado, però el fons de la paraula és aquesta.
Comunicació humana no la trobes a tots els puestos eh?

nbf - però és on fallen moltes empreses a més a més, el tema de la comunicació

EC exàcte

nbf - és lo que fa l'equip

EC eeeeh, correcte. Comunicar-te, la paraula exàcta és <<comunicació>>. Que a vegades, a vegades no es té aquesta comunicació.

nbf - però d'on ve ...?

EC per la feina, ... pot ser també ... l'àmbit personal, o escolta que tu te fas més amb aquest que amb l'altre, no sé, coses que són ..., tampoc són tan importants eh? (...)
Per solventar algun problema o lo que sigui tindre una comunicació més detallada, aquestes és una de les dificultats que trobo. (...)
La comunicació t'ajude a resoldre molts problemes.
... **la comunicació jo parlo més de cara a la persona, ...**
de tindre més en compta a la persona, vull dir, lo que és el món laboral,
lo que és tindre la funcionalitat de cada puesto de treball,
- pues mira tu les coses has de fer-les d'aquesta manera;
- mira ara aquesta és la normativa- ...;
totes aquestes coses ja es fan en les empreses,
però **la comunicació persona a persona ... no se fa.**

nbf - i per què no passa? o per què no es dóna?

EC ... això no es dóna perque a lo millor no està estipulat amb un d'això no?
Estàs en un món laboral que lo que implica i lo que fa és producció, o sigui, fer, fer;
i aquest és el fallo, possiblement és el fallo de ... és que és de tots, o sigui,
la falta de comunicació, la falta de diàleg,
de sapiguer lo que tu penses, lo que jo penso, ... això és una mancança.

nbf - però que vols dir que el **ritme de producció** no et dóna lloc o no et dóna peu a...?
que cadascu està en la seva cosa i ...?

EC - a lo millor és **el nivell de vida que portes també, o sigui, és tan accelerat, tan depressa ..., tot canvie tan ràpid que los valors aquestos que parlaen antigament,**
que tot això se donae; jo recordo abans no sé, parlaves amb una persona,
i estaes parlant però no parlaves de la feina a la feina,
vull dir, se parlae de la feina però de tipo més ... és que no sé ... més familiar,
per dir algo, i **tot això ha canviat, tot això ha canviat ara, i és l'evolució dels temps.**
(...)

nbf - evolució o involució, depèn de com es miri, perque vamos

EC - si, depèn, depèn, exàcte.

nbf - és com ... la **calidesa humana,**
el fet de que claro tu **estàs treballant però no ets una màquina,**
per això hi ha màquines i per això hi ha humans

EC - correcte, i aquest és l'error, no és l'error, és el desviament que s'està fent; perque error, dius, error, errors sempre en cometràs ..., però **la base és aquesta, tindre un diàleg i una comunicació.**

nbf - **i tindre en compte la persona davant de la feina**

EC - si, ... valorar allò, valorar allò. (...)
Te done otra sensació i te done, ... **és un incentiu**, és un incentiu.
Perque **avegades la gent busca l'incentiu econòmic no?**
però és que l'econòmic, és important, però també és important lo personal,

nbf - això és una tema a resoldre a nivell general d'empresa, perque

EC - si, si,

nbf - s'ha refredat molt en aquest sentit

EC - és que les empreses, avui en dia, busquen sempre una funció de ser ..., d'estar a 1a linea, de guanyar i ... d'això, i això som tots, si una persona té una empresa lo que vol és guanyar un rendiment i tindre una bona funcionalitat i tindre un remanent de dir allò és fiable o no és fiable, tirem endavant o no tirem endavant?
... això passe a tots, però aquests valors que estaem parlant s'han perdut i recuperar-los ...

nbf - i des de quan creus tu que s'ha començat a perdre tot això? ...
... si tu havies viscut abans un **ambient laboral** on tot això hi era

EC - ... jo crec que sempre **hi són aquests valors a la vida,**
i encara en hi ha empreses que lo tenen, però clar tot està en base de les persones.
Lo fem guanyar, aquests valors, lo fem perdre nosaltres mateixos eh?
O sigui, l'empresa, en si, te pot donar una linea de fer, la manera de treballar, però tu també estàs implicat allà, o sigui, tu també ets participació d'aquella linea.
Que tinguis possibilitats de canviar-lo? Si que tens possibilitats de canviar algo, perque això ho estàs fent tu també cada dia.
El treball te implica? si que t'implica, clar,
però un mateix, si vol canviar, farà que canvi,
si vol continuar aquell rumbo pues anirà cap allà;

nbf - llavors ho passes a la persona, i recau en l'**actitud** que un pren davant una situació ... ?

EC - és que clar **el diàleg i la comunicació lo fan 2 persones, ... ets tu i l'altre;**
o sigui, no és en base a l'empresa.

nbf - i és lo que ens fa ser propiament humans ...

EC - correcte. (...) Des de quan està canviant?
... no ho sabria dir això perque aquest canvi (...)
El treball l'has de tindre molt clar, o sigui, el treball has d'anar perquè, perque dius: "per subsistir", malament, ... si tu tens aquesta mentalitat ...;
has d'anar a treballar com si estiguessis a casa,
tu a casa fas les coses per què? perque cada dia tiri envant, pues a la feina igual. (...)
... si tu estàs treballant en una empresa
és perque aquella empresa tiri envant, perque t'interessa arribar cada mes

nbf - i que allò funcioni i ...

EC - pues a casa teva exactament igual, o sigui, **si tu no aportes algo allà,**
si tu no fas una aportació a la teva casa, allò s'en va a norris,
pues l'empresa és lo mateix eh?
I dintre d'això està la comunicació, el diàleg, la responsabilitat, ...;
totes aquestes coses, te comporten.

nbf - estàs posant l'accent fort a la **persona**.

EC - ... per mi la persona és molt important en una empresa, és molt important.
És igual que sigui la sra que està llimpiant com la sra que està a la direcció, tot és igual. (...)

nbf - ... **tots som prescindibles i imprescindibles al mateix temps**;
perque un pot ocupar la direcció o manteniment o lo que sigui,
i per lo que sigui s'en va, en ve un altre i pot fer-ho igual,
però el matís, la calidesa en que ho faci aquella persona i no una altra,
allò és lo que no es pot substituir; és dir, gent que porti magatzem, gent que porti ventes,
bueno, pues si, som prescindibles, si val, però també **som imprescindibles**,
i ho som en el moment que aportem la qualitat humana.

EC - correcte.

nbf - ... perque aquests discursos que venen d'empreses que ets un simple (número),
vull dir, que l'individu finalment no val res, i dius: - a veure, un moment, és a dir

EC - això és una de les coses que se tindria que lluitar;
però, a vere, no és una dificultat nostra, ... això és que no sé,

nbf - sisi, és el **contexte social** en el que estem, i les **inercies** que hi ha a nivell social i cultural;
clar, com individus hem de ... o passes, estàs passiu i et deixes portar per la inercia,
i llavors te queixes, no sé què, però tampoc no fas res, (...)
o treus la força de la teva persona i dius bueno, busques la teva **dignitat** en tant que

EC - o sigui, dintre del teu nucleo, dintre de la teva persona i dintre de la teva parceleta,
pues ja vas fent una miqueta d'això, però clar és molt ... molt complicat.

SOBRE EL COMPANYERISME: ARA I ABANS

Pere Sisó (7.5.2004)

nbf - ... a les **empreses petites** que us ajudeu, **que tothom fa una mica de tot**

PS - no, **abans si, ara ha canviat totalment**

nbf - si?

PS - **ara cadascú fa lo seu, ... hi ha molt poca ajuda avui en dia ja**

nbf - com vols dir molt poca ajuda?

PS - **no hi ha companyerisme**

nbf - no hi ha companyerisme? però parles d'on estàs tu?

PS - del sector aquest meu, si

nbf - i per què?

PS - **per l'ambient que s'ha anat creant. (...)**
I petites disputes que hi ha hagut i maneres de pensar i ja està.(...)
 El que no t'ho digui t'està enganyant. (...)

nbf - però és un problema entre vosaltres o ...
 què és lo que fa que no hi haigi companyerisme? (...)

PS - ... l'ambient és amb moltes empreses, eh? no és sols aquí;
 jo parlo amb molta gent i conec a molta gent i m'ho diu tothom eh?

nbf - ... que no us aveniu, amb la gent que esteu ...

PS - no ..., **són maneres de pensar, maneres de pensar i de treballar;**
si un patix per la feina, vol que surti la feina i els demés no cooperen,
arriba un moment, un dia no dius res, dos tampoc, però el tercer explotes i ja està.

nbf - i quan exploteu què?

PS - pues crits, ... crits i amenaces, si.

nbf - és fort, és normal i al mateix temps és fort

PS - **és normal però ho haurie de ser normal.**
Abans no passae això. (...)
 Anys enrere i quan jo vaig entrar a Multidronet tot això no passae. I és treballae eh? (...)

nbf - i per què no passave abans i ... ara és com més ?

PS - pues la gent que ha entrat, o no s'els ha sapigut dir o no s'els sap orientar
 o no s'els sap dir lo que han de fer, i ja està. (...)
 Hi havia menos gent, ... i **es sabia que aquí mane aquest i has d'obeir amb aquest i ja està.**
Avui en dia com que tothom té la seua feina, si un sint lo timbre no obre la porta porque
no és la seua feina, pues si anem així ... que no, que no, m'entens?
M'agrade la feina però no el companyerisme i l'ambient, vale? (...)

nbf - llavors lo que et falla és l'ambient?

PS - l'ambient i el companyerisme, si.

nbf - és fort

PS - si, és fort i és trist, ... és trist, és trist.
Passe amb moltes empreses, hi ha moltes coses eh?
... si avui estàs de bones i demà torne a passar lo mateix,
pues arribe un punt que dius punt i ralla, clar, jo no he d'anar a casa de mala llet i d'això,
... ja hi he anat alguna vegada i no hi vull anar més, ... jo tranquil, vull estar tranquil eh?
(...) Los metges diuen que s'ha d'estar tranquil i no estressats eh? (...)

SOBRE ELS XOCS DE CARÀCTERS I ELS PROBLEMES DE CONVIVÈNCIA

José Manuel Arteaga López (7.5.2004)

JMA- ... a nivell d'empresa jo ho vec tot bastant correcte,
ara a nivell personal, s'haurien de millorar bastantes coses.

nbf - i quins punts són els punts febles...? o en què ... per què passe això? ...

JMA- això és **per la personalitat de cadascú i pels hàbits que ha agafat la gent;**
si tu agafes un hàbit i tu fas això i d'aquí no et treuen, m'entens?
si que en un moment donat si et venen i t'ho maxaquen, faràs una altra cosa,
però no això que surti de tu; pues veus una altra persona que està abaix o lo que sigui
i que ha de tocar algo o caure, o que necessite ajuda, i tu mirar-te: - mira'l el capullo aquest -

nbf - això és **mal rotllo** entre vosaltres...

JMA- és això, és això, si, no és res més que això.

nbf - però això no ho fomenta l'empresa?

JMA- no, al contrari

nbf - això és a nivell personal, **xocs de caràcters**

JMA- exàcte

nbf - I llavors que feu amb una situació així, perque mira que us hi passeu hores i cada dia (...)

JMA- és lo que diem nosaltres **ens hem de veure vulguem o no 9 hores al dia,**
millor està bé que no malament. (...) Això passe a tot arreu.

nbf - si, nono, és un problema generalitzat, humà

JMA- a vere, és normal perque cadascu és com és i tampoc se pot fer res amb això;
també si dóna la casualitat que agafes a **dos totalment contraris** pues no, **no s'abindran.**

nbf - però és algo que s'ha generat des de l'inici, és a dir, entra una persona nova i una altra,
i es va fent el grup de treball, i ... ja des d'entrada hi hagut aquests pigues o
s'ha anat generant amb el temps

JMA- no, se va generant, **se va generant per la forma de treballar de cadascú,** segons com
... ser una mica més ordenat o menos ordenat, més net, menos net, ...;
igual tu estas acostumat a deixar la clau damunt del banc, i anar-les deixant damunt,
i un altre igual passe i ho veu i no li agrada, ... per ficar un exemple; pues coses així. (...)

nbf - i a llavors que fas? o dius en aquell moment o t'ho vas guardant i explotes al final?

JMA- ha arribat un punt que no es pot dir res (riures), a segons qui no

nbf - que fort no? això són pigues, **pigues de ego**s i de "yo lo hago así"
I això creus que té solució?

JMA- solució? si home, si ens fiquessim amb una cambra aislada cadascú si,
és veritat, **sempre hi haurà pigues en una empresa i és normal,** és normal.
Jo crec, vamos, que no hi ha cap empresa que no tinguis aquests pigues.

nbf - això segur, ... i no sols amb una empresa, sino amb una familia, és dir ...

JMA- ... amb una relació, amb tot

- nbf - és **convivència**, Però si no hi ha un punt en el que un, dius a mi m'agrada ordenat i a tu t'agrada desordenat, pues busquem, trobem un punt mig on ni un ni l'altre diguessim ...
- JMA- és difícil, ... també és l'**hàbit** de la persona, si un està acostumat a fer-ho de una manera, i de cop i volta li ve un altre i li diu: això no es fa així, ho has de fer ... d'una altra manera, pues costa molt de que aquella persona canviï.
- nbf - però també depen molt de com es digui, perquè si tu vas allò en plan com sapiguent com s'han de fer les coses, llavors l'altre ... tu que m'has d'explicar i Creus que ... entre els homes hi ha més ... **orgull** ...?
- JMA- si, les dones som més com galls i els homes s'ho callen tot, (...)
Los homes, lo que se fa molt pues ho penses i no dius res, passes, passes, lo que passe és que sempre vas passant, vas passant, vas passant fins que arribi el punt ... que pete, llavors és quan venen aquestos pigues, quatre crits per aquí, quatre crits per allà i venga cadascú en un cantó. (riures)
- nbf - ... però no hi ha una voluntat comuna de dir, ... pues ja que treballem 9 hores diàries junts, d'estar amb un mínim de bon rotllo d'alguna manera?
- JMA- a vere s'intente eh? s'intente, i hi ha persones que s'eludixen també (...)
... és lo que dic jo, no ens hem d'anar de copes amb el company de treball, però a vere, és un company de treball, o sigui, tu estàs menjant perquè ell està fent la seua feina i tu la teva, si hi ha un pique i per aquesta tonteria ni un ni l'altre fa la seua feina ... malament, perquè no nos sortiràn les coses (...)
- nbf - ... creus que te que veure amb l'**ego**, el ego en el sentit d'aquesta idea que un té de si mateix i ...el ser molt vulnerable, també per a que et facin ...;
tornem amb el tema que amb els homes, també passe amb les dones cuidado eh?
no és una qüestió sols de homes, però pot ser si que per **educació**, que l'home ha de ser no sé que i tal, llavors hi ha aquesta mena de...
- JMA- si, també, per ego també hi han moltes
- nbf - el ego és el problema numero 1 social, segons com, perquè és ..., a vegades és útil i a vegades és totalment, bueno, sol generar
- JMA- las rencillas.
- nbf - ... i una cosa, quan dius que són maneres de treballar i que un ho deixa així i l'altre ho deixa aixà, ... si saps que hi ha una norma de l'empresa
- JMA- això també falte, falte una mica de mà dura, com dic jo, de mala llet per la direcció, ... unes normes ... fixar unes normes i deixar algo concret si que s'hauria de fer.
(...) **Quan fas les coses malament fas doble feina.**
Si fas algo, ho fas bé i t'en oblidés. (...)
- nbf - ... aquest problema de la **comunicació**, com el resoldríes tu?
- JMA- impossible, per segons que impossible.
- nbf - impossible? ho dones ja per perdut?
- JMA- sisi (riures)

SOBRE LA COMUNICACIÓ EMPRESARI-TREBALLADOR i LA POR AL DIÀLEG

Joan Carrera (18.6.2004)

JC - (sobre el fet que no et comuniquen certs canvis, lleis, etc.)

no, la comunicació és lo que hi ha i punto, i **t'en enteres quan passe i ja està.**

nbf - i per què creus que no us pregunten, ... que no et donen l'opció, un mínim d'opció a ...?

JC - o un mínim de parlar al menos, un mínim de parlar, que es pot arribar a acord, vull dir, pots exposar el teu tema, pots dir: - pues a mi m'interessa que aquest any fesseeu això perquè hi ha feina, per lo que sigui no?; a llavors pots dir: - pues mira, podem fer això o podem arreglarnos d'aquesta manera o de l'altra, però és que no.

(...)

És que són **coses que jo crec que amb empreses d'ara modernes se tindria que fer**, perquè **no estem** com abans **amb los temps d'abans**, m'entens? ... no és ordeno i mando

nbf - ... que som persones, ...

JC - és que té que funcionar millor la cosa, jo crec que ha de funcionar millor, l'empresa

nbf - i podrie fer-ho si la comunicació va bé, és quan ..., lo que passa també que estem tots molt encaixats amb **el rol**, que si tu fas això, tu fas allò, i deixem de veure la persona que hi ha al radere; perquè si contemples que, vale, un està soldant, l'altre està fent tal, ... però tenim en comú que tots som persones, i a partir d'aquí ens entenem, pactem, decidim

JC - i que tot va al mateix puesto

nbf - si, ... **no entenc per què** coste tant, ... ; ... per què **el diàleg no és** una font, **un punt de referència en les empreses** no? perquè sempre hi ha aquesta por a donar les opinions, a dir el que es pensa, ... és una mena d'ocultisme constant, ocultisme a veure, de millor no sé què ...

JC - jo crec que és pitjor, perquè la gent està ... ff al final te cremes més vamos, és que no t'en enteres de la història, de res, hasta que ve la cosa, i despues pues ..., i clar, donen a entendre que és l'única opció que hi ha saps? ... i a demés te foten la creu, perquè con que sempre vas a dir algo, pues estàs marcat.

nbf - per mi és una limitació, i el fet de que et facin creure que millor no parlar, millor no opinis, millor no diguis, millor no facis, perquè sino...

JC - sisi, és que va així la història

nbf - jo crec que això és un model antic ... i aquesta relació entre el treballador i el jefe i que, que a veure, si que hi ha, hi pot haver unes diferències, però tornem al tema aquest, per molt que tu siguis jefe i tu siguis treballador o lo que sigui, **hi ha un punt en comú, que som persones**, i si des d'allà no ens podem comunicar, indendenment despues de lo que un faci i el rol o responsabilitat que tingui, sino hi ha aquest punt d'unió, que és on et pots ... que és la frase aquesta: "parlant ens entenem", ... sino malament

JC - és per on comença a fallar.

(...)

SOBRE EMPRESA I LA RELACIÓ EMPRESARIS-TREBALLADORS

Nieves Ferré Romeu (10.9.2005)

nbf - ... què és per vosté una **EMPRESA**?

NF - molt difícil de contestar això, ... primer de tot **és la base l'administració, si no hi ha administració no hi ha empresa, i despues una altra cosa, lo principal quan una empresa és de cara al client, l'empresa no és teva, és del client, perquè si no tens clients tu ja pots tancar.** Això sempre ho he vist molt clar. (...)
 Si no tens una bona imatge, un bon salero per vendre i no enganyar, no enganyar sobre tot, ja pots plegar, si no tens clients ja pots plegar, **l'empresa és del client que entre**, jo sempre ho he dit. (...)
 ... i no gastar tots els quartos que es guanyen, ... sempre tindre un rescolso per millorar, per posar's al dia de les coses, (...)
 ... són moltes paraules que se li poden donar amb una empresa, però moltes, ...;
 són moltes versions, ... és un equip, **una empresa és un equip**, és un equip perquè l'amo sol no pot fer res, és un equip, i l'equip tenen que anar units ... i hi té que haver comunicació, però clar, **comunicació leal és molt difícil** (...)
 ... **tens que veure els fets de les persones, (...)** **Les persones podem parlar molt bé, però tu tens que fixar-te amb els fets, no amb les paraules.** (...)
 Jo crec que **tindrie que haver més noblesa ... entre tots, treballadors i amos i dirigents**, aquesta opinió que et dono, crec que fa falta en totes les empreses,
 Perque hi ha aquella persona que no vol que li passin al davant, aquelles cosetes, ...;
 però és que això, això no hi ha un remei absolut per dir: - tallem això - .
 Jo crec que **falte noblesa a dintre les empreses**

nbf - ... fa falta noblesa a dintre de cada persona

NF - bueno, **adintre de cada persona**, perquè l'empresa és la persona, **l'empresa són les persones**, però això en tots el treballs, ...; per a mi **falte noblesa i lealtat**. Jo et dono la meva opinió.

nbf - (...) ... si no hi ha sinceritat, si no hi ha claretat, al final això va creant llios que al final fa que això no funcioni bé; per una altra banda la problemàtica entre empresaris i treballadors

NF - és un problema de tota una vida, de tot un cicle de vides eh? de sigles, de sigles, de sigles ...

nbf - ... aquesta estructura d'empresaris i treballadors fa 150 anys que hi som

NF - bueno, però abans hi havia els esclaus,

nbf - vusté aquesta **relació d'empresaris i treballadors**, com faria perquè això fos una relació més armònica i no tant conflictiva?

NF - pues mira, lo primer que faria **ser just un i l'altre, que cadascu es posi al puesto que li correspon**, ..., cada un s'ha de posar al puesto que li correspon.

Un per rectificar's a la vida ... sempre es té que posar al puesto de l'altre, si a mi em fessin això com reaccionarie? Ah! pues vale dons, ... sempre, sempre, sempre, tu quan t'enfadis amb alguna persona o quan tu diguis algo pensa:

- si ara jo això, m'ho diguessin a mi com reaccionaria?

Aquesta és la forma de rectificar's les persones, no en hi ha cap més eh?

O vulguent-ho fer, però si tu vols rectifica't, posa't sempre al puesto de l'altre.

L'amo té que ser just i l'obrer també té que ser just, i prou, **ell té que complir amb les seves obligacions i l'amo igual.**

nbf - ...hi ha empresaris que tenen por dels treballadors, de dir segons què perquè llavors el treballador et demanarà

NF - bueno, perquè el treballador ho veu d'una altra manera les coses, i quan el treballador s'estableix veu les coses que hi ha ...

nbf - però quan un treballador es queixa no creu que és per algo?

NF - pot ser que sigui per algo o pot ser que sigui per norma de costum,
com hi ha la persona que és gandula ... i mai té feina, perquè sempre està al paro

nbf - però això tant passe a empresaris com a treballadors,

NF - sisi

nbf - això és una qüestió de caràcters, però quan veus que hi ha gent que s'està queixant ... ;
me refereixo que hi ha coses, que perquè no se comuniquen, ...
(per exemple, sobre el fet que et treguin les primes si estàs més de 3 dies de baixa al mes)

NF - ...**l'amo com que l'escarmenten a llavors sempre pague el just pel pecador,**
si l'amo no l'enganyen vale, però si l'enganyen, a llavors lo mal d'un lo paguen tots

nbf - aquí està el problema, i ho troba just que el mal d'un ho tinguin que pagar tots ...?

NF - no ...

nbf - (...) perquè un és més romancer i cada 2x3 està de baixa,
aplica-li amb aquest una llei més forta però no als demés

NF - no als demés, vale

nbf - això, és 1 dels problemes que la gent se queixa, vale? perquè fa una llei que és per tots,
quan l'hauries d'aplicar al que és més vago o al que és més romancer.

NF - però llavors el que sigui més eixerit i tingui més don de parlar, s'en va a veure l'amo li explica ...
vosté creu que és correcte això que el mal d'un el tinguem que pagar tots? ...
Llavors és qüestió de **comunicació**.

nbf - ja però si tu vas al jefe de l'empresa, i el jefe sol pel fet de que tu ets un treballador,
i sap que les treballadors se queixen, no? se queixen de varies coses

NF - bueno, a llavors és un problema de l'amo de no sapiguer-ho portar

nbf - allavors sols pel fet de que siguis treballador i vinguis a queixar-te de algo, ... ;
segons com, no vol dir sempre, però segons com: - sisisisi – però en el fons, no canvien res
i fan lo que volen. Llavors la gent quan no se sent escoltada

NF - bueno, això és un fallo de l'empresari

nbf - la gent, quan no pot donar la seva opinió, quan no se sent escoltada, se queixa

NF - claro

nbf - ... vale que hi haurà el treballador romancer, com hi haurà l'empresari romancer.
Quan parlo de falta de comunicació i de respecte ... és, me refereixo que si hi ha un problema
que és degut a que no s'ha preguntat l'opinió, no s'ha ni tan sols comunicat allò, clar,
és normal que tu amb un treball pesat, dur,

NF - **s'han de respectar tots los treballs, perquè tots los treballs són d'usos,**
tots, des del primer a l'últim ... i amb coneixement de causa

nbf - ja, però aquest respecte com el fomentes, si és un problema moltes vegades d'**educació**?

NF - això, vols que et digui que és això, això és **falta de sensibilitat de la persona,**
i depen de la persona de l'infancia que ha tingut dona quan es gran, i això també influeix molt.
Depen de l'infancia que s'ha tingut, de l'educació que has tingut, de la família que has tingut
ets més sensible o ets menos, o hi ha més tolerància o no en hi ha tanta.
És que és molt complicat tot això, és tot un joc de la vida tot això, és que tot és un joc.
Amb una criatura que no haigi tingut infancia, no haigi tingut estimació,
com li pots fer-li entendre certes coses? de cap manera, de cap manera, de cap manera

... per molt que t'hi trenquis el cap, ... , no ho pot veure com l'altre que ha crescut amb un niu de caliu, i un niu d'estimació de mare i pare, ... és que és molt difícil. (...)

nbf - (...) com faria perquè hi hagués millor comunicació entre treballadors i empresaris? ...

NF - diàleg, diàleg

nbf - però com fas per establir diàleg?

NF - puffff ... és molt difícil, **de parlar ne sabem tots molt, però d'actuar ne sabem poc.** (...) És molt fàcil parlar ... però **actuar és lo que val, l'actuació de la persona és lo que val.** (...) Si poguessim solucionar les coses tant fàcilment, fore una bassa d'oli, ...i una bassa d'oli no ho és.

nbf - ... la cosa està en com millorar lo que tenim, ja sigui a nivell de comunicació, de diàleg, d'educació, de treball, de tot. Com millorem el que tenim?

NF - (...) ... les persones no som unes màquines que les enxufem i funcionen quan estàn enxufades, tenim alts i baixos, i aqueixos alts i baixes pues hi ha vegades que et reporten mal humor, te reporten que no contestes bé lo que tens que fer, que no medites lo que tens que meditar, que no actues com tens que actuar, i bueno, hi ha els desequilibris de la vida, els desequilibris de la persona de la vida. I un t'ho acceptarà i l'altre no t'ho acceptarà. És molt complicada la vida

nbf - és molt complicada i és molt simple al mateix temps ... perquè de vegades ens la compliquem també

NF - també també... mira la persona que és positiva tot ho veu en pla i a que és negativa tot ho veu malament, és així.

nbf - tornant al tema, lo que deia vusté abans de que l'empresa és un equip, si és un equip però resulta que part de la gent no conta ni amb l'opinió ni amb res, és a dir, la idea si que és un equip, però en els fets no. (...)

NF - però tots no eh? tots no crec que vulguin parlar (...) **No es poden canviar els caràcter, se poden moldejar, però canviar és molt difícil, molt difícil, si es pugués canviar els caràcters de les persones el món fore una bassa d'oli.** (...)

SOBRE UTOPIES LABORALS

Rosanna Masó (27.6.2003)

nbf - ... què desitges?

RM - què desitjo? (riures)

ara seré molt materialista: una primitiva.

Noo, què desitjo? mmm a nivell professional pues tothom ...té els seus ideals de feina, **una feina ideal** on tot vaigi bé, on no hi haigi problemes, on tothom estigui content, on l'ambient laboral estigui bé, la gent faci la seva feina, estigui content amb lo seu, que els clients per suposat estiguin satisfets, tinguin màxima satisfacció perque s'els hi serveix tot bé, no tinguin cap problema amb la màquina, oh! sou una maravella, sou tots molt bons... !

Però això són utopies, això..., jo sóc acuari i sóc molt utòpica encara, encara estic en l'època de l'**utopia** aquesta

nbf - bueno, ... la **utopia** també té el seu sentit perque si vas amb l'escepticisme pur i dur, és molt dur també

RM - no, jo sóc molt utòpica, i *de ilusión también se vive*, i d'intentar i d'allò ..., i d'avegades te desanimas; però si, jo sempre faria coses, sempre canviaria coses, sempre... proben això; encara que saps que no te faràn cas... fes-ho, ... venga, quan tinga moral ho farà, encara que sapiga que no et faràn cas (riures). Lo que desitjaria seria això **que tothom amb el seu..., on estigui treballant estigui content ...;** lo que passe és que hi ha moltes embejes i a vegades pues desgraciadament o com sigui, o per la vida, no tothom pot fer lo mateix, no tothom pot estar amb una despatx, no tothom pot ser jefe, hi ha jefes i hi ha operaris ... i clar jo el que m'agradaria és **que cadascu amb lo seu estigués content, estigués fent algo que li agradés,** cosa que no acostuma a passar; ... i **que tothom se sentigués realitzat personalment amb la feina,** que això és una cosa molt important.

nbf - tu t'hi sents realitzada en aquest sentit?

RM - no m'hi sento realitzada encara, a mi em falte molt ... , necessito ... no que s'em escolto no, però tens idees i dius ostras, és bastant farragós portar una cosa nova a cap, ...; poquet a poquet jo ho faig; ostras pues si canvio això i ho faig així pot ser me sirà més sencill, no tardaré tant temps no sé que; clar però de vegades no depen de mi, pot ser a mi no m'escoltaràn ho tinc que passar - escolta Xavi, necessitaria que fecis això, demana-ho a veure si t'ho poden fer - són tonteries per anar millorant no? ... no, realitzada totalment no, perque realitzada serie que tu fessis una planificació i la planificació surtigués perfecta, però clar la meva feina no depen de mi, ... depen de fàbrica, ... de recanvis, ... de compres, ... de tothom, dic que quan tothom ha fet la seva feina, puc fer la meva que és enviar la màquina, **Jo la realització serie això que surtigués la cosa lo més fluida possible, i la satisfacció dels clients serie la meva realització personal,** que la cosa surtigués bé, i veure a la gent que treballe a gust. (...) Això serie **lo ideal que tothom fos feliç amb lo que fa,** ...; (...) **que tothom se sentigués realitzat amb la seva feina,** que s'ha d'entendre que tu estàs amb un puesto perque no pots estar amb un altre; perque clar t'has de sentir a vegades: - esos de oficina que bien que están - vale? pues ostras jo de veritat que estaria més bé montant màquines, que tindrie menos problemes i menos mals de caps, me cansaria més si, però el **cansanci físic** tu t'en vas a dormir i t'el soluciones, però el **cansanci d'aquí (de cap),** ni que t'en vaigis a dormir, ni que t'estiguis 3 setmanes amb un balneari, ni res, com no sapigos desconectar-te totalment, ... no el soluciones. De vegades dius: - ho canviaria ja-

nbf - també és molt fàcil dir-ho, i és l'excusa més ràpida

RM - i quan te sents això dius, tu no te sents realitzat amb lo que estas fent, i clar, t'agradaria **que tothom se sentigués realitzat amb lo que esta fent**, ... totes les feines són importants; mai s'ha fet de menos **una feina d'operari** ostras són els que et donen el menjar però tampoc són "si no fuera por mi"

nbf - no hi ha ningú que sigui "si no fuera por mi", ... ningú, ...

RM - ningú, ... ser imprescindible no

nbf - tothom és imprescindible i al mateix temps és prescindible

RM - clar, en el moment que veus que te falte algú t'has d'espavilar i t'espaviles eh

(...)

SOBRE TREBALL, TEMPS i ÈTICA. Un projecte d'empresa possible per a Teyme.

Marc Roca Peirau (26.6.2003)

nbf - ... si poguessis escollir la manera de treballar, independentment de lo que tens,
... com preferiries treballar? En quina estructura de **TREBALL** t'agradaria estar?

MR - jo, ni que només fos per provar una estructura estructurada (riures);
sapiguer des del principi hasta el final lo que hem de fer,
no més que sigui per vere una altra cosa,
per a veure com se viu assentat amb un puesto saben lo que has de fer; (...)
Horaris, la tendència, inclús amb el Xavier ho hem parlat moltes vegades,
la tendència és fer les 8 hores, ... ara fem 9 hores i mitja, 9 hores,
però jo considero que a partir de 7 o 8 hores, estar 7 hores al dia, 8 hores al dia treballant,
l'hora i mitja aquesta de més, fer-ho un dia molt bé, però despues ja no rendixes, no rendixes.
La gent s'administre la feina per 9 hores i mitja, si treballessam 8 hores o 7 o 6,
fariem la mateix feina que fem ara. (...)
... t'administres la feina per 9 hores i mitja,
i si que si estas 9 hores i mitja i et surt una cosa nova pues hi ets no?

nbf - creus que hi ha bona **administració del TEMPS** en aquest sentit?
És a dir, que si hagués una administració de la feina molt més clara,
lo que deies tu, l'estructura estructurada, que saps molt clar,
que hi ha una coordinació brutal amb tots els departaments,
i llavors és l'**eficàcia** no?

MR - sense dubte, sisi

nbf - més que la competència, és l'eficàcia

MR - sisi si, ho tinc claríssim això, sisi,
si tothom sapiguessam lo que hem de fer, les coses anirien però uff.

nbf - i en aquest sentit, lograr aquesta estructura o aquesta eficàcia entre vosaltres,
depen una mica de tu, a part de tots una mica...?

MR - home, jo crec que depen de tots

nbf - però ...

MR - bueno, la idea és puguer implantar entre el Xavier i jo, si si, és **poguer arribar** aquí,
que cada un sapigue a on arribe i quines són les seves funcions

nbf - com podeu **optimitzar**

MR - **obtimitzar el temps**, si si;
clar, el problema és que ara el de producció fa coses d'aquí,
el de ferro fa alguna cosa d'aquí, ajude amb aquest d'aquí

nbf - hi han repeticions de treballs? ... és a dir que allò t'ho haguessis pogut estalviar

MR - no, això no; més aviat és lo contrari, que ningú agafe (riures),
... no és per no vulguer-ho fer sino perque estàs saturat i
Però si les coses estiguessin estructurades i optimisessim la feina buaah!
(...)
La idea amb el Xavier no es que ho haguem plasmat de dir el guió que hem de fer és aquest,
però sisi ... **l'objectiu immediat es poguer treure la fàbrica amb una mica de normalitat,**
a través d'això (les estructures);
és que a tu no t'ho semblarà però es que és importantíssim això,
perque **fan moure tota l'empresa** això.

nbf - ... uns simples **llistats**

MR - sisi, uns simples llistats, si

nbf - és codificació, és informació

MR - **és la informació que tothom sabem, no és que l'haguem d'inventar, tothom, lo que passe que cadascun se sap la seua part, pues allò que ho sapigua tothom. (...) Però clar per poder arribar a això, un primer pas es reduir la tarifa, estandaritzar molts models, vendre... .**

nbf - a nivell d'aquest canvi que fareu d'estandaritzar models, quin tant per cent, en relació a lo que estava ja

MR - a lo que tenim ara, podem millorar un 60 % ben bó sisi

nbf - és a dir que el 60 % de la producció que sigui standard, fixa

MR - jo me conformaria amb el 60 % de la producció

nbf - i l'altre 40 % que pugui ser a mida

MR - com un primer pas, un primer pas, sisi;
jo estaria contentíssim que pugues ser així. (...)
Ara pot ser és un 20 o un 15 % eh;
Clar, jo considero **estandaritzar és** agafar les linees que has vist per allà, pues **puguer posar tota una filera de xasis i puguer montar pues 10 màquines seguides.**
Si tenim molt clar les màquines que hem de fer però n'hi montem 1, això no és així tampoc; que ja és molt no? però **puguer fer una sèrie de màquines.** Per mi **és clau.**
(...)
Clar, un cop aniguem tots una mica més desofegats pues llavonnes podrem dedicamos a controlar **mètodes i temps,** perque **ara no pots controlar si un operari està més o menos temps perque cada màquina és un món.**
Llavors aquí també els ajudarà molt, a planificació sobretot, sapiguer quan poden donar de plaç d'entrega d'una màquina per exemple... .

nbf - és renunciar a una part d'aquest concepte diguessim de ...

MR - però bueno aquest concepte ja el tenim... ;

nbf - creieu que per aquí podeu perdre ventes?

MR - no, jo crec que tot lo contrari, perque de lo que es tracte és que aquesta gent d'aquí (els comercials) convencin als clients o als distribuïdors que lo que tenim és lo que ells necessiten

nbf - si és que arribeu a fer-ho, és a dir, si la màquina realment és lo que el pagès necessita

MR - **lo bo és que ara tenim 10 anys d'experiència amb lo que el pagès necessita**

nbf - claro, després de tanta demanda a mida.

MR - ara sabem lo que necessita.

nbf - ara entenc, lo que deia el Jordi de Francisco: "**és una empresa jove amb molta experiència**"; perque s'ha anat recollint la demanda de ... , és fort, és fort !

MR - clar, **Lo que el client necessita ja ho sabem, portem 10 anys fent-ho.**

nbf - llavors feu **la màquina que és síntesis d'aquests 10 d'experiència** ..., que maco!

MR - sisisi

nbf - i a més a més deixant una porta oberta per a que segueixin havent màquines a mesura per possibles noves...

MR - però una porta, no tota la nau no?
si si; lo que no hem de fer és dir: bueno, ara ja sabem lo que volem, pues bueno anem fem ara.

nbf - el concepte és molt bonic allavors, **és com aprofitar de tota l'experiència passada per a crear una estructura ara present**

MR - de **dir bueno, ara, ara anem a fabricar màquines**

nbf - es com si haguessiu estat investigat durant 10 anys

MR - pues si, sisi, i **Multeyme per mi ha set una gran prototipo**, sisi, és que ha set així.
Però el problema d'això és que los números no acaben de sortir

nbf - és a dir, que ara esteu iniciant una **nova etapa**

MR - sisisi; bueno la idea és puguer iniciar-la aquesta nova etapa,
a veure si ho veiem tots i puguem fer que sigui així. (...)
El canvi ha estat **el polític**, fer les màquines, les cubes els diposits amb polític,
ha set això porque algo tenie que ser.

nbf - la **qüestió ecològica** aquí com la treballau?

MR - ... bastant malament, ... ;

nbf - de moment ... de momento no se tiene en cuenta...

MR - no, si que es té en compte (en) les nostres màquines,
no amb el procés sino amb el tractament que fa la màquina,
és bastant ecològic, ecològic no és, és de les més respectables que hi ha,
però el procés no, **el procés** per arribar a aquella màquina **d'ecològic ... no en té res.**

nbf - ... hi ha ganes o hi ha la intenció que això a la llarga s'integri?

MR - si, si, si; és que hi ha molts temes eh,
despues hi ha la **seguritat laboral**, que ara ho portem com podem no?
però això s'ha de tirar endavant, més que per les possibles sancions que hi puguin haver,
és que no es forma de treballar pues un pintor que estigui pintant com pinte ara,
o passant la calor que passen ara, ...

nbf - totes aquestes qüestions són bàsiques, i un cop s'arregli lo bàsic, s'ha d'anar
I no val arreglar una miqueta i despues s'en van a ...,
bueno abans d'arreglar això arregla això altre no?
Vull dir, a què estàs donant **prioritats** no? una mica?

MR - jo trobo que lo que tenim aquí, si jo aquí tinc aire condicionat,
tan dret tinc jo a tindre aire condicionat com el que està fora soldant;
i el que està soldant està allí amb una màquina de soldar,
has d'estar amb calor a sobre a part de la que ja té ambiental, ...;
Jo trobo que **s'ha d'arribar aquí, que tothom estigui com a mínim igual de bé.**
(...)
Home, **lo primordial és que ara la cosa funcioni, ... per lo menos encarar-ho,**
despues tot això jo crec que vindrà, anirà venint. Però més que per dir:
- corre nem a ficar-li algo amb aquella gent que vindrà l'inspector i mos sancionará -,

nbf - a part això

MR - més que per això, ... és **perque tothom som persones**

nbf - faltaria més

MR - i ...

nbf - la veritat és que segons com no es té molt en compta,
es prioritza una nova campanya de marqueting, de publicitat;
que et gastaràs un dineral amb un catàleg, que finalment no serà tan bó,
o no el veurà tanta gent o no comunicarà lo que ha de comunicar;
... qui diu això diu altres coses; ...

MR - que mos gastem diners amb altres coses i despues aqui dins ...,
que en definitiva són los que han de tirar l'empresa, els que estàn aqui

nbf - aqui entrem en la **qüestió ètica**

MR - ... per miramos fredament,
si els operaris estàn a gust, pues produiràn més, treballaràn millor, hi hauràn menos queixes

nbf - no, és que simplement és **posar-te en la pell** d'em ell, a veure,
posa't tu allà a treballar, simplement

MR - clar, és això

nbf - l'excusa o l'argument de la producció és que és quasi una evidència;
posa't tu en la pell d'aquella persona, simplement. (...)

SOBRE L'EMPRESA I EL FACTOR HUMÀ, Una visió de Multeyme (Teyme) i el seu potencial

Jordi de Francisco (27.6.2003)

JF - (...) ... obtenir un bon **rendiment**; ... jo crec sempre que aquest bon rendiment s'ha d'obtenir a través de les persones, a través de que les persones estiguin bé, si estan motivades, si estan a gust amb lo que fan, ... conservar aquesta harmonia és lo que farà que el rediment (sigui) bo o no, perquè **per sort o per desgràcia depenem molt del factor humà**,
El factor humà és clau, és clau, és tremendament important. (...)

L'harmonia d'un departament està als vestuaris. (...)

La cultura d'un taller està a les papeleres, ...

quan buides una papelera d'un taller saps si la gent que està treballant en aquell taller té suficientment cultura, perquè la papelera és una demostració palpable de lo que es tira, i ... ja moltes coses que es tiren que no caldrien;

(...) ... al vestuari la gent plora, crida, s'enfada, riu, ...

és on realment se sap los amic que tens i els que no tens, sobretot a última hora de la tarde, al matí no perquè tothom esta durmit, però a última hora, que estan cansats després de treballar 9 hores, pots realment conèixer l'estat d'ànim de tots.

nbf - ... una altra cosa que deies ahir, és que **"la màquina es fa al camp"** ...

JF - és cert, **la màquina sempre es fa al camp o s'hauria de fer al camp.**

Mira **Multeyme ha fet sempre les màquines al camp**,

Multeyme vaig dir ahir que era una empresa jove i que tenia molt experiència, no sé si té 10 anys, però és que no solsament té 10 anys d'experiència, té molts més anys, perquè **la tradició de Multeyme** ... s'arrossega des de **llemo**, des dels principis pràcticament, tot aquest coneixement, tot aquest esperit, tota aquesta forma de fer, s'ha mantingut, s'ha mantingut dintre de casa nostra, crec.

Perquè abans se feien les màquines d'una altra manera,

... i sembla que la tecnologia ens obliga a fer-les ara diferents,

però lo real, autèntic, **l'arrel autèntica d'una màquina està al camp**;

és parlar amb la gent, embrutar-te de fang, totes aquestes coses que avui en dia potser evitaríem, jo penso que són les coses claus per fer una màquina.

(...)

A vegades fem coses normals i les considerem extraordinaries, lo qual és un error;

a vegades petites coses les considerem vulgars i són extraordinaries, ...;

(...)

Problemes m'en veig cada dia, però tots **els problemes han de deixar de ser problemes**

i s'han de tornar oportunitats, jo crec que **cada problema fa créixer**

i jo els agraeixo tots los que venen (riures)

nbf - mentres siguin suportables (riures)

JF - jo els agraeixo de debó, perquè ... t'ajuden, i t'en dones compte que a la fi tots els superes, vull dir...; lo important és que no et preocupin no?

perquè **si una cosa té remei no cal que et preocupis, i si no té remei tampoc ...;**

no sé, crec que s'ha de ser positiu

Si jo transmeto apatia, transmeto nerviosisme, tot això es contagia eh?

nbf - sisi i sense donar-se un compte a més a més, ens contagiem

JF - ... moltes vegades crec que perdem la capacitat d'observar,

i... simplement observant aprendríem moltíssim, llavors ...;

de vegades puc vindre desanimat, però bueno, això ja ho arreglo fora d'aquí,

a pesar de que estiga desanimat sempre intento transmetre lo millor no? és fàcil.

(...)

Cada persona té un talent especial. (...)

Prototips han sigut sempre la meua vida, ...

prototips **és lo que a mi me fa està bé en el lloc que estic ocupant**,

enfrent d'una cosa que ja esta feta, jo sóc una persona creativa per naturalesa, molt creativa,

jo tinc aquest talent, el puc aprofitar o no però el tinc,
i llavors em dona l'oportunitat en un moment determinat pues d'improvitsar qualsevol cosa,
m'és igual, qualsevol cosa per fer-la realitat, improvitsar-la en funció de moltes coses,
en funció del camp ..., en funció de les eines que tenim aquí...,
la podríem fer de 60mil maneres una cosa no?
però nosaltres l'hem de fer de manera que es pugui fabricar fàcilment amb lo que tenim,
que no ho tenim tot, ... i bueno; ... fins ara la meua funció a prototips ha sigut ...
tapar goteres, sortir d'apuros, trobar solucions ràpides

nbf - a pedidos immediats

JF - sisi, i per això bàsicament he fet anar la meua experiència, no la meua creativitat.
(...) Jo **crec que som la única empresa ara per ara que es capaç de fer algo.**
Crec que el camp de l'atomització, la pulverització, la neburització,
és un camp que durant molts anys s'ha estancat, que necessite un trencamotlles,
algú que trenqui els esquemes totals no?
perque de vegades fem les coses porque sempre s'han fet així, i això està molt bé,
perque bueno, mentres funcione i si funcione econòmicament pues ja va bé no?
però **si algu té tecnologia, i algu sap lo que és l'aire està aquí a Multeyme,**
i això ho tinc claríssim. (...)
Nosaltres tenim un prestigi, el prestigi no el tenim nosaltres, el prestigi el té ton pare

nbf - creus que encara és aixís...

JF - mira, crec que és així, **no crec que es pugui vendre una màquina d'atomitzar**
com se pot vendre un cotxe amb un anunci de marketing, no ho crec, no ho crec;
Sas on vec la magia de tot això? amb **el contacte**, és a dir,
anys enrere, per vendre havies de tindre contacte amb la gent, vale?
ara sembla que ens anem distanciant de la gent no?
pues no, per mi el que serveix és el contacte. (...)
Amb un poble quan plou tots els pagesos estàn al bar i tots parlen entre ells, vale?
El contacte amb el pagès, el volguer ajudar, el volguer fer-te teu el seu problema,
el volguer millorar la seua feina, i el que ell sigui capaç de vere això,
automàticament te porta a tu a l'exit, o sigui, **no et portarà a l'exit la falera per vendre,**
té portarà a l'exit la falera per ajudar, la falera per solucionar problemes,
la falera per quedar bé; i tenim un prestigi, tenim un prestigi i gran,
i aquest prestigi crec que l'hauríem de mantenir,
per tant si em dones a triar entre **qualitat i disseny** ... ho tinc molt clar, qualitat,
perque a la fi és lo que aquella persona d'allà necessita.

nbf - de fet les màquines no són per fer exposicions al carrer sino per utilitzar,
és algo, és un objecte a manejar...

JF - i les hem de fer, si puguessim ser d'1 peça no de 1000,
si fem una màquina de 1000 peces, són 1000 peces que es poden espatllar
i si fem una màquina d'1 peça, només en tenim 1 que es pot espatllar,
una **màquina intel.ligent** és això una màquina sencilla, una màquina que la majoria de vegades
... no cal calcular-les totes, no cal, si poses el **cor** amb una màquina quan la fas ...
els càlculs et surten.

nbf - és **cor**, és **intuïció**, és **instint**, són una serie de coses d'alguna manera

JF - sisi, i és **esperit**, sisi

nbf - porque has de captar el problema des de l'arrel,
d'aquí també la teva idea de que la màquina surt del camp, vale que es fabrica a on sigui
però **els problemes estàn al camp** ... i és des d'allà on es veu quan funciona o no funciona
una cosa per molt que l'haigis probat aquí... .

JF - ... has d'**escoltar** a tothom porque *sempre hi ha algú que té algo bo a ensenyar, ...*
m'ha ensenyat moltes vegades més un pagès que un ingenier, moltíssim més;
amb aquest aspecte considero **la humilitat de les persones fa gran a les persones,**

crec sincerament amb això eh.

Les coses importants són les coses sencilles, no els alardes de... .

De pagesos t'en trobes de totes menes, has de sapiguer difenciar molt lo que has d'escoltar i lo que no cal escoltar, bueno, com a tot arreu; es que de fet el món de Multeyme, o el món de la màquina no difereix massa d'altres móns, tots són una projecció de l'humà (...)

nbf - ... què és per tu l'**EMPRESA**...

JF - ... és **un medi i ... una oportunitat de fer grans coses.**

Amb una empresa se poden fer moltes coses:

se pot fer diners, se pot ajudar, se pot crear coses noves,

Hi ha una cosa que em fa por, nosaltres intentem,

no nosaltres suposo que la majoria d'empreses,

intentem establir uns sistemes de **conducta**, rígits,

uns sistemes per a que tot funcioni correctament no?

tot això està molt bé però no m'agradaria que faltes l'esperit, no m'agradaria,

perque **qui perd l'esperit ho perd tot.**

nbf - com definiries tu això que dius 'esperit'?

JF - **l'esperit és força, és voluntat, és intuïció, és l'objectiu**

nbf - és el tarannà també no?

JF - si, és la propia vida que poden palpar en les parets, és una forma de fer les coses, és fer una revolució quan cal fer una revolució. ...

Ton pare n'ha fet moltes de revolucions, i ... a vere,

a mi no m'agrada jutjar a la gent, i la jutjo quasi bé mai, però si que m'agrada valorar-la, amb ell li ha funcionat tot, de res ho ha pujat, ... no sé ... algo té que vere no?

nbf - home, ha tingut molt intuïció i... és una persona que té molt

JF - esperit, i voluntat

nbf - si, també has de mirar per l'altre costat, a costa de què d'alguna manera no? és a dir...

JF - si bueno, sempre has de pagar un preu

nbf - ... vull dir, no tot és pla

JF - nonono ni molt menys, però la capacitat de ..., a vere, si ara anem amb barca, per una zona que hi ha roques i no tenim cap mapa i no sabem on són les roques, l'únic que ens pot fer arribar en aquella costa és la **intuïció**, vale? i això és important. Aquí la tenim, avui la tenim...

nbf - aquesta **intuïció** creus que la teniu tots d'alguna forma?

JF - no ..., no, per mi **un sistema no té intuïció**

nbf - ... per tu "**un sistema no té intuïció**", són individus d'aquest sistema que la tenem o com ho conceps això?

JF - **si, la intuïció la tenim les persones no els sistemes**

nbf - però per això una mica la pregunta si creus que la gent que esteu aquí teniu aquesta **intuïció**, cadascu en el seu àmbit per ...

JF - la gent que estem aquí, crec que hi ha moltes persones capacitades per adquirir aquesta intuïció, per aprendre aquesta intuïció, s'ha d'aprendre, ... si crec que estem capacitats... . (...)
Si entre tots nosaltros, o entre qui haigi de ser, som capaços de captar aquest instint

nbf - i d'utilitzar-ho, és una força

JF - i d'utilitzar aquesta força, o aquesta forma de fer, tot pot anar pel bon camí

nbf - de fet, a veure, **tant la creativitat com l'instint és algo que tots tenim, tots;** que ho tinguem més o menys desenvolupat, que ho utilitzem o no, depen de les circumstàncies, de l'entorn que haigis estat, hi ha molts entorns que te castren que no pas t'incentiven aquesta part, però tots, tots ho tenim d'alguna manera.
Hi ha gent que per les raons que sigui, ho té més agafat de la mà i li surt de forma ... sense tant esforç

JF - si però a vere, ... fem una cosa, agafem tu i jo i ens apuntem a belles arts, sortirem de belles arts i tots dos sabrem pintar un quadre, més o menys bonic, eh...; però tots dos farem un quadre bonic, però si tu ets un Dali, ets un Dali, i aquest punt és el que marque la diferència... .

nbf - lo que passa que un Dali no es fa d'un dia a l'altre, és una vida, és un procés, i és també molts enchufes segons com; a veure, cuidado perquè si entrem en aquest tema, i qui diu qualsevol altre

JF - no crec que siguin enchufes, és algo mmm, a vere, no crec que sols es faci, també s'hi ha de nèixer

nbf - mm hi ha una part potser que si i hi ha una altra part que no, és a dir, perquè **la inquietud i l'instint o la intuïció** per fer coses fassis el que fassis, fassis pa o fassis un quadre, nnn... pots nèixer ensenyat si vols, és a dir que allò a tu no et costa res, en canvi posar-te a fer una altra cosa et costa moltíssim, i veus que tens molta més habilitat i facilitat per fer això que per fer això.
Ara, és lo que deies tu abans, és com que cadascu estigui en el lloc on pot desenvolupar el seu do, el seu punt fort, és lo que deies, si un home que està fent forats és bon pintor, què hi fa fent forats?
... és més que res cadascu trobar el seu lloc, d'alguna forma no?
(...)
...el tema d'innat o no innat és un tema delicat, hi ha gent que opta que sí que hi ha coses innates i hi ha gent que obta que no, no es pot ...

JF - a vere, ho pots tindre dintre i no ho pots desenvolupar si tu vols, i passar-te la vida pues fent una altra cosa no?

nbf - també hi ha aquesta idea que mentres sabs que hi ha un **jefe** o una persona, amb aquesta mena de piràmide que estructuralment ens fem al cap, que hi ha un responsable últim, que sas que finalment no et cau a tu el pes sino que li cau amb ell, també et relaxes, inconscienment et relaxes

JF - jo no, jo no

nbf - o molta gent es relaxa, no sé... ; que quan saps que sols depen de tu aquella **decisió**, anar cap aquí nar cap allà, ... pel fet de que vas amb una mica més de tensió, el cap et va a 50mil per trobar la solució no?

JF - mira, serie molt aborrit treballar sense no tindre la oportunitat de tindre problemes ni decidir ni...; ... a mi el pes de la **responsabilitat** ... no em pesa, ... perquè no prenc mai cap decisió sense preguntar-m'ho dos vegades i quan la prenc la tinc molt clara, m'hauré equivocat o no m'hauré equivocat però n'estic molt convençut, per tant no em pese, ... no. (...) ... no crec que ningú tingui el dret de treures responsabilitats

nbf - de fet és un mateix pes que es reparteix entre tots, El pes de tirar endavant una empresa, que cadascu té la seva part i cadascu porta la seva..., que si un falla llavors és quan

JF - lo que tens crec que s'ha de posar damunt de la taula,
... has de pensar sempre en ajudar i col.laborar

nbf - ... referent a **MULTEYME**,
... quins són aquells **rasgues** que la caracteritzen com a empresa,
el **concepte empresarial** que hi ha radera...;
de la teva part quins conceptes creus que defineixen aquesta empresa? (...)

JF - ... està bé que cadascu faci la seva feina, sapigui on comença i on té que acabar,
això està claríssim, però si tots podem posar una mica de la nostra part,
les distàncies que hi ha s'escursen (...)
A Multeyme, com a tots els llocs, vull dir no es que siguem especials,
hi ha vicis que es tornen costums, i
hi ha formes de fer les coses per costum i es converteixen en lleis,
o sigui, a vere, també es necessita un punt de vista que trenqui tot això,
per què ha de ser així i no pot ser així, una visió clara, (...)

nbf - ... què té d'especial Multeyme que la defineix com a Multeyme i no una altra...?

JF - **Multeyme** està viva, té cor

nbf - ja, però totes les empreses estàn vives i tenen cor, perquè hi ha persones dintre

JF - no, hi han empreses mortes, hi han empreses mortes completament que no tenen vida,
que no saben respirar. Mira, no et passe a vegades que quan vas amb un lloc t'hi trobes
molt malament i és un lloc preciós i a vegades vas a un altre lloc i t'hi trobes la mar de bé
i no hi ha res espectacular que et cridi l'atenció no?
pues bueno, pues Multeyme és un lloc d'aquestos, és un lloc que respire per si mateix.
Què respire? Pues no ho sé que respire, respirarà una forma de fer, una...

nbf - és un enigma Multeyme

JF - no, no és un enigma, és ..., suposo que és el resultat ...
El pensament és creador. (...)
Sempre se vol parlar d'empresa i es vol fer coses d'empresa i tal,
i ens oblidem d'un aspecte molt important de l'empresa ...,
si que podem parlar de tècniques de foradar, de conceptes de marketing, mira ...,
molt en el fons, molt en el fons, les arrels no són aquestes, vale, les arrels són unes altres,
i una empresa comença per un pensament i per una idea i despues per una voluntat
i despues per un esforç, i despues per un patiment ..., i despues pues plores molt
i despues rius molt i ho passes bé i ho passes més malament i ... bueno,
Multeyme pues és la conseqüència de tot això.

nbf - vols dir que és una empresa molt creativa en molts nivells,
... que hi ha aquesta força, que està impregnada com...

JF - sí, hi ha ganes de fer coses, hi ha ganes ...;
pot ser no les fem tot lo bé que podriem fer-les però hi ha ganes de fer-les,
hi ha persones molt vàlides ..., i persones que ... bueno que no es preocupen elles mateixes
de ser vàlides però que ho podrien ser, hi ha de tot com a tot arreu,
però en sí el conjunt és una empresa que vibre, que té **vibració**,
i aquesta vibració la transmetem nosaltres a l'exterior, la transmetem,
i aquesta vibració fa que les coses pues bueno ..., a vere,
ens han sortit les coses més o menys malament aquesta temporada, vale,
però les recuperem i les tirem endavant com sigui, perquè tenim la voluntat i l'esperit per fer-ho
i Multeyme crec que té aquesta ... jo li diria esperit però li pots dir aquesta força vital no?
aquesta força vital que fa que puguem sortir del fang o (...)

nbf - ...què desitjes...?

- JF - descobrir el talent de cadascu, ...;
però si a més a més ell (el sr. Buira) me pugués transmetre part de la seva experiència,
jo estaria superfeliç de poguer-la posar aquí
- nbf - ho està fent això ell? o va tant esverat que no...
- JF - si, ho està fent, ho està fent, ho esta fent (...)
... ara estem parlant aquí de sentiments,
...a mi em va dir una frase una vegada que em va quedar grabada,
que també està fora de tota lògica o fora dels canons, i em va dir:
- *Jordi, a l'aire se l'ha d'estimar* - són paraules seves,
i jo allò vaig callar, no vaig dir ni que si ni que no però realment ho sentia que era així.
És a dir que no pensem massa diferent, m'entens?
Va ser una gran sort per mi escoltar aquesta frase em va ajudar molt.
- nbf - m'estic enrecordant d'una frase del Tarragona ..., ...sobre "**el respecte a la matèria**",
ara ho vinculava amb ... "**l'estimar l'aire**", portat en un altre nivell "respecte a la matèria",
és a dir, en relació al tema ètic, al tema ecològic, al tema empresa, ...:
com maneges el que tens en les mans ...?
i aquí suma-li tots els nivells i plans que vulguis de complexitat.
Ara, si que tenim un **problema cultural i d'educació**, de cultura,
que encara no estem preparats per certes coses, que tenim les idees potser,
però que **els nostres hàbits estan encara molt més enrera que les idees**,
i que aquí ens contradiim i que aquí ens...
- JF - si, lo que aquests sentiments i aquestes ganes i aquestes forces i aquesta... no sé,
aquesta forma de fer, aquest instint, tots aquests **valors** que tenim com a persones,
lo que hem de fer i lo que estem fent en realitat és traspola'ls, posa'ls aquí dintre
- nbf - a les màquines
- JF - a les màquines, a la forma de fer, a l'organització, a ... ; és a dir que
**parlar d'humanitat o parlar de persones o parlar d'instint o parlar d'amor,
no es massa diferent que parlar d'organització empresarial ni de mètodes i temps
ni d'altres coses eh**
- nbf - no, des del moment que l'empresa està feta de persones
tot lo que incumbeix a la persona incumbeix a la empresa,
que ho tinguis més en compta o no, ja és el tarannà de cada empresa ...
- JF - pot fer més o menys vergonya parlar de temes humans quan parles d'empresa no? (...)
- nbf - ... **falta molta humanitat en el món empresarial**
perque està molt abocat al tema de producció, venda i de beneficis,
que en part és normal perque has de generar un capital per mantindre'l no?
- JF - és normal, però jo no crec que la humanitat i els teus sentiments et separin del teu objectiu,
al contrari t'hi poden apropar
- nbf - si, totalment
- JF - no sé, crec que . . . **ens creem que estem limitats i no n'estem tant de limitats**
- nbf - fes-me un balanç de Multeyme, coses que t'agraden coses que no t'agraden
- JF - hi ha moltes coses que m'agraden de Multeyme;
canviaria els NO's, perque jo no entenc els NO's,
el "NO puc", el "NO arribo", el "NO és bó", no ho entenc ... (...).
No crec amb els NO's perque moltes vegades dien que <<no>>
i si ens posem a lluitar per allò despues descobrim que som capaços,

i en tot cas si descobrim que no ho hem sigut,
allò ens ha pogut ensenyar molt més que el simple NO,
per tant els NO's jo no els entenc.
No hi ha molts NO's aquí eh, no hi ha molts NO's,
hi ha algunes **pors**, les pors no són bones

nbf - pors amb què per exemple?

JF - ... no sé, pot ser hi han pors amb ... decidir

nbf - a emprendre, a pendre la iniciativa?...

JF - ... no hi ha pors a la direcció i això és important

nbf - home, si prens una decisió i resulta que després arrel d'això

JF - però es que tothom està prenent decisions, cada dia i a cada moment,
tothom des de ... fins a l'últim operari

nbf - també s'ha de tindre en compte que el president d'aquesta empresa, és a dir,
el sr. Joan, el meu pare o com li vulgueu dir, és igual,
... és una persona que serà molt bona amb unes coses però també és nefast amb altres coses,
i quan et pega un crit, et pega un crit i sab tocar-te ... i això pot ser un motiu de dir:
- bueno no dic res perquè si..., ... per (por a) emportar-te el marrón després

JF - en el meu cas no, en el meu cas no perquè ... ni una sola vegada ha cridat que m'haigi afectat,
que m'haigi sapigut greu lo que ha cridat, és a dir, jo la majoria de vegades l'entenc ...
i moltes altres vegades està demanant ajuda, **els crítics no sempre són lo que semblen ser**

nbf - ja però t'ho poden dir sense cridar, però com té un caràcter aixíns explosiu

JF - tothom és lliure de tindre el caràcter que ...

nbf - ja però hi ha d'haver un **respecte**, jo per exemple no suportó que em cridin,
i tinc un pare amb aquest cas que crida, ... i a veure, quan ha cridat ens hem confrontat
perquè si ell crida llavors jo em poso a cridar més que ell, ... i hem tingut bronques molt fortes
en aquest sentit. ... és la reacció que pot tindre un, jo si estic treballant i hem ve algu cridant
nnn jo **et faré la feina però diga'm-ho ben dit**, és **una qüestió de respecte i d'educació**.

JF - (...) mai deixaré de decidir, mai deixaré de fer, mai deixaré d'opinar i mai deixaré de ser jo
perquè m'haigi o no m'haigi de cridar, pot ser que això aquí en aquesta empresa passi.

(...)

nbf - ... sobre el què desitjes...

JF - ... desitjaria, desitjaria... la seva **experiència** a nivell d'aire és fonamental per nosaltres,
... si algo tenim bó és l'aire i aquest aire l'ha creat ell;
i tindre aquell llegat, ... sapiguer el que sab ell d'aire o puguens transmetre aquesta capacitat,
perquè ell ho veu, o sigui jo puc veure una màquina aquí, físicament la puc veure,
però és que ell pot veure l'aire girar, vale, ...
aquesta capacitat això és algo que pots aprendre a fer-ho,
Ell veu l'aire, jo n'estic convençut, no ho sé perquè no m'ho ha dit però jo estic convençut
de que quan veu un ventilador, ... ell veu aquell ventilador i veu l'aire mecànicament com surt
ho veu, és capaç la seva ment d'imaginar-se-ho. (...) Això és una capacitat que ell té, ...
aquest **coneixement** que ell té **amb l'aire** és tremendament important per Multeyme i per tots
nosaltres, perquè és avui per avui lo que diferencia les nostres màquines de la dels demés,
ni més ni menys

nbf - i ... el tema del **TREBALL**, és a dir, com t'agradaria treballar? ... (...)

JF - ... jo he treballat molt amb holandesos, t'asseguro que saben aprofitar molt més el seu temps i a les 5 de la tarde estàn segant la gespa de casa. Nos falta molt encara a tots nosaltres **sapiguer fer la nostra feina que estem empleant 9 hores, sapiguer-la fer en 5 hores**, nos falta molt. (...) Tenim capacitat per fer-ho eh, però preferim no esforçar-nos, sabem que hem de treballar 8 hores anem fent ...; no és el meu sistema, no em va, no és divertit,

nbf - és a dir que si poguessis triar la forma de treballar des de horaris, a temporades, lo que fos?

JF - jo faria un ajust d'horaris, perque a vere, a temporades d'estiu jo aprofitaria les **hores de la natura**, ... les hores nostres realment no? i després faria una **educació de treball**; estic convençut que som capaços de fer la mateixa feina, ... una altra cosa es que vuguem fer-la o que entenguem, perque s'ens pot malinterpretar, ... ; si ara baixem abaix al taller i diem que em ves de treballar 8 hores en treballarem 5 però hem de fer la mateixa feina, ... segurament alguns d'ells entendran que vols que treballin més depressa, i no és això, ... és que treballem de forma poc eficaç

nbf - és **guanyar amb eficacia**

JF - sisi, això és el que m'agradaria

nbf - això és un tema penden en moltes empreses a més a més, ... hi ha aquest mite de les 8 o 9 hores, quan hi han un munt de ratos que estan per allà mig morts o de mala organització, que has de repetir una feina quan si estigues ben fet aquell pas el fas en mitja hora i no en 1 hora i mitja, ...; és **economia del temps, administració del temps, i planificació**

JF - si, i planificació. (...) A Multeyme hi ha persones que controlen el seu esfoç, això és molt dolent, no volen donar més de lo que creuen que han de donar, i estàn molt equivocats, perque mira jo ha sigut l'únic lloc que he estat, i fa 8 mesos, que se m'ha premiat sense demanar-ho, m'entens el que vull dir? ... i perque ha passat això? pues suposo perque jo he posat tot el que podia posar i hi ha hagut algú que ho ha valorat. **Mantindre una postura de freno no ens porta en lloc, a ningú.**

(...)

SOBRE ALTRES MODELS D'EMPRESA, ALTRES SISTEMES DE PRODUCCIÓ, ALTRES MANERES DE FER

Juan Carrera (18.6.2004)

nbf - ... què és per a tu una **EMPRESA**? ...

JC - ... ff, jo que sé, **una cosa en la que el major beneficiari és l'empresari**, el que treu més benefici, crec ... i ja està. (...)
 Jo és lo que penso, a lo millor estic equivocacat perque no ho he set mai, i no sé lo que comporte ser empresari no?
 Però jo penso que sí, perque tal i com està tot pujant i tot lo rollo pues estem cobrant uns salaris justos per a que no pugis ni vamos ..., encara que aqui siguo un dels puestos que millor se guanye, a lo millor, dintre dels tallerets i tal i qual, dic jo eh? no sé,
 Però deixeu de ser just per passar el mes, i més si tens familia. (...)
Jo crec que tindrie que ser tot com una cooperativa

nbf - home, això és un estil, però per a que sigui cooperativa ha d'haver ultradiàleg, perque sino no funcione la cooperativa

JC - ya ya

nbf - això és un altre model empresarial, són estils també. (...)
 La cooperativa la condició que té

JC - tots som iguals

nbf - tots se reconeixen com a persones, si que hi ha diferents responsabilitats i en funció d'aquestes responsabilitats pot ser cobraràs més o cobraràs menos, i el diàleg és la base perque es pugui ser co-operativa, de co-operar ... és a dir, entre tots ho fem, no entre un que dice i els altres que ...

JC - lo que passe que al final aqui les cooperatives se tornen empreses ..., quan comences a guanyar ... no veus res més.

nbf - això és el poder que te nubla. (...)
 El repartiment també deu ser difícil, perque des d'on dius que aquesta persona ha treballat més, en relació a què?

JC - ... amb empresa és fàcil, és lo que t'estic dient, i més amb la feina que estem fent aqui, ... que és casi bé en cadena, **una feina que es pot controlar, és fàcil de donar-li amb un lo que es mereix ... és primar per lo que fas i punto, més fas més guanyes**

nbf - **treballar per objectius**

JC - clar. És que **això de fer ... això de dir guanyo més perque faig més hores, això és perdre qualitat de vida i de ... és estar aqui matant-te**

nbf - però si això ho dieu molta gent, però llavors per què costa, per què hi ha aquesta por de canviar de sistema?

JC - **perque no pots viure sense això, no pots viure sense fer hores sense treballar més no pots viure.** (...) ... no cal acabar abans, sino per exemple, fer l'horari de 8 hores, que jo crec que amb la feina que fas n'hi tens de sobres eh?, **fer l'horari de 8 hores, que treguis un bon jornal treballant, no que t'ho regalín, treballant, jo crec que sortiria beneficiat l'empresa i el treballador**, perque no tindrie que pagar ni llums ni històries ni res, ni més hores.

nbf - però per què creus que ... costa tant fer aquest canvi de plantejament? ...

- JC - per què? ... jo crec perquè a l'empresa li interessa també, perquè l'empresa no pague, no ajude res de hores, que et fiquin les hores a 2000mil peles o a lo que sigui, veuràs com no en faràs tantes d'hores, no s'en farien tantes eh?
- nbf - m, no sé, crec que és una qüestió d'analitzar i veure què passe, perquè ... té més sentit lo que estas dient, i no sols ho estàs dient tu, ho està dient bastanta gent; és dir, són com idees que estan ja però com que venim d'estructures antigues de com se treballa amb una empresa
- JC - i és lo que te dic, si no hi ha diàleg no es pot arribar en cap ...; si tu dius: - quan, com se pot fer el canvi - però **si no se parle com has d'arribar a canviar res**. (...). No pots canviar res perquè les idees ja estan fet, ja estan, i ja no les canviaràs.

SOBRE COMERCIAL, NOUS CONCEPTES EMPRESARIALS I POLÍTICA ECONÒMICA GLOBAL ACTUAL

Hocine Mohamdi (17.6.2004)

nbf - en relació a lo que és ser "comercial", ...; què és per tu ser comercial? ...

HM - ... un comercial ... ha de vendre ... (és) el que vent,
En l'empresa tothom és important, clar, però cadascu pensa que el que fa és el més important de tot, la qüestió és ser conscient d'això, de que tothom pensa que el que fa és el més important.
Llavors tot és important ...; a llavors jo diria que el comercial és la culminació de tot el procés, tot el que fem no ho fem per plaer, sino produim per tenir uns ingressos no?
Des del punt de vista social clar que és un satisfer, una necessitat social i tal, però en realitat l'empresa està per treure un rendiment, i hi ha una producció per precisament que després hi haigi una contrapartida, que és donar aquest producte i obtindre uns diners.
Llavors el comercial què fa? pues culmina una mica tot aquest procés,
Que és, primer, els clients que ja tenim un bon tracte amb ells, continuar perquè continuin comprant; llavors bueno, que sigui amable, que sigui ... que tingui la empatia,
que continui aquesta relació client-empresa, una de les funcions.
L'altra sobretot trobar de nous. (...) Quan ja es té el client, és cosa de tothom, ...
des del que repara, el que produeix, el que monta, perquè tot això al final arribarà al client, el que agafa el telèfon, ... l'atenció al client; tot això és important per mantenir el client, que costa molt trobar-los. Però **una de les funcions més dures del comercial, per mi, és trobar clients nous ... i mercats nous.**

nbf - com es troba això? ... en el teu cas per exemple, com ho ...?

HM - què faig per trobar clients nous? ... en la jerga comercial diuen "pica pedra" vol dir, s'ha d'anar fent, entre altres coses fer mailings, ... missions comercials, trucades, fires, i qualsevol altre mecanisme que em fiqui amb contacte, fins i tot si és un amic ... o parlar ...; és dur, no és fàcil, sobretot quan hi ha molta **competència** ... , i llavors s'ha de picar molta pedra. (...)
I clar, aquí també sempre hi ha uns certs conflictes entre el **pressupost** ...; hi ha un cert pressupost i el comercial igual diu:
- home, per fer això m'agradaria fer això o ... fer tantes visites.
Però no, **hi ha unes limitacions de pressupost i hem de mouren's dins d'això.**
No és fàcil, la veritat, sobretot quan hi ha tanta competència.
(...)
Són indissociables el tema marketing-comunicació amb el comercial, perquè finalment el comercial què fa? comunica, intenta dir que el nostre producte és ... no sé si hem de dir que és el millor, o hem de dir que és molt adequat, o hem de dir que satisfà molt les necessitats o hem de dir que t'aporta molts avantatges no? però hem de dir algo, has de comunicar alguna cosa per a que el client, sobretot si és un client nou, que ens compre no?
La tasca més difícil és aquesta, dir-li que tenim coses però amb avantatges, que t'aporto coses noves, ... canviar, ... el canvi té un cost, llavors el client no vol canviar per obtindre les mateixes condicions, si canvia és per obtenir avantatge però amb diferència de l'altre.
(...)

nbf - ... què és per tu una **EMPRESA**?

HM - ... podria donar moltes definicions de les empreses, ...
des del punt social, és una entitat que produeix un producte o un servei per satisfer unes necessitats i que té una missió social ... que és oferir treball als altres ...;
des del punt de vista econòmic, és una inversió i està feta per guanyar diners. (...)
No es pot separar els dos conceptes, perquè ningú monta una empresa per donar feina a la gent, ... sols per això, ningú.
El que monta l'empresa sols per guanyar diners sense tindre en conte l'aspecte humà, tampoc anirà molt lluny ... ; ... si tractes amb la gent has de tenir en conta aquest

... un bon empresari normalment també, és aquell que ha trigat molts anys, molts anys, ha vist de tot, igual al principi, el seu objectiu era guanyar diners, però amb el temps veurà que l'empresa el que està fent és ... una tasca social, i jo crec que allà està el bon empresari, no vol dir que fem caritat, no vol dir això, sino tenir en conte l'aspecte social. (...)

nbf - (concepte empresarial) ... trets, característiques que defineixen aquesta empresa? ...

HM - (... a nivell nacional ... és una empresa que importa amb unes certes quantitats pel que permet tindre uns preus pues algo atractius,
 Per a l'exportació, ... amb aquesta manera no és possible, ... l'ideal seria productes nostres, o alguna fàbrica, encara que sigui a Xina, que ens fabriqui exclusivament, (...)
La venda a l'exterior d'una cosa comprada costa moltíssim. (...)
 La manera de vendre a fora ... és tenir un producte propi i un procés productiu per competir amb els altres (...)
... hauriem de diferenciar també entre mercat nacional i mercat internacional, perque com a comercial a nivell **nacional** ... és una empresa que aporta molt, pel fet primer del capital que hi ha, el fet de tindre un **gran estoc** aquí, fa que les empreses nacionals, les que no tenen la capacitat suficient, no ho anirien a buscar a la fàbrica a fora perque no els hi surt a conte, a nosaltres ens surt a conte perque **comprem en quantitats, podem negociar preus i tenim capacitat de tindre un estoc**, cosa que no té tothom. Això a nivell nacional. (...)
 Dos, el fet de nosaltres ja ens trenquem el cap per trobar una **gama de productes, de negociar amb diferents fabricants**, al final per tenir una gama i oferir-la a un client, ho té tot concentrat aquí, d'una altra manera a d'anar ell, cosa que suposa diners, suposa energia i suposa temps, ha d'anar a buscar aquestos fabricants i comprar en petites quantitats, no li surtirà a conte, i perdua de temps.
Nosaltres què fem? concentrar amb una gama, i comprar amb grans quantitats, per un estoc i llavors agafar un ampli cercle de clients nacionals. (...)
Perque el client finalment el que vol és un avantatge, ...
i l'avantatge que li oferim és això, pel mateix preu, o fins i tot menor, pot adquirir la mercaderia aquí, en Espanya, i no anar ...; i a més a més la gama, és a dir, no ha d'anar a un fabricant de màquines, despres un d'aspiradors, i despres un altre de bombas, clar tot això suposa una energia i unes despeses no? .
A nivell internacional, ... tot això no pot funcionar, (...) (es segueix una altra estrategia)
 Que és, hem començat per les màquines d'alta pressió, que és montar-les nosaltres, però no és suficient tampoc, ...; estem ara treballant precisament amb **el tema de tindre una màquina pròpia, un disseny propi** ... i fins i tot si podem arribar a reduir costos, a nivell de producció, seria encara molt millor perque els nostres preus tampoc estan ... , **intentar tindre un preu raonable i un preu just.** És millorar el procés productiu, que segurament vindria amb la nau nova, lines de montatge més modernes, ..., aprenentatge dels operaris, amb el temps hi haurà aquest aprenentatge i segurament reduiràn el temps de montar una màquina, i mirar o negociar si cal alguns components, que igual ara és comprant a un preu, i negociant-los es pot aconseguir reduir costos. Per vendre a fora passaria per aquí primer O, l'altra idea, ... ja hem agafat de la fira una de les màquines, és una rotativa, a Xina i llavors demanar una exclusivitat o lo que sigui a nivell d'Europa,

nbf - és a dir, crear producte propi, o ser representant internacional

HM - d'un fabricant, exacte; llavors en aquest cas si que es pot vendre.
 Llavors, aquí és un cop que s'ha de fer, i igual te pot durar 2 anys, 3 anys;
 és el **concepte empresarial** ...jo entenc que és això en els **temps moderns**, no hi ha una cosa eterna, la **visió moderna**, ...
 la idea (és) que l'empresa se monta per ser eterna, però l'activitat

nbf - ... eterna? ...

HM - el que no monta l'empresa perque sigui eterna ... jo crec que s'equivoca;
 ... no vol dir que sigui en la pràctica així, però la idea, amb quina mentalitat hem d'anar, quan és monta l'empresa no és per vendre-la demà (...)

... però al menys inicialment és això és crear per que sigui viva, per a sempre;

nbf - però llavors t'has d'anar adaptant a les exigències o als canvis que hi ha també de mercat, de demanda, de manera de fer, ...

HM - ahí està, ... avui en dia ... un producte, el que agafem per exemple de Xina, ... no hem de pensar: - home, ... això tirarà només 3 anys, llavors no ho fem. No no, precisament avui en dia els negocis és que es fan d'aquesta manera. (...) Però és que s'ha de fer, si tens diners, s'ha de fer; per exemple, les noves tecnologies ens donen un exemple de les **empreses noves**, les noves tecnologies mai treuen un producte perquè duri, saben que el treuen i hi ha un negoci durant 3 mesos, fins i tot parlem de 2 mesos, i el treuen, i fan negoci durant dos mesos i després a canviar.

nbf - això ho consideraries com a modern? o ho consideraries com a **conceptes empresarials derivats de la política econòmica actual, global, ...?**

HM - si, jo diria més, és la realitat, ... la realitat és aquesta, o sigui, **no és una decisió que es pren, sino simplement és una realitat que hi ha; llavors o s'agafa l'oportunitat o no s'agafa**, llavors nosaltres tenim l'oportunitat d'agafar una màquina de Xina, i dir - home però, veiem d'aquí 3 anys tothom la tindrà també, o tothom la fabricarà com aquestes. Bueno, vale, però que nos quiten lo bailado.

nbf - aneu cremant mercat també, aneu cremant, entre tots eh? vull dir, ... és anar cremant ... mercat

HM - si, però és l'evolució, l'evolució és així, sempre ha evolucionat així, i avui en dia estem en aquesta situació. **El que s'ha d'adaptar segurament és l'empresa no la realitat empresarial**, la realitat empresarial està com està i l'evolució té molts factors, però incidir sobre aquests factors és impossible, **lo que ha de fer l'empresa és adaptar-se**. (...) ... no és una decisió nostra, sino és la realitat, simplement el que hem de fer és adaptar-nos. Si no ho fem nosaltres ho farà un altre. (...) **... l'empresa és eterna, ara el producte no;** perquè els gustos canvien, competidors que surtiràn amb coses millors, i llavors bueno, es fa la màquina i ja s'està pensant en l'altra.

nbf - llavors parles d'eterna en tant que és un dinamisme que busca continuament la manera d'estar viu, que és oferir, produir i vendre

HM - ... no es pot crear una empresa pensant que és una empresa per estar 3 anys, no, és una empresa per estar, ja veurem el què passarà, al menys la idea inicial ha de ser aquesta. (...) Jo crec que un empresari, per a ell l'empresa és com parir.

SOBRE MULTINACIONALS i PETITES i MITJANES EMPRESES

Joan Buira Cluet (7.10.2001/31.8.2002)

nbf - ... amb aquests últims 50 anys sobre tot, (de fet fa 100 anys o més quan comence a haver les grans indústries, a principis de segle XX) ... després de la 2ª Guerra Mundial cap endavant si que comença a haver aquest creixement de **les multinacionals**, no? com us afecta a vosaltres, als **petits i mitjans empresaris**? fins en quin punt rebeu la pressió de les grans empreses, i com ... ?

JB - ... bueno, depén, jo no estic al món empresarial, perquè estic molt tancat a les empreses nostres, però si que podem dir que les **multinacionals**, pues a un sector d'empreses pues inclús les han fet plegar. Perque una empresa, ... per exemple, mirarem un botiguer d'una ciutat de fa 20 anys, si a Lleida hi havia 50 botigues o en hi havia 100, pues era una familia que portava la botiga, anaven a comprar les pomes a primera hora i venien allí pues el cigrons i tal; aquestes botigues pràcticament no en hi ha, han quedat afectades per multinacionals, per les grans àrees que han fet una organització, han fet una publicitat i el client va allí i troba de tot, han donat unes facilitats, troba parking i tal, i per tant han fet plegar les botiguers, així parlarem de botigues de comestibles, i parlarem de botigues de roba, i parlarem botigues sabateries, perque cada vegada les multinacionals i grans àrees van absorbint a les botigues petites, de barri i tal; i després també això passe amb altres empreses, per exemple un fabricant de mobles que feia mobles casi a medida, però clarò els havia de fer d'artesania, pues ara han sortit les grans produccions, màquines amb control numèric, que posen en el ordenador el tipo de moble, i allí surt, ..., surten mobles com a xurros, i que com es lògic, aquell productor de mobles ha plegat. Per tant, **hi han una serie d'oficis**, molts, **que a resultes de les grans fàbriques i multinacionals**, pues **han hagut de plegar**, però molts, molts. Ara, per exemple, **lo nostre fins ara no és aquest el cas, perque nosaltres fem màquines que són mig personalitzades i aquí està el cas que la multinacional no té organització ni té capacitat per fer una màquina diferenta de l'altra, cada 1 que en fem. I nosaltres al ser una empresa petita, pues tenim aquesta ventatja.**

nbf - es podria generalitzar això, que pot ser les **petites i mitjanes empreses** tenen aquest servei, o poden oferir aquest servei, en comparació de les multinacionals?

JB - ... si, bueno... mira, anem a comprar nosaltres una camisa, per exemple, i anem a un Corte Inglés, o a un Pryca, o a un puesto d'aquest, i tenim un tracte diferent si anem al camiser del barri, que ens coneix, i que ens pren mida, i si convé ens l'arregla, lo mateix amb una americana, de forma de que llavors **les petites empreses poden donar un servei**, que en queden molt poques, poden donar un servei **més personalitzat al client, i el client, pues potser paga una mica més o igual i es troba més atés**, això

nbf - hi ha més **qualitat humana** ...

JB - més qualitat humana, si .

nbf - és pot ser una mica lo que aporta el **PETIT COMERÇ** ...

JB - si; ... que es perdràn les petites empreses dintre d'uns anys? Jo diria que no, jo diria que no, inclús ara tinc entés les grans àrees de venda, principalment empreses comercials, pues estàn canviant de política. Per exemple, tenim un exemple, del nostre amic P., que va muntar, té 40 i pico de botigues, però la seva idea era muntar una botiga al costat del consumidor, ... de forma que a cada barri té una botiga, cada 200, 300 metros pose una botiga per a que l'ama de casa, sense agafar el cotxe, pugui anar a la botiga i pugui triar un producte, a un preu raonable; però llavors, aquesta política va tindre ..., pot ser ell va ser uns dels únics aquí Catalunya que es va quedar sol i que va aguantar tantes botigues, però ara les grans àrees s'han donat compte que és una técnica que pot ser bona, que al final, una bona part de la compra es farà a través d'aquestes botigues, però per això tenim un "Capravo",

un "Mercadona", que han sortit posteriorment al "Plus",
perque això vol dir que la teoria de la botiga al costat de casa pues ... és bona,

nbf - és un servei molt útil

JB - és un servei si. Claro, a llavors això canvia molt de ser un botiguer que no més té la botiga i prou,
perque claro, aquesta gent compren un producte com pot ser és Danone i compren per 40 botigues,
tenen un magatzem central, ... o sigui és com una gran àrea però dividida amb botigues petites,
ahora de comprar compren amb quantitats per a que tinguin un bon **preu**, poden fer un bon preu,
cosa que el botiguer ell sol no ... no ha pogut i..., aquest és el motiu de que quasi tots han plegat.

nbf - a nivell de la **POLÍTICA ESTATAL**,
us sentiu apoyats la MITJANA i PETITA EMPRESA?

JB - ... això és molt..., aquesta pregunta ...; no, jo parlaré amb sinceritat.
Ara últimament des de que hi ha el populars si, més,
i també el Pujol també ha fet moltes coses per ...;
han tingut **mentalitat d'empresa**, saben que l'empresa és necessari,
i han ajudat a l'empresa i ajudant a l'empresa indirectament ajuden a donar feina.
L'època socialista (jo no voto ni uns ni altres eh, però es ...) ... van plegar moltes mils d'empreses
perque ser empresari era ser un home explotador, hi havia insults, hi havia ... ;
ara això ha canviat, la gent s'ha adonat que anaven equivocats;
que hi ha empresaris bons i empresaris dolents,
també hi ha obrers bons i obrers dolents, això no té res a veure;
però últimament ara la política del Pujol i la política de l'Aznar,
(serà qui serà l'Aznar eh, jo no l'he votat mai a l'Aznar) ... és ajudar l'empresa.

nbf - és favorable

JB - és favorable, per exemple ha baixat 2 vegades impostos a la petita i mitjana empresa,
en canvi ...

nbf - i han regulat tot el tema dels despidos per exemple?

JB - si han regulat els despidos..., això és un tema molt delicat perque,
... cada qual té la seva forma de veure les coses, no?
jo puc donar la meua idea, però a lo millor no és la bona.
Bueno, deiem que l'Estat últimament ajuda, no com ajuda a França,
ni com ajuda Italia als seus empresaris, però al menos estan amb una línia ja diferenta
a la que hi havia amb els socialistes, que per això vam arribar a un 24 % de parats,
havent moltes més possibilitats de feina que ara, perque llavors hi havia un ambient
que tota Europa prosperava i Espanya ens estavem ensorran.
És una política d'eliminació, d'apretar, d'apretar l'empesari amb impostos, amb exigències
i amb no puguem despedir a la gent, perque quan una empresa no té feina,
pues si té 20, 30, 40 empleats, si ha de despedir a la gent i cada empleat per despedir-lo
li ha de donar 7 o 8 millions de ptes i no els té, llavors l'empresa s'ensorrave.
Som una mica més europeus, encara no eh,
perque a Europa hi ha una espècie de despidos lliure (...)

SOBRE TREBALL, TEMPS i DINERS

Xavier Pons Laplana (3.10.2002)

XP - el desig, el desig més important és que dedicant menys quantitat d'hores aquí, això pugui continuar, i dedicar més temps a la meua família, a la meua gent. ... però també és un impossible, perquè tal com està estructurat en aquest moments la SOCIETAT, el sistema de VIDA i les EMPRESSES, pues un se hi ha de dedicar moltes hores.

nbf - el **TREBALL** ocupa molt **TEMPS**

XP - ocupa molt temps, pues home, **ocupe el 65 o 70 % del dia**

nbf - o més

XP - o més, depèn en aquest cas, casi més, però bueno, allavons, ... què passe, contraproductiu hi ha un **salari** aradere, clar jo potser podria viure amb la mitat del sou, però bueno, no podria portar el **nivell de vida** que estic portant ara, i potser els dissabtes ... no podria anar dinar als restaurants, però ara una satisfacció molt gran que tinc, és que al menys arriba el fi de setmana, i el dissabte puc agafar a la senyora o a la família, i anem al restaurant i menjarem bé i ..., perquè per mi, a veure, el menjar bé és un plaer molt important per mi, bueno molt important, és un plaer i és un **hobby**, per mi és un hobby, no en tinc gaires però el anar de restaurant i menjar bé és un hobby per mi, i despues puguer anar aquí i allà, passar més hores amb la família i amb la parella, això és una cosa que valoraria molt, i és un desig, però de moment estem així. Jo ojalà això pugues anar més bé i que a mi no em necessitessin tant. (...)
Jo estic disposat a guanyar 20 o 25mil ptes menys al mes, una xifra que per mi és significatiu, molt significatiu, i vindre aquí a treballar 6 o 7 hores.

nbf - és una idea que està buscant molta gent, però la feina, és lo que deiem abans, ocupa molt espai i també priva a llavors, no sols a nivell ya d'**espai personal** sino també **de la parella i de la família**, són 3 espais, és un mateix ...

XP - això és una cosa molt personal perquè clar jo sóc un home, que sóc molt casolà, ... viatjar tampoc no m'agrada gaire, viatges curts més aviat, però bueno ja en hi ha d'aquí que van d'esquena a casa sempre no? ... d'aquí encara s'en van al bar o ..., hi ha gent que li agrada això, que no dic que siguin bebedors, ojo van al bar fan una cervesa...

nbf - també és maco, fas una mica d'encontre social

XP - exàcte

nbf - fas la tapeta, lo que sigui

XP - exàcte, una mica més l'ambient que es pot portar, per exemple, a Andalusia, que és un tipus de gent

nbf - és **vida social**

XP - ... però aquí clar, com també el **clima** no es presta tant a l'hivern, pues potser ja no es fa, això si que s'acostuma també a fer ... (...)

nbf - és a dir, **desitjaries més temps per la vida familiar, per la "vida social"** entre cometes,

XP - ara, despues t'estàs moltes hores amb la família i dius:
- osti, pues potser que aniria a treballar -; perquè les persones som així no?

nbf - si, **sempre desitgem el que no tenim**

XP - exàcte. (...) És buscar una mica l'**EQUILIBRI**, tampoc jo no demano massa, buscar una mica més d'equilibri, potser fer 2 o 3 hores menys de feina

i puguer-les dedicar amb això, jo crec que estaria bastant equilibrat.

nbf - seguim treballant encara moltes hores, el ritme ... la qualitat de vida jo crec que ha pujat en aquests 50 anys, en aquest últim segle no? està clar, **no treballem com fa... 100 anys**

XP - no això, jo a vegades hi penso, i dic: - ostras 12 hores amb una fàbrica, i llavons si que treballaven perque a la que es despistaven malament

nbf - **però en el fons tampoc no em variat tant**, vull dir **seguim treballant moltíssim**, i tot està lligat a la cadena de **producció**, a nivell de mercat mundial i ... el plantejament econòmic que hi ha, t'obliga a que hi haigi una producció sempre positiva, vull dir sempre a més, sempre a més, sempre a més; això vol dir que el treball no es redueix. Jo de vegades em plantejo, si estem amb societats "desenvolupades", que diem, s'hauria de veure per un costat amb certa comoditat, cert confort, "cert", no fa falta que tinguis de tot, ... tampoc no t'aporta res molta comoditat, és a dir...; però per l'altra banda **s'hauria de tindre més temps per realitzar-te com a PERSONA**, per estar amb la teva parella, o per ... és a dir

XP - i els 2 o 3 hobbys que puguis tindre

nbf - si. Per mi això seria quan parlem de societats desenvolupades, pues seria això. Però quan veus que no, que no potser, que has de treballar 8 hores o més, i dius però, però ...,

XP - bueno, això ens passa aquí a **Espanya**, al reste d'**Europa** estàn, fa una vida més hogarenya, estan més en família, no fan tantes hores; vull dir, nosaltres que treballem am França, Portugal, ..., a França a partir de les 4 de la tarde, 4 i mitja de la tarde no busquis a ningú, ja s'ha acabat. pot ser entren a les 6 o les 7 del matí, bueno, però aquí entrem a les 8 ..., no sé, i els alemanys igual, a Italia i Portugal pot ser és més semblant, potser sigue el clima mediterrani, però els més nordics si que tenen aquest ... **estil de vida**.

nbf - d'alguna manera, si les EMPRESSES les fan la gent qui hi ha, evidentment les persones que dirigeixin pot ser són més les que marquen l'**estil de l'empresa** no? també dependrà dels condicionants de la demanda i la oferta, del ritme de producció, bueno, ...del mercat, però...

XP - és que clar, les **empreses** no en tenen de **relacions humanes**, no ho entenen, a les empreses només entenen de **números**

nbf - això és el que no entenc? perque finalment l'**empresa és un ... col.lectiu de gent que s'oganitza per produir "x" coses**

XP - si però..., a vere... si tu per fabricar una màquina, amb 10 hores en tens suficient, i n'estàs gastant 15 o 20, tu estas perdent 5 o 6 hores

nbf - i estas perdent diners i

XP - i estàs perdent diners i estàs perdent de tot, allavons, clar, l'empresa què pot fer ..., aguantar aquell senyor perque..., perque té una família o... això..., escolta, ... si som 10 persones i en sobre 1 perque l'inercia de l'empresa no ho admet, perque no es pot fabricar més? què farem? donar-li de menjar amb aquest perque allavons potser al final haguem de tancar i ens haguem de deixar de menjar 9? llavons has de pendre **decisions** que de vegades són cruels i són dures i clar, ..., que aquí no s'està fent, que **aquí**, vull dir, estem aguantant una estructura molt important que en aquest nivells, en els nivells que estem ara de venda, això no ens comporta cap benefici. Aquí, jo, parlant una mica per sobre, ens estarien sobrant de 3 a 4 operaris.

nbf - i perque els manteniu?

XP - perque... tenim **fe** de que amb 1-2 anys el nivell de ventes, aquests 2 o 3 treballadors no caldrà fica'ls a fora i els puguem mantindre

- nbf - i a llavors que feu, quan derrepent no hi ha feina, és a dir, claró
 perquè tenir l'empresa oberta si amb 10 hores en tens prou i la tens oberta 15
 perquè és lo que marca..., o és la decisió que s'ha pres, **per on s'economitza?**
 perquè una empresa, a nivell d'administració, amb un nivell bàsic ...
 tot el moviment que hi ha, com vas equilibrant perquè realment hi haigi una economia?
- XP - bueno, això ja és una anàlisi una mica més profund, eh,
 allavors ja ens hem de ficar a analitzar el nivell de **compres**, si estem comprant bé,
 si estem comprant car, anem a analitzar **despeses**, i a partir de les despeses més importants.
La despesa més important en una empresa sempre és la mà d'obra, amb una fàbrica;
 amb una comercial potser no, perquè potser un tio amb un despatx i un telèfon porte una empresa
 petiteta, compre-ven i ja està; ara una fàbrica, una empresa que fabrica, sempre la part més important
 que hi ha de despeses és la de personal, allavors... què has de fer?
 intentar tindre aquesta partida molt controlada, perquè si tu sabs que per fabricar, per dir-te una cosa,
 400milions de ptes, necessites 6 montadors, no en contractis 8, perquè ja hauràs perdut els diners.
 LLavors clar, **el combinar això, els números, que és una cosa molt freda, amb la relació humana**
 i el saber que aquell home té una família i potser té un crió uuff... coste, però s'ha de fer.
- nbf - és fort, realment és lo que has dit tu,
 els números són una cosa molt freda i els sers humans no som freds,
 diguessim, som humans, és a dir, ... com com com
- XP - i allavors, ... la decisió, lo més dur és que la decisió dels números l'ha de pendre una persona,
 i llavors la persona té sentiments, si l'hagués de pendre una màquina no hi hauria problema,
 és molt freda també, llavors ejecutaria.
 LLavors, el problema és que "pendre les decisions" les han de pendre les persones,
 i clar, és aquí, com he comentat anteriorment, que s'ha de tindre una mica de **sentit comú**
 amb les coses; clar, sentit comú però fins a cert punt perquè
- nbf - ha de ser difícil no?
- XP - és molt difícil, és molt difícil, això el **sr. Joan** és una persona que en aquest aspecte és molt humà
 perquè a ell li costa molt acomiadar amb algú, inclús per molt mala conducta que haigi tingut amb
 els companys i amb l'empresa, però li costa molt, **dóna moltes oportunitats**, i ... clar, li coste.
- nbf - m, és una dualitat constant perquè estas entre ...,
 perquè claró ... és part de l'estructura també d'una empresa, ...
- XP - i clar, combinar això, és complicat.

SOBRE TREBALL, TEMPS I EL TOCAR DE PEUS A TERRA

Antonio Burgés Quintilla (17.7.2003)

nbf - ... mils d'anys enrera el treball era anar a caçar, el buscar una cova, i mantindre't amb lo bàsic no? passen els segles i resulta que ara, el mateix temps que abans utilitzavem per sobreviure ara estem 8 hores al dia o 9 hores o les que siguin, i dius bueno aveure, i això estem parlant de societats desenvolupades, i és aquest tema de dir: **realment ens ha de costar tant, hem de invertir tant temps per treballar tindre uns diners i puguer viure?**

AB - **no, i pel que estem en aquesta vida, no caldrie una societat de consum tant elevada,** és aquesta necessitat mercantil a més no puguer, vull dir, és ... ansies de poder i diners; tenim un estil de societat molt dolenta, per mi, però és la que tenim, allavors pues dius, mira jo jaestic bé comestic i com que no tinc temps de gastar Clar que t'agrade anar un dia aquí, un dia allà, però, això que hi ha gent que ja patixen per anar a la platja, això, lo altre ... (...)

nbf - igual per exemple, quan hi ha més treball, que hi ha més **producció** perque hi ha més **demanda**, que hi ha temporades que hi ha més feina i temporades que

AB - **quan hi ha demanda, pues s'han de fer hores**

nbf - **i quan en hi ha menos, què passe? s'ha de treballar igualment? ...**

AB - pues s'ha d'intentar arribar a un acord perque no d'allò ...; ahir ho parlavem amb el Javier, si ara no hi ha feina ... per què collons els fas plegar a les 7 i mitja? Apretamos tots el cinturó.

nbf - aquí està la cosa

AB - a les 6 i mitja de la tarde, tots al carrer. (...)
Quan hi ha demanda de treball, que és més aviat els mesos de maig, juny, juliol, **quan hi ha més demanda de treball amb aquesta casa pues s'ha de treballar, si convé fer hores, pues s'ha de treballar, és quan s'ha de fer. Quan no hi ha feina no. S'ha d'ajustar una mica amb lo que hi ha. (...)**

nbf - ... què desitges? ...

AB - ... puff, què desitjo diu, mare de deu, si jo desitgesa lo que és la vida o lo que és lo d'això ... **desitjaria que mos portessam més be entre tots, perque al fi i al cap són 4 dies i només tenim que enveiges i vulguer viure a la torre Eifel quan realment hem de tocar tots de peu a terra i sapiguer tocar de pues a terra i sapiguer cadascu lo que tenim.** Que realment jo penso que la majoria no sabem o no saben ... o sigue, sapiguer lo que té cadascu, i clar **cadascu se fot unes fantasies i aquest és realment el problema d'aquesta puta vida,** i cap més. Jo toco de pues a terra, jo sóc molt clar amb això, **i la majoria no toca de pues a terra, aquest és el problema d'aquesta vida.**

nbf - què vol dir per tu tocar de peus a terra?

AB - **sapiguer lo que tens i lo que ets.** (...) Sapiguer cadascu una mica, **sapiguer centra't en lo que ets,** en aquesta vida en hi ha prou, i això ho he tingut molt clar sempre. Jo mai he intentat estirar més el braç que la maniga, realment sempre he sapigut on he estat i ... virtuts i defectes, segurament que tinc més defectes que virtuts (...)

RITMES DE VIDA, TEMPS, RAPIDESA i QUALITAT HUMANA

Pere Sisó (7.5.2004)

PS - (...) Servei i rapidesa, avui en dia tothom va molt ràpid, pot ser massa.

nbf - urgent

PS - urgent, exacte. ... **abans jo la paraula "urgent" no la veia als fax, i ara veus "urgent", "para hoy", "para hoy" ... i jo això no ho havia vist mai.**

nbf - jo crec que és el **ritme de vida**, que tots anem allooo... .
I llavors les coses pot ser com més bàsiques les tenim desateses,
que no tenim **temps** ni de parlar de les coses bàsiques.

PS - exacte, que és lo que **abans la gent tenia més temps. Jo m'enrecordo que la gent baixava baix al carrer, ... parlaen estones, i això ja no ho veus ara, això, aquest **esprít s'ha perdut.** (...)
Ara, em guanyat pot ser amb tecnologia, amb medicina, no sé ...**

nbf - ja però **a costa de què?** ... perquè guanyar en certes coses i llavors perdre coses bàsiques a nivell de relacions humanes, ... dius bueno, pot ser no ens ho he em de replantejar?
o no, hem de fer ...?

PS - pot ser tornarem enradere, no?

nbf - enradere no sé si s'hi pot tornar però com a mínim **corregir direccions**, (riures)
o clar, vull dir, què has de fer?

PS - ... pensa que **l'esprít de barri que hi havia abans també s'ha perdut** eh?

nbf - i era molt maco a més a més, era un moment de comunicació, de ...

PS - jo no el canviaria per res, jo no.

nbf - i és que són coses molt elementals, no sé és que si es perd això

PS - no sé, avui veus a la canalla allí sentats i fumant i això,
pues si abans no mos estaven ni un minut sentats,
si tot lo rato correem amb viciçleta, i jugant i fent

nbf - i jugant amb una pedra,

PS - i a vere, i xapes! si no teniam ni un duro! ... (riures)

nbf - i res de que si ara no tens tal o qual, o la maquineta aquesta...

PS - no res, res, res, res, això no se sabia.

nbf - (...) clar, aquí hi hagut una **velocitat en els canvis de la manera de viure**,
que ens ha portat a nivell personal, a nivell familiar, a nivell d'empresa, ... a tots els nivells,
com ... com un ... no? ... que dius: - val -; però en el moment que comença a haver problemes
a nivell de relacions humanes, de **qualitat humana**

PS - no, això **s'ha perdut**, que és lo que t'he dit abans l'**ambient**.
Jo m'enrecordo l'**ambient d'abans** que la gent s'en anae a esmorzar ... els dissabtes,
s'en anaen a dinar, ... aquí fan alguna cosa, però vull dir, s'ha perdut bastant.

(...)

nbf - (...) ... i en relació als formats de **TREBALL**, que és un tema que m'interessa particularment,
... com fas compatible: clima, territori, tipus d'empresa, el tipo d'activitat de l'empresa, ...

PS - ... jo **jornada seguida**, (...) home, és que quan veus als demés a les 6 de la tarda pel carrer, fa una mica de rabia; vull dir, a mi si em dius: "treballaràs **de 7 a 3**", vale, jo no t'ho diré que no. Ara, t'has de basar en aquesta empresa, i aquesta empresa no ho pot fer, ho fa a l'agost, ... a l'agost ho tenim,

nbf - aquesta **idea** ... d'adequar l'empresa i la **dinàmica**, el ritme de treball i de producció ...; **perque ara ja no ens basem en la naturalesa, ara estem deslligats de la Lluna o el Sol o la temperatura, ara ens basem amb el rellotge i el calendari, independemnt que faci fred, que faci calor;**

PS - si, ... i el d'aquí (els diners)

nbf - són números, tot és número

PS - **pensa que hi ha molta deuta, que abans no estaem tant endeutats eh?**

nbf - però em refereixo a que **estem portan un ritme de treball, que en el moment que ens allunyem de la naturalesa, que deixa de ser una referència, es torna molt agressiu pel propi ser humà**, no sé com ho diria, porque és molt ...; és crear un **equilibri** entre com treballem i com ens organitzem i com decidim les coses, però també, bueno, que ets un ser humà, ets un ser viu, que ets sensible a la temperatura, ... a la ... ; vull dir, **d'adaptar una mica els ritmes de producció de treball no sols al diner i a l'imperatiu econòmic, sino també ... als cicles que pot tindre la mateixa empresa i ... no sols al cicles dinàmics de la propia empresa sino també a les estacions de l'any, o**
... des del plà hipotètic, ... si un pugués tiar com treballar, quin tipo d'estructura de treball tindre

PS - a jo si em dius si puc triar, ja t'ho dic **de 7 del matí a 3 de la tarde**, per exemple. Però si despues preguntessis: i el sou? (...)

nbf - lo ideal seria treballar amb uns formats que et dongués més temps també per a estar amb la familia, o per lo que sigui,

PS - saps quan hi ha més divorcis? ... a les vacances (riures)

nbf - porque és quan tenen que conviure (riures)

PS - clar, vull dir que ojo! eh?

nbf - (...) clar, això, tornem a parlar d'aquesta **modernitat** o d'aquesta mena de **vida** que ens ha portat fins avui, i dius: bueno, ... està molt bé treballar, està molt bé qual, ... però ... què estem fent? fins en quin punt, val la pena ... reflexionar una mica i dir:
- ho estem fent bé del tot o ens estem tornant xalats? porque nooo... (...)
... i han un munt d'hores que estem treballant però quantes realment són eficaces o són bones?
... per què has de treballar 9 hores porque ho diu la regla tal, quan igual treballant menos però igual d'eficaç, fas lo mateix

PS - no, però sempre te quede algo per fer, sempre hi ha coses per fer

nbf - és a dir, que per tu no és que hi haigi hores així mortes?

PS - si, a partir de les 6, si vols. Però ja et dic, no és una hora morta porque tinc una serie de coses: puc contar coses, puc repasar, colacar coses a puesto, ... vull dir, feina en tinc si vull, feina en tinc molta. (...) Aquí si redueixes una hora mos estrangulem. (...)

nbf - ... aneu de vòlit

PS - aquí hi ha molta feina, claro. (...)

FORMATS IDEALS DE TREBALL I ELS PROBLEMES DE LA PETITA-MITJANA EMPRESA

Anna Susagna Martí (26.9.2003)

nbf - ... si algú et digués, carta blanca per imaginar-te i per dir com t'agradaria treballar? ...

AS - a mi m'agradaria **tindre la tarde més lliure, parar mitja hora per dinar i a les 5-6 de la tarda al carrer.**
Trobo un atràs impressionant perdre 2 hores i mitja per dinar, perquè ni fa ni et deixa viure, això per mi és un atràs. (...)
La temporada que no treballem tant, divendres a la tarde festa, això és cuidar a la gent, ... és analitzar ben bé el problema. (...)

nbf - ... quin serie el teu format de treball ideal?

AS - ... **entrar a treballar a les 8 però jo a les 5-6 de la tarde a casa.** (...)
A mi dona'm unes hores per viure jo, que jo no tinc temps per viure, jo ja no dic fins a les 2 i mitja com fan els funcionaris, ...
però a mi no em facis perdre 2 hores i mitja dinant, ho trobo nefas, ...
és que no faig res més que dinar, és que no puc fer res més,

nbf - això també és l'**horari** espanyol d'alguna manera

AS - bueno, pues si no comencem a implantar.
És que clar, l'horari espanyol, si les bases no ho fem.
Perdona, no l'horari espanyol, **l'horari de la petita empresa** eh?
perque el **Caprabo** no fa aquest horari, el Caprabo fa turnos.
Nonono, això no t'ho creguis tant eh?
Perque el Plus fa turnos, les noies del **Plus** fan les seves 8 hores o de dematí o de tarde, les xiquetes del Caprabo entraràn a les 8 fins a les 3 i de les 3 fins a les 10, al Pryca igual.
És **la petita i mitjana empresa** que fa aquestos turnos, les grans empreses no,

nbf - porque també sou els que **esteu més apretats** la petita i mitjana empresa, aneu de vòlit

AS - **i despues tenim un jefe, un empresari, i no hi ha enllaços sindicals, no hi ha una serie de històries, allavors el treballador està més putejat.** (...)
Perque clar, amb un Caprabo ... si que dius jo ho trobo obert a les 10 de la nit, si que és veritat, i aquella xiqueta ha començat a les 3 i ha tingut tot el matí per ella, aquella xiqueta, aquella senyora, I la petita i mitjana empresa no,

nbf - però allavors hi ha **lleis** també que això no ho propicien?
(...) no hi ha **lleis de l'estat** que ajudi a la petita i mitjana empresa, a que pugui no anar amb la llengua fora tot el dia? porque realment ...

AS - realment suposo que quan una persona és 1 amo, no és lo mateix que siguin 5 o 6 amos, que sigui una cadena i que hi haigi molta gent, no podem parlar de la mateixa empresa que hi haigi 10 treballadors a que n'hi haigi 50, és un món molt diferent.

nbf - ... a mi la sensació que em dóna, que les lleis están posades per afavorir l'empresa gran o multinacional

AS - i l'empresa petita, com que l'empresa petita se d'allò, **l'empresari aprete al treballador**,
Tu ara oblidat que ton pare és l'empresari, oblidate'n,
jo trobo que aprete, con que el coneixes en aquella persona;
perque les xiquetes del Caprabo no el coneixen a l'amo, ... és un nuvol, ésta no sé on
Però la petita empresa no, tu coneixes a aquell senyor, t'has d'encarar amb aquell senyor.
Tu saps la 3a vegada que li has de dir: - escolti, és que vull sortir a les 6 de la tarde i et cau el món porque li has d'anar dient en aquella mateixa persona que vols sortir a les 6 de la tarde: - escolti, sap que, jo ara m'he apuntat amb un curset d'anglès, però clar, los meus col.legis comencen a les 7 i jo plego a les 7 i mitja, què em deixarà sortir 3 dies a la setmana a les 7?

... tu què faries, tu pensa.

nbf - jo lo que vec és que es treballa molt, i moltes vegades es treballa fins a les tantes que fa que no tinguis temps i més tard també és un problema de com consegueixes fer la mateixa feina amb menys temps per tindre més temps despues tu?

AS - pues posant una bona coordinació i que tots vaigin a l'hora

nbf - aquí està, que hi haigi una bona comunicació, ...

AS - ja tornem a lo que anaem al començament, has vist?
Ja t'ho he dit que ho tenia molt clar que era un toma i daca.
Clar, si tots treballem alhora, mos estulviem tots;
si jo no he de perdre el temps parlant amb compres perque me busqui una peça,
aquells 10 minuts ja hagués pogut fer un albarà,

nbf - si si, **és una problema de organització i**

AS - **de que tots anem a una.**

nbf - m, això és bàsic.

AS - és bàsic.

CULTURES I MENTALITATS

Ousman Kone (23.11.2004)

- nbf - ¿y te está costando el hecho de cambiar de **país**, cambiar de **mentalidad** ... ?
- OK - ... es otra cosa, porque de aquí a África hay (diferencias) para la manera de trabajo, porque antes soy trabajando sólo yo, nadie puede preguntarme: - ¿oye, no vas a trabajar hoy? nadie; bueno ahora todo ... mañana, levantarte, trabajar, hacer 8 horas, traer la comida aquí para calentar, como, mirar televisión antes de que viene compañero, ... es diferente. (...) Lo importante donde estás trabajando (que) el trabajo ... ir a más esperanza, esperanza aquí, 1 año, 2 años ... me dará un poco esperanza no?
- nbf - porque en Mali no...?
- OK - bueno, nosotros nunca ido a empresas, si la hay yo no la he visto, yo no he visto todo ..., no hacer una vuelta por todo Mali, ... la capital de mi pueblo, 60 km., a parte de esta, de trabajar de fábrica yo no tengo ninguna idea de nada.
- nbf - es otra manera de vivir, es otra manera de ...; el tiempo aquí también es ffffff, aquí no se para, por un lado tienes mucha comodidad, pero por el otro lado no vives según como (risas); ... a ver que no hay ningún país ideal ...
- OK - por eso te digo, nadie, tenemos mucho tiempo aquí trabajando, mucho tiempo trabajando; **bueno, aquí, la vida que tenemos allá, aquí hay un montón mucho diferente, porque para nosotros aquí igual que prison**
- nbf - total
- OK - total, total, igual que prison eh? igual que cárcel, total
- nbf - pero es el tipo de vida que hay aquí
- OK - esto porque ahora donde vivo yo, somos ahí 3, todo mal, bueno, Camara mi amigo Nafari está en Valencia ahora, otro que trabajaba la frontera de Francia, yo toda la semana he estado solo en mi casa, donde vas a conversar colegas, solamente viene prepararme mi comida, duchar, mirar television sólo.
- nbf - antes de salir de Mali para España
¿qué idea te hacías de la vida capitalista y de la vida...?
- OK - bueno, yo esto por la mañana viene, hacer mi negocio, por la tarde se fue a jugar de futbol, todo el día a la tarde me voy a hacer futbol, entonces viene, duchar, conversando con mi amigo, jugamos con las cartas o más cosas, depende para pasar el tiempo sabes no?
- nbf - es otra vida
- OK - (por) esto estoy diciendo que aquí para nosotros igual que cárcel.
- nbf - ... ¿pero salís? ¿vais a tomar algo en algún bar o ...?
- OK - bueno, no suficiente, lo que pasa que nosotros no tener tanto bar como aquí en España. (...) Nosotros 4, 5 o 6 nos sentamos con la silla, con la te, ... preparar té, ... tomar cosa, hablar, pasar la tarde hasta las 12 ... la 1 de la madrugada, despues a dormir. (...) Está muy complicat.
- nbf - pero aún así tu decisión de venirte para aquí, para Europa ... te parece correcta, te parece bien?
- OK - ... una cosa, porque cada sitio a su manera no?
aquí en África, de verdad, nosotros no tener dinero,
pero para mi yo vive bien (en) mi país más que aquí ahora,

ahora eh? puede ser que la cosa a cambiar no sé, porque ahora tengo tantos problemas, ... adelante mio, cuando yo salga las 10 €, - oye, tienes que arreglar eso cosas -, y vas a arreglar con las 10 € y luego me volverá 2 €, pero ahora, cuando yo a mandar 20 € para arreglar una cosa, voy a decir que – oye, tienes que mandar 30 € ... o 35 €, 20 € no es suficiente, este es otro problema, entiendes?
No estás con tu familia, no estás con tus hijos, no estás con tu mujer,

nbf - aquí estamos con el tema de trabajar, trabajar, trabajar, trabajar, ... dinero, dinero, dinero, dinero; entonces vidaaa social, vidaaaa tranquila, ... tranquila en el sentido de que trabajas un rato ..., es otra **cultura**.
(...) Es muy duro, fuera de tu familia, otra cultura, otra mentalidad, es ... ; todo para ganar dinero y ayudar en lo que se pueda

OK - yah

nbf - ... es potente, es una situación bastante

... ¿qué es para ti una EMPRESA? C'est quoi pour toi une entreprise? (...)
Tu idea de qué es una empresa.

OK - tu quieres decir cuál cosa con el trabajo que me gusta hacer de mi vida no?

nbf - no es exáctamente esto, pero bueno, si quieres responder a esto?

OK - m ..., vua ... es de verdad ... (difícil expresarse en una lengua que no conoces bien) ... porque el trabajo que me gusta, (es el) lo que yo puede ganar dinero, más dinero

nbf - un trabajo que ganes más dinero?

OK - **si, por ejemplo negocio, si yo tengo dinero para negocio, yo no vas (voy) a venir aquí (en) España, porque yo sabía cuando tenga dinero para hacer el negocio (en) África, ... lo que yo pueda ganar en 1 mes, triplicar aquí (en) España, estoy seguro, porque todas las cosas tu vendes lo que tu quieres, si yo comprate este 5 € y quieres vender, cuando tu me dices que vendes si yo no quiero no te dar, porque el gobierno no te dice – oye, ese (eso) no poder vender (a) 50 - , me entiendes no? (...)** Gobierno ... me dice, que mi pantalón yo no poder vender (a) 50 €, el precio, **el precio depende de yo, yo sólo, nadie puede controlar que ese no puedes vender (a) 50 €**

nbf - ¿pero quién podría pagarte 50 € por un pantalón en Mali? aquí sí

OK - en Mali si, y más, hombre, y más. (...)
Sabes en nuestro país, es un país pobre, pero hay gente también que puede comprar, donde está el rico hay pobre, donde está el rico hay pobre, pero hay gente que no tiene nada, no tiene nada de nada, pero cuando ha visto una cosa y quiere, y vas a trabajar para comprar. (...)
Como yo, yo he visto unos zapatos aquí en España que me gustan, 200 €, 150, tengo unos de 150, bueno, puede andar ...

nbf - **bueno, eso es cada uno, ... y nadie te puede juzgar,** nadie te puede decir porque no, es cada uno

OK - esto, pero gente que me ve comprar esto dice que no tengo ni un duro, y dice que ese chico está tonto eh? - tu no tienes dinero - . (...)
Mi jefe una vez me dice, esa camiseta él mismo no se puede comprar esto, tu estas trabajando conmigo, no tienes nada, ... pero cómo vas a comprar esta camiseta a 40 a 45€

nbf - ¿qué quieres decir que el gobierno de Mali no te permite vender a unos precios muy altos?

OK - aquí la España, tu tienda a(tiene) un precio máximo, no puedes vender más, ... ;

... en África no, si yo tengo la este, si yo quiere (quiero), tu vene (vienes) 200€, yo no, máximo 250, si no tienes, lárgate.

nbf - ¿tu puedes decidir el precio?

OK - si

nbf - uau. (...)

¿Y tu idea aquí es ganar dinero para luego volver a África y hacer algún negocio?

OK - bueno, eso depende ..., porque el dinero que yo necesitaba mi vida para volver a África y trabajar, entrar aquí, eso es mucho dinero de verdad, (...)
 Depende de su problema, ... yo mandarle dinero ... mi madre está, mi hijo, mi mujer, uno que tiene solamente una mujer o solamente un hijo, ... su cosa es más fácil que gente que tiene la madre y la padre y la familia, (...) ... porque no se puede ver sufrir; ... cada persona está trabajando, pero hay algo, hay persona que gana más, que tiene suerte, la familia, esto. Bueno, todos los problemas de la familia, puede(puedo) decir que yo tengo que arreglar todo, todo, todo. (...)

nbf - ... ¿puedo preguntarte qué ganas aquí en Solteka? ...

OK - ... 800-30-15, ... (...)

nbf - ... 100mil y pico ptas, ¿te parece justo?

OK - no

nbf - ¿qué precio tu pondrías a tu trabajo?

OK - bueno, el trabajador y el jefe, nunca suficiente no? (...)

nbf - pero un poco conociendo el mercado español, un poco conociendo los precios, tampoco no puedes pedir: - pues yo quiero 3000 € -, - chico, pues no, no puede ser -; pero dentro ... de lo que estás haciendo, ¿cuál sería para ti un salario justo, un salario justo?

OK - jah

nbf - justo eh? justo

OK - esto ...ffue, es muy difícil para saberlo, porque el trabajo que estoy haciendo ... puede ser ganar 1000 €, puede ser, y puede ganar 1200 €, puede ser, depende del jefe. (...)

nbf - pero esto es un lujo eh?

OK - claro que si, bueno, dar a (la) persona a comprender a su manera no?
 ... puede ser aquí (en) Solteka, cuando tu eres peón tu no puedes ganar más que 700 € o 800.

nbf - pero 700, a ver, con alquiler y tal, con 700 según como es poco

OK - claro,

nbf - a ver, poco, depende de lo que lo que pagas de alquiler, depende de ...;
 pero bueno, depende también de cómo uno trabaje también,
 si trabajas bien, si haces bien tu trabajo, si te mejoras día a día, es cuando, bueno,
 es decir, **los sueldos van creciendo en función de la calidad del trabajo que haces, tu como persona también;**
es decir, no puedes pedir un aumento si tu no haces un trabajo bueno

OK - ... ningún trabajador que es suficiente con su jefe;
 para mi yo, el trabajo que estoy haciendo, para mi, si has preguntado Dolors puede decir:
 - Ousman no trabajaba bien - porque ella jefa, ella jefa,
 y puede preguntar a mis compañeros y dice, - de verdad, ese chico es un trabajador - . (...)

Manu y todos mis compañeros saben lo que estoy haciendo, y pueden decirle esto.

(...)

nbf - mm. Y por ejemplo **vacaciones**, la idea de vacaciones, ¿cómo lo ves?

OK - ... hay empresas que todo trabajador se va junto con vacación, aquí en España, día de vacación, todo cerrado, todo el mundo se va a vacación.

nbf - ¿y en Mali no es así?

OK - si, hay empresas que 10 o 15 personas que dejan de trabajar cuando, gente que van de vacaciones cuando vienen, ellos también se van, Pero la vacación, esto es una cosa que depende del jefe, porque tu quieres lo que no quiere.

nbf - (...) ... tu sueño ... lo que en el fondo, en el fondo, en el fondo ..., lo realmente te gustaría?

OK - a mi me gustaría, ... (hacer) con turnos, eso me gustaba porque para la empresa me parece que está bien, me parece que para la empresa está bien, para el trabajador también está bien, porque hay gente que no quiere hacer ... un mes de vacaçon (vacaciones).

nbf - hay gente que no y gente que si, y gente que haría más, gente que haría más, y hay gente que con 2 semanas ya tiene suficiente, aquí es cada uno. Y aquí te digo ¿y tu?

OK - si, a mi me gusta más, me gusta menos, depende, quiero menos de vacaçon, quiero más vacaçon, si.

nbf - ... ¿cuánto más? si en el año hay 12 meses ¿qué tiempo destinarías para vacaciones ...?

OK - bueno, me gusta ... **2 meses, porque no soy español, cuando tengo las vacaciones para 2 meses me voy a ver a mi familia**, esto, no es normal, aquí no se puede hacer; yo lo he hecho cuando no tengo contrato, ... cuando ha terminado mi contrato.

nbf - ... 2 meses no está mal

OK - no está mal, pero aquí la España, me parece que ... no está.

nbf - pero que hay gente que necesitará 2 semanas porque necesitan tener trabajo y tener los horarios; y hay gente que no...

OK - hay gente que quiere sólo 1 semana para descansar, luego volver al trabajo

nbf - ... cada uno tiene su manera de...

OK - esto

nbf - pero que no pasa nada que uno diga: - pues yo, si pudiese elegir, 2 meses de vacaciones - pues chapó, genial, por qué no?
A ver, una cosa es pensarlo y plantearlo como ideal, otra cosa es que luego ocurra, son dos cosas diferentes eh? pero el hecho de imaginártelo, cuál sería tu ideal, es algo que nadie te lo puede privar, algo que ... **tu as le droit d'imaginer c'est que tu aimerais.**

OK - eso es (lo que) estabamos hablando en parte, porque **yo soy extranjero, si tengo 2 meses se fue (me voy) a África para conversar con la familia**, pero la gente que está aquí como Manu, bueno yo no quiero ir a África, yo no quiero vacación total, 1 mes, 15 días, yo no me gusta esto ... **cuando yo no estoy trabajando ... yo gastar más**, claro, (en) vacación yo gastar(gasto) más, porque estas andando (por) la calle, mirar tiendas, de ver cosas que no tienes que comprar esto, porque hay tiempo, claro que si, hay tiempo que ... depende de lo que tu ganas,

depende de lo que yo gano, yo ...

nbf - es decir que es mejor trabajar para no gastar?

OK - **tu vas a gastar pero hay que gastar en cosas que son importantes,**
cuando no estas trabajando no se puede pasar todo el día en la cama,
se fue(va) a dar una vuelta, se ve una cosa, puf, vas a pagar, vas a gastar

nbf - y "consumir"

OK - esto; bueno (cuando) estas con tu familia, o tu hijo, vas a pensar que este ... hay más problemas.

nbf - tu caso es especial, a ver, los que venis aquí teniendo familia es ...;
y de hecho no estaría mal, por ejemplo, la gente que venis de otros países
que pudierais tener 2 meses de ... , sería genial

OK - ¿puedo tener?

nbf - no sé, ... no depende de mi en todo caso;
es muy difícil, aquí son planteamientos muy cerrados. (...)
Pero bueno, ideas, las ideas están aquí, están allá, ...
quizá, ya se verá más adelante si dentro de 5, 10, 20 años ...;
de aquí la importancia de soñar, la importancia de – bueno, ahora es imposible,
ahora no se entiende la idea de tener 2 meses de vacaciones - , - estas loco, tu 2 meses ... -
y dices: - por qué no? quizá, no ahora, pero cómo haces una estructura de trabajo que
poco a poco, poco a poco tendamos hacia

OK - eso...

nbf - ... y quien necesite 1 mes de vacaciones, pues que haga 1 mes, pero quien necesite 2 meses ...
no somos todos iguales, yo si pudiese elegir haría 3 meses de vacaciones

OK - pero a mi me parece que nadie necesitaba 2 meses de vacaciones
más que no nosotros emigrantes eh?

nbf - depende, depende de cada uno. (...)
En vuestro caso como vais a visitar a la familia tiene sentido.
Pero a ver, que tenga sentido para ti, y yo lo pueda entender,
no quiere decir que tenga sentido para la empresa,
es decir, que son ideas quizá muy innovadoras, muy adelantadas quizá;
... ahí están las ideas, es apuntarlas, que ya se verá si dentro de 10, 15 años,
eso empieza a ser normal No sé, pero ... cómo mínimo una persona pueda opinar
- ya sé que es imposible, pero mi ideal es 2 meses, qué pasa -

OK - ... 2 meses está mejor ... yo puedo hablar de lo mio, no se puede hablar de otra parte... ;
pero cuando no quiero viajar no quiero hacer 2 meses vacación,
cuando tenga a mi familia aquí, 1 mes y 15 días me sobra para pasar a visitar a mi país,
me sobra (...) A parte de eso 1 mes de vacaciones esta bien, para mi,

SOBRE EL PREU DEL TREBALL, PER QUÈ SE PAGUE MÉS LO INTEL.LECTUAL QUE LO FÍSIC?

Joan Carrera (18.6.2004)

nbf - ... les feines que carreguen més la part física, jo crec que s'haurien de pagar més

JC - jo també

nbf - perquè es pague més la part intel.lectual, **el treball intel.lectual**, que també te desgastes eh?
... també és un desgast, i si que vas passant els anys i les dècades i ... mentalment estàs destroçat

JC - clar, cadascú te lo seu, un és físic i l'altre mental...

nbf - però **per què lo intel.lectual o mental se pague, i lo físic no?**

JC - jo crec que **tindrie que ser lo mateix ...**

nbf - igual per exemple, la persona que neteja o aixíns,
que són feines que acabes amb mal als ronyons i tal ... haurien de cobrar molt més,
perquè realment t'estas lloant ..., i no obstant perquè la feina no es valora,
es valora injustament, perquè a veure, tu deixes de netejar i ...

JC - per això li comentave al Xavier, ... jo te puc dir a tu ...:
- ostia, la feina de soldador és fotut perquè tal i qual,
a veure si me pots donar ... algun tipo d'**aliciant**, alguna cosa.

nbf - i ell què ...?

JC - "és lo que hi ha" i ... jo li puc dir, t'ho puc dir a tu, si no saps de lo que va realment,
tu pots pensar: - si, que fotuda que és - , però ostia, és que estar allí és un pal eh? (...)
Si que és la feina que he elegit no?, que és lo que me va dir:
- és la feina que has agafat, jo he agafat la d'estar a l'oficina i és la que tinc, i m'agrada.
Tothom no podem tindre lo mateix. (riures)

nbf - però no és una resposta segons com això,
aquest "és lo que hi ha", val si, és lo que hi ha, però a **partir de lo que hi ha fem**

JC - clar

nbf - i transformem, perquè no estem al segle XVIII, ni al segle XIX, ni al segle XX, ...
i van passant coses, la vida va canviant, entren **valors**, entren

JC - de totes maneres, segons diuen, cobrem algo més els soldadors,

nbf - sí?

JC - sí, segons diu el Xavier, cobrem algo més que els demés.

nbf - jo crec que el preu s'hauria de pactar entre qui fa la feina i qui té els diners per repartir, ...
ara si la empresa no pot pagar més

JC - però tal i com està a tot arreu no estem a Europa, compara amb altres puestos, ...
compara amb altres puestos com estàn, ff, que tenen llibres los crios, tenen metges,
tenen històries, i aquí no tenim res

nbf - home, aquí encara ens funciona bé la seguretat social,
... bueno amb educació estem una mica malament...; però ... no sé, és ...

JC - si aquí per exemple te donen, aquí o amb un altre puesto, te donen 10.000 ptes més eh?
amb això ja estàn jugant, ja diuen: - ostras, que t'estic pagant més que amb un altre puesto -,

però és que a mi no me supose res, perquè a final de mes arribo igual; ...
el metall està tiradíssim, està tirat,
 està guanyant més un peó amb una obra que un oficial aquí

nbf - ... el tema de la construcció, portem uns temps llargs que ha sigut com un dels motors de la economia ..., però a la que baixi, ja veuràs tu el què passarà; estem amb un moment bastant fràgil social i econòmic, perquè sembla que tot vaigi igual, tot vaigi bé, però en el fons tot s'està saturant bastant, perquè no pots estar eternament construït com un desesperat

JC - però quan baixi, baixarà a tot arreu

nbf - ya ...m; això és un altre problema de l'economia que ja es veurà com resoldre'l, fins que no tinguem davant el problema suposo que no es començarà a reaccionar i a prendre decisions i canvis no?

nbf - ... què desitges?

JC - ... **tindre** ... no sé com dir-te-ho, ... **una millor qualitat de vida.**

nbf - ... i per tu què és tindre una millor qualitat de vida?

JC - no passar a final de mes i estar apurat a ... cada més lo mateix, cada més lo mateix, cada mes lo mateix; i **no tindre que treballar més, o sigui, més hores, per a puguer arribar bé a final de mes.** ... tindre una mica més de temps. (...) És que tot mos ho montem natros això eh?

nbf - què vols dir amb això?

JC - que si, que estem, ... que podriem viure sense treballar tant, lo que passe que bueno, si tens família i tal pues
 Clar, és que està moltat així la història, ho volem tindre tot saps? (...)
 A base de treballar has de guanyar més per a tindre més,

nbf - però quan ho veus, què passa allavors?
 quan veus la trama diguessim aquesta, l'enredo, per dir-ho d'alguna manera?

JC - Home, jo procuro no, no m'enganxo a tot lo que hi ha, ni lo que venen, ni lo que ...

nbf - tries, que per això estem amb un lliure mercat

JC - claro. Però bueno, és complicat, és complicat ... ;
 si estiguessis sol pots fer lo que vulguis i no ... , però estan amb los crios i tal és més egoista, és una mica egoista tirar d'una altra manera, (...)
Qualitat de vida és anaten por ahi a la montanya i passant de tot,
ni tindre ni radio, ni televisor, ni res, això és una qualitat de vida, per a mi,
 lo que passe és que jo no ho puc fer. (...)

nbf - algun desig més? (riures)

JC - que me toco la loteria (riures), ... no sé, **a ver si s'arregla això.**

nbf - creus que s'arreglarà o què?

JC - no ho sé, depen, **depen de las 2 partes**, ..., jo crec que és de les dos.

SOBRE LES DIFERÈNCIES SALARIALS, TREBALL INTEL·LECTUAL I TREBALL FÍSIC

Joaquim Esteve Arqué (18.6.2004)

nbf - lo que em pregunto, **per què es valora diferent el desgast intel·lectual que el desgast físic?**
per què?...

JE - això és lo que jo no entenc, és lo que diem, ells psicològic, naltres físic,
per què un 25 o un 30 % del seu sou més bé que el nostre

nbf - ... per mi és un ... no ho entenc, ...;
sí que puc entendre que una persona que assumeix un càrrec, una tasca, una activitat
de més responsabilitat, que has de pendre més decisions, perque al pendre decisions,
tu agafes la responsabilitat d'aquella decisió i si allò està equivocacat el pes et cau a tu,
no a l'altre, o a l'altre, o a l'altre, i que per això et paguen més, perque prens més riscos
prens més desició, és dir ..., i aquí hi ha un pes, **el pes de la responsabilitat**,
val que llavors et paguin més, ... per aquí puc entendre que hi haigi salaris diferents,
però el que està passant factures i tal, que també és una feina relativament rutinaria,
l'únic que és de cap; i el que està soldant que és físic i estàs amb el fum i tot,
per què no es cobra lo mateix?

JE - ... jo tinc una formació professional acabada i guanyo per **categoria de treball**. (...)

nbf - però de què depèn això?

JE - bueno, no depèn de res, ... a vere, això depen ...,
és que la diferència entre un oficial de 1a, o de 2a o d'un peó especialista no depen de res
perque ja t'ho paguen més del marge estipulat, m'entens?
Un oficial de 1a te pot cobrar 150.000 ptes, però clar, ells ja t'ho paguen això amb les 8 hores,
la categoria te la posa l'empresa, la categoria que vol.

nbf - però què és l'actitud que un pren davant la feina o ...?

JE - no, això serveix per si el dia de demà, per lo que sigui ... si vas a un altre empresa ...,
o si et quedes sense feina, en el moment que vas a arreglar els papers per puguer cobrar de
l'Inem ... la categoria també conte molt, no és lo mateix un peó especialista que un oficial de 1a,
perque té més opció a trobar més feina que un peó especialista.

(...)

... per què aquell senyor si porte 6 anys aquí i treballo de montador,
no fa un esforç físic més gran que el meu, i jo portant 12 anys,
la categoria tinc la mateix que abans?

perque a mi no m'han pujat la categoria, i les hores ...

les hores fa més de 8 anys que no les pugen, és clar,

... sols pugen lo conveni quan puge, **lo que està estipulat per llei**;

tu ara imagina't que si les hores mos les tingues que pagar a 3000 ptes l'empresa,

no em fariem cap, no em fariem cap, per què? perque no els hi sortiria a conte,

els hi surt més a conte que et quedis fins a les 11 de la nit, al preu que les paguen,

que ... les tinguessin que pagar a 2000 o 3000 ptes;

aquí no és el problema de fer moltes hores, aquí és de fer lo just eh?

donar una miqueta de producció sobre la feina que fas, que fent amb 8 horetas,

guanyant uns cales i llavors és com la gent se motivarie i farie la feina i funcionarie tot

nbf - i per què no ho fan això? tenen por? ...

JE - no, perque tot se base, a vere tot se base

nbf - perque si hi ha les idees, ... ja ho esteu veient per on podria funcionar una mica millor,
ho comenteu això? us escolten per altra banda?

JE - és que tot això ho hem de fer **quan hi haigi un comité d'empresa i ... un enllaç sindical**,

perque **quan hi ha un enllaç sindical i s'aproben aquestos punts, se pot parlar amb l'empresari, i se pot parlar amb el capital i se pot parlar amb el gerent, se pot parlar ... se pot valorar ... si aquells punts los trobe bé i quins inconvenients veu aquell empresari sobre aquells punts**, jo és que ho vec d'aquesta manera. (...) **... sempre i quan hi haigi feina**, sempre i quan hi haigi feina,

nbf - jo lo que estic veient, és que les solucions a bastants problemes les teniu vosaltres mateixos, que pot ser perque no parleu o no us escolten o lo que sigui ...?

JE - però què hem de fer, jo la única solució que vec és anar a comisions obreres ... que vingo un enllaç sindical ... a pactar entre l'empresari, que cada més o cada d'allò s'hauria de fer una reunió, lo que passe és que això és una obligació de l'empresa, que despres l'empresa hauria de pagar al sindicat, saps lo que et vull dir? o això establir-ho tu i pagar-ho entre tots els treballadors

nbf - com a treballadors vosaltres no ho podeu demanar? ... quin dret té el treballador? perque si no hi ha aquest enllaç sindical, primer, per què no hi és? perque l'empresa és prou gran com perque hi haigi un representant de tots els treballadors, de cara a opinar, a ... que els de dalt s'enterin com estàn pensant les altres persones no?

JE - clar, clar, clar

nbf - primer, per què no hi és? segon, si s'ha de posar algú, ha de ser algú de dintre que coneixi lo que està passant i per altra banda, quina pega hi veu? per què no es posa, per què això no ha passat? ...

JE - mira, una de les coses que se veuen, ... diuen que hi ha perdues, allavors, donen a entendre de que aquesta empresa pot durar com a molt 2 o 3 anys, donar-ho a entendre com les pèrdues que hi ha, i despues ficar-ho al fondo salarial, el **fondo salarial** serie que no l'antigüetat correspon sino segons el marge de la llei estipulat lo que et toque; canvien de nom de l'empresa i comencen de nou; però és que no és aquest el problema, el problema lo veu l'empresari amb la gent que treballem, - oh, és que aqui no hi ha força rendiment, estic pagant 3500 ptes me surt a tu, entre lo que pago de seguritat social i tal, la llum, el telèfon i tal, però parlem-ho això, parlem-ho, fem una reunió i no solament ... els pocs beneficis que té i els gastos que comporta tot això, parlem-ho, ja veurà que si això ho solventem entre els treballadors i vusté posant una miqueta per la seua part, no solament l'interés sino

nbf - però llavors heu de demostrar que ho podeu solventar eh?

JE - és que es pot solventar això, es pot solventar..., sino s'enfada d'aquesta manera, **el treballador no té un incentiu i això culpe a que després hi haigo les pèrdues que hi ha;** el ferro és més car

nbf - en part, perque la culpa la té tothom en el fons, saps que vull dir, no és que sols sigui un departament ...

JE - ... hi hagut uns anys que l'empresa s'ha beneficiat de molt, de molt, ... s'han fet moltes màquines, s'ha venut moltes màquines, hi ha gent que pot ser ara no hi estigo, ... , dins de tot això, aqui ara no és que ho hem de pagar la gent que treballem; si això des d'un principi s'hagués arreglat - aqui hi ha això -, però dins d'això, s'ha d'intentar que aquest sou que la gent treballem, intenten d'amoldejar-se també ..., vull dir, **la paga de beneficis ningú la vol**, jo por lo menos en qüestió de treballar, **no vull tindre una paga de beneficis, sino realment que donguin a entendre de que hi ha hagut una consideració, hi ha hagut una feina, s'ha tret aquella feina amb aquell temps, aquell pagès està content, aquell treballador s'ho ha currat, pues per lo menos intentar d'ajustar-li les hores, pujar-li una mica el sou o pagar-li amb diner negre.** (...)

nbf - equilibrar, compensar... . No, són temes delicats, a veure,

JE - què ets sindicalista tu?

nbf - jo no sóc d'en lloc, a veure, ... yo tinc una vida molt humil, he viscut amb les ventatges de, partint d'un pare com el que tinc, però la meva opció de vida ha sigut res a veure amb ..., visc amb molts pocs diners i amb poca cosa ... però si que tota la qüestió ètica, la qüestió social és un tema em ve per defecte ... ;
que a vere, que a mi m'és igual si tu ets montador o ets soldador o ets gerent, jo busco la persona i a partir d'aquí comencem a parlar. (...)
Mentres no hi haigi aquest reconeixement, ja podem parlar i tal, però si no hi ha aquest reconeixement no anem en lloc. (...)
Això passa amb molts llocs, no sols aquí. (...)

SOBRE LA MOTIVACIÓ, EL TREBALL I L'EVOLUCIÓ DE LA SOCIETAT

Josep Vidal Molins (27.5.2005)

JV - (...) A quasi cap treballador li agrada la feina que fa o no està motivat per la feina, aquest és un gran problema, a la llarga és una cosa a perjudicial. Falta **implicació** del treballador per a la empresa, passa que al treballador a vegades li fa ràbia que el jefe es faci ric, però penso que és molt positiu tenir ganes de principalment fer la teva feina lo millor possible, que és per això que et paguen, i saber entendre que el jefe ha de guanyar molts més diners dels que guanyaràs tu.

El problema de la falta d'implicació i motivació en la feina és d'ordre general social avui en dia, per això hi ha baixes de depressió, baixes per coses insignificants però que comporten problemes. **Lo principal en la feina és que t'agradi, que no es treballi pels diners sino que aquests siguin una conseqüència. Aquesta és una mentalitat que s'ha perdut, la cultura del treball,** amb el pas dels anys la societat ha evolucionat, s'han canviat costum i s'ha perdut pot ser el tindre ganes de treballar, poques ganes de progressar, hi ha molt poca gent, poca gent, que tingui ganes de portar les coses endavant i no es veu més enllà i clar que és molt fàcil esperar que arribi demà, però a la llarga com a societat no ens portarà a cap puesto, sempre hi ha d'haver persones que pensin per d'aquí 10 anys, per d'aquí 20, sino ...; si tothom, si tota la **joventud** penses en dir: - no, jo ja em buscaré una feina i que em paguin. Què passarà?

Si no hi ha un que pense en fer una empresa o en fer llocs de treball, què passarà? Que tothom buscarem treball i no tindrem on treballar,

L'evolució de la societat té molta culpa de que hi haigi molta gent que treballes per treballar. Al final sempre s'ha de mirar pel bé de l'empresari, que és qui té els diners i ens el podrà donar a canvi de treball.

De moment aquest sistema de concentració dels diners dels empresaris que els van donant amb quantitats petites als treballadors, és el sistema que farà anar endavant la societat.

nbf - ... part d'hipòtesis, d'imaginari, d'ideals, i va dirigida a la qüestió del **TREBALL**, als formats diversos que hi ha de treball (...)

... independentment de lo que un haigi viscut com a format laboral ... , independentment de que pugui ser possible o no, ... ;

... imagina't lliurement, deixa't anar, com t'agradaria treballar? quin seria el teu ideal de format de treball?

JV - és que és lo que deia, **si el treball és part de la teva vida t'és igual treballar tot el dia, que treballar dissapte, diumenge;** si treballes per treballar, clar que hi haurà algu que dirà - me va bé treballar pel matí-, - me va bé treballar per la tarde - o - aquesta vull fer mil hores per cobrar més -, però, per exemple, tornem al cas de casa meua, el meu pare el seu treball és la seva vida, vull dir està sempre, ... en el mateix moment que surt de la porta de casa està al treball, vull dir, ... és que depen del treball que tinguis,

Si vas a treballar per treballar, millor treballar una horeta al dia i cobrar com si treballessa 8... .

(...) **És que si el treball te done lo que tu vols, treballaries tot lo dia jo crec, si el treball t'estire, treballaries tot el dia,** ... això depen de les ganes que tinguis de treballar, ... **si tu tens ganes de fer lo que estàs fent**

nbf - no depens dels horaris

JV - ... **pots treballar tot el dia tranquilament,** ara clar, **si estàs com un treballador, que tens un horari i cobres hasta aquí pues**

Si mirem des de l'aspecte del treballador ... ara mateix el meu ideal pues ... seria començar, ... **començar a treballar aviat, ... a les 7 i mitja, ... una jornada seguida de 7 hores i mitja o 8 o lo que sigui; ... i acabar per exemple, a les 4 de la tarde.** (...)

Que hi haigi intervals de treball i ... intervals llargs de dispersió, (...)

nbf - ... quantes vacances faries, ideal?...

JV - home, vacances, encara que la feina sigui la feina de la teua vida, obligatòriament hi hauria d'haver unes vacances. (...)

nbf - estàs oscil.lant entre **la visió d'un treballador i la visió d'un empresari**

JV - és que com no sé on aniré pues ...

nbf - igual tens les dos coses igual ...

JV - si, perquè la meua ilusió seria tindre una empresa a la llarga (...)

SOBRE FORMATS I ESTRUCTURES DE TREBALL

Hocine Mohamdi (17.6.2004)

- nbf - ... en relació a les maneres possibles de treballar, formats i estructures de **TREBALL**,
... independentment que es pugui realitzar o no,
si tu poguessis escollir en quin format treballar, ... quin seria el teu ideal?
- HM - **... el meu ideal seria lliure, ... amb objectiu principal: resultat.**
Treballar per objectius, treballar per resultats;
que cal estar avui fins les 12 de la nit perquè he de trucar a Xina, és la hora que els va bé,
pues estaré; ... sentir realment com si fos, fer com si fos la meua empresa
- nbf - que tu et puguis organitzar
- HM - **m'organitzo** ... jo, igual un dia faré 4 hores i l'altre faré 18, però **segons la necessitat**. (...) Seria absurd està 4 hores aquí, avui i sense necessitat, però demà estic només 8 o 9 hores, però en necessito 14, però n'estaré només 9 perquè ahir també vaig fer 9. (...) Però clar, això també depèn de la característica del lloc de treball, (...) **L'organització és molt necessària, ... però això és independent de l'horari que fas.** (...) ... una persona contenta en l'empresa és importantíssim, el rendiment incrementa, aprecia molt la feina, Perquè veïem, quan comencen els problemes en els empreses? Quan el personal no aprecia el que té, la persona quan aprecia el que té, tranquil·la que farà el màxim perquè continuï, perquè avanci.
- nbf - (...) ... fa por fer canvis, perquè donar aquesta **flexibilitat**, que es donar **confiança**, implica també per part de la persona molta més **responsabilitat**, i no tota la gent està disposada a assumir la responsabilitat. Vull dir, la llibertat i la responsabilitat van de la mà, ... pots tindre llibertat en el treball perquè ets responsable, sino ets responsable no te la poden donar aquesta llibertat. (...)
- HM - però la responsabilitat es reflecteix, ... (per la feina feta, pel que es fa);
... el que no és responsable es veurà està 9 hores o no està. (...)
- nbf - ... estar 9 hores no és garantia de res, (...)
- HM - hi ha moltes empreses que han començat (a flexibilitzar la seva estructura) ... fins i tot treballar des de casa, històries d'aquestes, perquè lo que die és que casi casi et fan empresari ja, o sigui, et donen la responsabilitat d'un empresari; si tu no rendeixes saps que no tens feina, (...)
- nbf - a veure, ... l'autoorganitzar-se no és fàcil perquè et demana una **autodisciplina** molt bèstia i no tothom té la capacitat per ser autodisciplinat. (...)
- HM - ...lo que t'he dit de que et fan empresari, **per què l'empresari va a treballar?**
- nbf - perquè té tots els estímuls a sobre, ...
- HM - y si no treballa, ... no guanyarà diners, faltaran diners. (...) Aquesta manera el que farà és responsabilitzar el treballador, ... veïem tot això igual està **en futur**, no està ara mateix, ...; el que farà és **responsabilitzar al treballador**, i **fer-lo a la mateixa altura que l'empresari; el empresari no necessita un altre que li digui, nono, tu has d'anar a les 8, ja sap que ha d'anar a les 8, sap que té molt a perdre si no va a les 8; el treballador si arribem a fer-lo així també, arribe a donar-li casi l'estatus de l'empresari, i no és empresari, treballa per un sou, però té total la llibertat d'un empresari.** Llavors, autodisciplina? l'empresari si no té autodisciplina també pot perdre, llavors no es pot permetre això, ... saps si no ho fas, ... no tindràs ingressos simplement. (...)
- nbf - (...) ... és increïble com tot va canviant, va canviant,

i les estructures de treball segueixen ..., de plantejament eh?
 però crec que va lligat a aquesta mena de por a fer-se responsable,
 perquè la gent sí que vol condicions i tal, però llavors a l'hora de fer-se responsable
 mm molt pocs realment assumeixen el pes de la responsabilitat, perquè no és fàcil,
 hi ha uns punts que ...,

la responsabilitat suposa una determinada qualitat moral i ètica, ...

i suposa superar el: - es que jo soy un mandao.

A veure, sí, ets un mandao, però també tens la teva participació, lo que dius tu

És difícil

HM - és difícil, s'haurà de fer molt gradualment

nbf - però si hi ha ganes, si hi ha ganes jo penso que és totalment realitzable

HM - és farà, i és farà molt gradualment, ...; ... ha començat però és complicat

nbf - a veure, que sigui difícil no vol dir que sigui impossible, suposa un esforç de tots,
 és un canvi, és una transició que podrà ser més lenta o més ràpida segons les persones. (...)
 Una cosa és tindre les idees ..., i un altra que la teva actitud i la teva acció ja sigui aixins,
 que avengades hi ha un desfasse total entre la idea maravellosa,
 però llavors la teva actitud és nefasta I **el canvi està en l'actitud**,
 vull dir, com més responsable un es vaigi fent que hi haigi al contrapes, més llibertat,
que el guany de ser responsable sigui la llibertat, no al revés. ... per allí jo crec que hi ha coses.
 Falta llavors que hi haigi un govern que apoyi estructures laborals més flexibles,

HM - els canvis no són fàcils i la manera de fer tampoc, hi ha tot un aprenentatge i la gent que treballe,
 la gent que gestiona han après unes maneres de fer, no es pot fer d'un dia a l'altre. (...)

nbf - jo lo que vaig pressentir, ... que sí, que hi ha les idees, ... que sí que la gent veu els problemes,
 però també hi ha aquesta comoditat de dir: - bueno, però (...)
 Com si faltés el creureu's-ho de veritat que això pot canviar.

HM - sisisi

nbf - que hi ha ganes, perquè tots esteu cremats amb molts sentits,
 perquè el món laboral de per sí és un món ... molt cremat

HM - aveiam, jo si vols que et diga la veritat no estic cremat,
el meu problema no són les hores, ... a mi és la rigidesa d'hores, (...)

nbf - sortir de l'homogeni, de l'estructura homogènia ... (...)

SOBRE ESTRUCTURES DE TREBALL, HORARIS ESPANYOLS, CULTURA I VIDA

anònim (2002)

an. - ... **el treball és una part de la VIDA però no és tota la VIDA**,
hi han moltes parts de la vida, pues a nivell dels gustos, de les aficions,
de la família, de tot, que contenen molt

nbf - i a més que aquestes parts repercuteixen també en el treball

an. - clar, clar, ...

Te donen una estabilitat suficient per poder després estar a la feina d'una manera ...
Lo que passa, que jo francament sóc molt escèptic en lo que pugui passar aquí a **Espanya**,
perquè som un país en aquest sentit, **tenim uns horaris irracionals, absolutament,**
ens mane la televisió que és una problema

nbf - com vols dir que ens mane la televisió?

an. - ens mane la televisió, vull dir,

lo que no pot ser és que tu vulguis veure per dir algo, un programa,
que suposi el programa més important del dia i comenci a les 10 de la nit i acabi a la 1 o a les 12,
i al dia següent t'has d'aixecar com s'aixeca un alemany o un danès o belga,
però que han anat a dormir més aviat, ... (...)
... i les **costums espanyoles** que hi han ...,
és per a mi un país impossible en aquest sentit, penso jo;
s'ha dit moltes vegades que **l'horari espanyol és absurd**, i jo considero que és absurd;
no se pot començar al matí a treballar,
fer una pausa de 2, de 3 hores, que avegades se fan en alguns puestos,
per acabar a les 8 de la nit, a les 7, a les 9, no se sab mai quan,
arribar a casa, sopar a les 10 de la nit, anar a dormir a les 11, a les 12 o a la 1,
i tindre's qu'aixecar a les 7 del matí una altra vegada;
això és una barbaritat pel meu entendre.
Jo porto el meu horari, jo sempre he dit que sóc molt nòrdic, i molt germànic;
a mi m'agraden aquests països que dius comencen a treballar igual que aquí, entre 7 i 8,
... fan una pausa curta, i a mitja tarda, siguin les 5, les 6 de tarda, ... han acabat ...;
la **situació social-laboral** ..., lo ideal seria reduir la jornada de treball a un màxim de 8 hores diàries,
però és difícil que hi sigui, ja has vist lo que ha passat a França amb les 35 hores
que no han acabat de funcionar; a llavors si tu agafes un **horari de 8 del matí a 5 de la tarde,**
són 9 hores, 9 hores amb 1 de pausa, són 8 hores efectives de feina, són 40 hores setmanals.
... 35 hores, jo veig difícil en el món actual i en la situació, en la conjuntura política...,
que això pugui millorar-se, però al meu punt de vista ...
jo faig un horari que entro a les 8 del matí i acabo a les 5 de la tarde, ... perfecte.
I llavors això te permet un parell d'hores de ... disponibilitat,
per compaginar amb els horaris comercials, etc.; te permet també sopar més aviat, ...

nbf - compaginar amb els serveis de manteniment de la vida quotidiana ...

an. - i aleshores després, que tu disposis d'un temps també a casa, per estar amb la família i tal,
i que puguis tindre un **temps de descans racional**;
ja dic, això aquí a Espanya és impossible, perquè no funcione així,
aquí funcione a base de començar tard al matí,
fer els grans dinars al migdia, acabar molt tard a la tarde ... (...)
(En relació als horaris d'altres països) Comencem igual però **no racionalitzem el TEMPS**. (...)

nbf - ... això passa amb molts casos, és un fenomen generalitzat a tota Espanya

an. - ... és un problema de tipus general, és un tipus de funcionament del país

nbf - poc pràctic en el fons

an. - no és pràctic, i s'ha dit i s'ha plantejat moltes vegades que l'horari espanyol és absurd, però bueno, jo suposo que forma part de la **CULTURA**

nbf - igual també pot ser, no ser si és ...;
clar, en una **EMPRESA privada**, més que en una empresa pública,
té la capacitat d'autogenerar-se l'ESTRUCTURA que li ...,
és fundamental adaptar-se al MERCAT, però adaptar-se també als interessos comuns
de tota la GENT, i hi ha algo que es pot fer compatible

an. - nono, una empresa ho pot fer

nbf - ... l'**empresa pública** està subjecta ja a burocràcies, és feixuga, és lenta;
però una empresa privada, i més si és petita i mitjana, si que hi ha un **marge**

an. - sisi, jo estic d'acord que hi ha un marge

nbf - **adaptar (els horaris) a la funció.**
Ajustar la funció amb l'entorn específic i a la (demanda), ... això és comoditat també

an. - sobretot en una empresa privada és factible de fer,
ara, a nivell diguessim de col·lectivitat, ho veig inviable,
és una quimera de dir "canviarem la forma de ser". (...)
Jo penso que **té que haver-hi una racionalització de l'horari**
que permeti a la persona no està absorvida íntegrament per la feina

nbf - i és com més coherent també, per l'altra banda

an. - si. Primer que dóna més **qualitat de vida** a la **PERSONA**
i indirectament repercuteix en que aquella persona treballa amb una **eficiència**
i amb un **estat d'ànim** molt més positiu.
No és allò de dir : treball, menjo, dormo i quan me desperto torno a treballar.

nbf - ... són utopies, llavors s'ha de veure si es pot o no pendre part de la idea.

an. - claro, claro

nbf - perquè si hi ha un moment de fabricació molt forta, pues posem pel cas de gener a juny,
llavors tens juliol, agost, setembre que és fluix... .
Adaptar, segons els **cicles** de la naturalesa i les estacions, adaptar l'empresa

an. - **adaptar l'empresa als cicles interns que tingui**

nbf - perquè
és diferent treballar a Espanya amb ple estiu, que treballar a Alemanya amb ple estiu;
adaptar-se al clima i a la terra geogràfica, però també als ritmes de producció de l'empresa

an. - sisi

nbf - **fer-ho més orgànic. Ara estem amb pautes rígides,**

an. - totalment

nbf - i llavors tot el que surt fora d'aquesta pauta
Són estructures que pequen d'exès de racionalisme, però del **racionalisme del dur**

an. - és del dur sisi (riures)

nbf - **del que no és sensible**

an. - **de lo que no és crític ...**

nbf - llavors, bueno a veure, és que és de sentit comú,

o comença a ser evident de coses que no funcionen ...,
pues bueno, ... anem a buscar possibilitats

an. - **anem diguem a humanitzar les coses, no?**
perque **hem de fer les coses a la mesura de les persones**

nbf - aquests **ritmes de treball i estructures institucionals** que ... són del **segle XIX**

an. - sisi, i perviuen

nbf - i en el **s. XX** hi ha hagut una transformació brutal de possibilitats de treball
i **no hem actualitzat les institucions**

an. - sisisisi

nbf - llavors ... veig que està petant en molts nivells,
perque com voleu que això funcioni si la vostra estructura mental i ètica,
i despues també l'activitat que s'està generant és del s. XIX,
amb un s. XX potentíssim que ho ha transformat tot

an. - ho ha transformat tot sisi

nbf - i ... passa amb tots els àmbits ...
I què has de fer, callar i continuar, i seguir realitzant el **mal-estar** que cada cop tothom més patim?
bueno, pues en plan formiguetes, pues comencem, poc a poc

an. - sisi, anem possant pedretes

nbf - sense estrés

an. - sobre tot;
no sé on vaig llegir una frase, no sé ara d'en qui és que diu:
"sólo aspirando lo imposible se consigue lo posible" (...)
... buscant utopies és quan es pot conseguir avedades petits avanços

nbf - ... és preguntar-te: què t'agradaria?
... **imaginar-te el que t'agradaria és un dret**

an. - és un dret

nbf - ..., i no depen de ningú, depen de tu que t'ho plantegis o no t'ho plantegis;
(encara que) de moment, ara, és impossible,
però (això no treu) que et puguis imaginar <<com t'agradaria?>>.
Perque estàs aportant la teva **imaginació**, la teva **creativitat**, ...
Sense perdre els peus a terra, sense perdre

an. - sisi, sense perdre el contacte amb la realitat, sisi.

SOBRE MANERAS DE ENTENDER y VIVIR EL TRABAJO, MENTALIDADES y GENERACIONES

Manuel Ramirez (19.7.2004)

MR - (sobre el estilo de mando del sr. Buira, en cuanto a su concepción del trabajo)
... si cantas, es porque no trabajas, ... ojo, lo que te digo, ... eso el sr. Buira lo dice,
si siflas, es porque no trabajas, si te has movido, es que no trabajas,

nbf - (no lo entiende, no puedes estar contento en el trabajo)
también él tiene una capacidad de trabajo brutal y espera que toda la gente tenga
la misma capacidad de trabajo, pero es que él es un caso a parte,
es un personaje en este sentido porque es ...

MR - yo te digo, mi padre que deunido, porque también es de la **antigua usanza**

nbf - ... son los **hijos de la postguerra** ...

MR - ... entonces mi padre es la típica persona de que no te metas la mano en el bolsillo, ... ;
o cuando iba a la vendimia, ... que no te podías poner de rodillas porque dabas mala imagen,
pero si me duelen los riñones, porque cogías unas parritas de uva que tenías que agacharte mucho
...; y si no cargabas es porque no cargaba;
- ¿por qué te pones guantes? ... no, un hombre no lleva guantes.
Fíjate que ignorancia no?

nbf - es la **mentalidad** también

MR - qué mentalidad, y las formas de trabajo de mi padre, yo he trabajado con él,
y era, llevas un bocadillo en la mano y era comérselo trabajando, pam, pam, pam, pam,
que no te vea la gente eh? sigue trabajando Pues a mi no me gusta eso.

nbf - esto es característica de la gente de postguerra, han nacido con mucha pobreza ...

MR - ..., el sr. Buira la mentalidad que debería que tener, para mi,
me parece muy bien que en otra empresa habrán funcionao, pero yo creo que cuando
se llama **un montage en cadena es cuando esta todo especificado** bien no? (...)
... hace año y pico nos mandaron un papel de todos los trabajadores que teníamos de tener,
y me parece muy bien, que te ponga:
. *hay que tener la zona de trabajo limpia*. Correcto.
. *no se puede siflar*. Siflar ...

nbf - ¿pero por qué no?

MR - . *no canteis*.

nbf - a ver, si tu haces tu trabajo BIEN, mientras lo hagas bien, (...)
es igual si estás cantando o si estas ..., mientras lo hagas bien,
lo importante es hacer el trabajo BIEN, que luego uno cante o esté siflando o esté callado,
es problema de cada uno

MR - claro, pero es ... es **las formas de trabajo de antes**.
Entonces pues yo **cambiaría esto**, ... **daría un poquito de alegría a esto**, (...)
Esta empresa se está ... está ...

nbf - poniendo rancia

MR - muy rancia, yo aquí cada vez me hago más viejo, la verdad que sí

nbf - esto dependerá un poco de **la nueva generación**, ... si saben dar, saben interpretar
lo que es ser gerente y llevarlo a un estilo de hoy, no de hace 50 años. (...)
También se ha de decir que el **carácter español**, ... somos así muy pillos, ...

que también somos dados derepente a ...

MR - el descansar un poquito en el hombro, pero bueno, pero eso va a factores de las personas,
(...)

SOBRE EL TRABAJO DE LIMPIEZA, LO DOMÉSTICO y LA ECONOMÍA

Raquel Lacumba Romero (14.5.2004)

nbf - ¿la gente ensucia mucho por eso o no?

RL - si si, bueno yo tengo que dar mi opinión no? ... yo hablo abiertamente

nbf - claro, se trata de eso

RL - el tema es que yo noto que **no lo valorizan el trabajo de la limpieza, no se valoriza, no se valoriza para nada y esto no es sólo aquí, es en todos los sitios** porque claro, eso se nota regularmente cuando la persona no está, ... que ha faltado a lo mejor varios días y un lavabo se pone fatal, entonces ahí sí se dan cuenta, pero si no no se valua. Yo lo noto porque yo puedo ir por ahí limpiando, y así como hay gente tan educada que por ahí va a pasar por un costado si ve que yo estoy limpiando, me dicen:
 - uih, que estás limpiando.
 - no, no ya puede pasar.
 Yo cuando me dicen así, nunca les voy a decir: - no si pase por el otro lado. Nunca hago eso porque es más, yo si veo que pasan y marcan, lo vuelvo a pasar, y si me lo vuelven a hacer lo vuelvo a pasar, otro no lo hace, pero yo ... soy así, es mi manera de trabajar.
 Pero hay gente que no, hay gente que va a lo suyo, pasa y bueno, no le importa.

nbf - ¿pero esta gente no limpian en su casa?
 Porque quien sabe el trabajo que hay de limpiar ...
 cuando sabes el trabajo que supone limpiar, cuando limpias en tu casa, lo valoras cuando alguien te lo hace; si no lo haces no sabes el trabajo que es

RL - **los lavabos de los hombres** principalmente, que **se ve que no embocan bien**, yo siempre me encuentro con todo ... ui!
es limpiarlo hoy y mañana encontrarme con eso

nbf - ... los hombres también no están educados en el tema de la limpieza

RL - yo es que a veces pienso: - ¿pero cómo? ¿y sus mujeres?
 porque a veces en las casas las mujeres tienen bien firme y se ve que a lo mejor como ..., no sé, no sé, no sé como explicarlo, pero noto que no se valoriza,
es un trabajo muy ingrato en ese aspecto.
 (...) ... porque a veces veo que por ahí pasan ... y entonces me viene como una cosa que digo:
 - caramba, pero fíjate, ... lo haces con todo el amor y con toda la voluntad y no, no vale nada.

nbf - ni te ven

RL - claro, entonces eso es lo que me ...

nbf - teargas

RL - si, mm. Pero bueno, ... (...)

nbf - el hecho de que no valoren que alguien esté limpiando ... ;
 però es que a parte es a nivel general, a nivel de sociedad ...,
 porque es algo que a todo el mundo le gusta tener las cosas limpias,
 pero luego no dan valor a quien se lo está limpiando.

RL - ya, si si

nbf - luego otra cosa también, lo que se paga en temas de limpieza
 porque se paga muy poco por lo general. (...)
 Esta persona te está sacando un trabajo ... que hoy ensucias pero mañana volverás a ...;
 es un trabajo que no tiene fin

- RL - no, es continuo, siempre hay algo para hacer, ...
el que dice que no tiene nada para hacer es mentira porque siempre hay cosas para hacer
- nbf - pero es fuerte que el tema de la limpieza, ... no se valore más a nivel social, incluso que suban los suelos ...; es una función, tu dejas de limpiar 1 semana o 2 y a ver qué pasa aquí
- RL - no ya, un día me dijo Dolores: - es que no podemos prescindir de ti ... – un día que estube enferma, no sé si tube una gripe, estube unos 3 días 4 sin venir; y claro, la parte del bar estaba pero fatal, y bueno ella me dijo eso, si. (...)
Mira que hemos puesto, ... unos carteles en los lavabos ...
<< **si les gusta ver limpio, si ustedes mismos exigen limpieza, mantenerla pues**>>; pero no allí
- nbf - pero es por **educación**, no se educa para eso ... no hay una educación al respecto
- RL - pero es general, es la sociedad en general. (...)
Cuando uno ya sabe qué es eso, cuando uno sabe de qué va la cosa, ya toma más cuidado, pero bueno, ellos a lo mejor tendrán ..., porque son los hombres mayormente los más ...
- nbf - porque no están educados a eso ... y todo el tema de lo **doméstico** ... tiene que ver con esa cosa cotidiana a un nivel más, más más básico, como no saben **el trabajo que supone y el valor de ese trabajo**, llegan y no miran si cae dentro si cae fuera, ni se han planteado nunca en limpiarlo, muchas veces, no saben el esfuerzo que supone
- RL - ya claro, no pero a parte si ponemos a pensar, hoy en día la mujer trabaja, y tiene la suerte que en algunos casos las parejitas se ayudan, o sea que, hay hombres que llegan antes y van organizándose; pero esas mujeres que se han dedicado a la casa expresamente, que el hombre va cumple su horario de trabajo y cuando viene se echa al sofá esperando que lo atiendan, y esa mujer ... una ama de casa, no recibe ningún sueldo, y tiene que a veces estar 24 horas eh? ... es una cosa de nunca acabar, y a esa mujer nunca se le valora nada, sin embargo el hombre hace sus horas de trabajo y ja, él ya esta libre
- nbf - ¿por qué eso es **trabajo** y eso no trabajo? a ver, aquí hay un tema gordo eh?
- RL - siempre se dice así, claro, y sin embargo trabaja más esa mujer que a lo mejor ese hombre en esas horas que ...; es un tema muy largo esto de (risas)
- nbf - y muy profundo, porque en el fondo afecta al núcleo básico de la sociedad que es la estructura familiar y lo doméstico, lo doméstico es donde empieza todo; a nivel de **economía** incluso, cuando hablan de teorías y tal, **la economía empieza en casa, en lo doméstico**; ...
¿qué tienes bolsas de plástico? pues administra eso, es decir, **es el saber administrar lo que tengas**, si tienes más, tendrás más trabajo, si tienes menos ...; pero en función de lo que tienes te administras, y ahí empieza la economía. (...)
Pero normalmente, a nivel social, si se toman todas las teorías de economía, ... teorías abstractas, hechas por hombres ...; a veces me pregunto, muy bien, tu eres teórico de economía, tu eres ministro de economía de lo que seas ¿en tu casa ... qué haces en tu casa? porque si eres economista tendrías que ser un ejemplo de esa capacidad administrar las cosas y de organizarlas y de ordenarlas. (...)
Y me gustaría saber realmente, estos economistas, que son los que van marcando las pautas de la sociedad y de cómo tiene que ir, es decir,
- RL - si, a ver si entiende, si ve algo, si se da cuenta de algo de lo que hay en casa, si, si, si; nooo pero seguramente que no porque ellos ...

nbf - pero ahí también esta el fallo porque en el ámbito de la casa y lo doméstico es donde se manifiestan todas..., si una ley funciona o no funciona, y si no funciona, ves que por el propio sentido común y por la propia práctica sale como una inteligencia que ordena

RL - si si si, es verdad eso.

Si jo veo por ejemplo que personas de la época, con la persona que vivo, ahora va a cumplir 78 años, y ella dice:

- yo cuando era pequeñita, mi madre murió con 32 años y tenía 7 años cuando falleció ..., y mi padre se tuvo que hacer cargo de mi y de mi hermano, pero mi padre ... la educó para que fuera una buena administradora de la casa; y es una persona que la verdad que si, que hay que sacarse el sombrero porque ella con poquito siempre se ha arreglado, y con dos o tres cosas que hay en la nevera ha hecho una comida, ... en fin estas cosas que tienen mucho valor también no?

Pero bueno, eran otras épocas, hoy en día está todo más ...; también hay una cosa eh? que hoy **la limpieza ha progresado a nivel de maquinarias**, porque yo aquí, cada tanto paso el aspirador, por ejemplo, y el aspirador para mi es una cosa que me hace un trabajo bueno, porque juntar ... telas, polvo, todo, y yo despues frego Hay muchas cosas que han salido para facilitar la limpieza, **herramientas para facilitar la limpieza.**

(...)

Una de las cosas que hago muchas veces es, por ejemplo, que barro fuera en la entrada porque se junta mucha basura, ... se junta ... del mismo viento que trae; y bueno yo me pongo a barrer y claro yo me entusiasmo y voy barriendo ... la mitad de donde están todos los coches, pero eso es porque yo me enrolló eh? eso es un inconveniente eso también (risas) pero porque yo me enrolló, porque digo, voy barriendo acá ... y voy siguiendo ... "bueno, le doy un poquito ahí que veo que hay muchas **colillas de cigarrillos** y cosas de esas"

nbf - ¿la gente tira las colillas al suelo?

RL - si, ... bueno, en las partes así si, pero dentro supongo que en el cenicero.

nbf - (...) es una falta de **respeto**, de **conciencia** de lo que supone la limpieza

RL - si, ... sabes que pasa, que yo también soy una persona ...

no sé ... no me gusta llevarme mal con la gente, viste, y entonces ... si por ahí encuentras cosas, muchas veces encuentras, siempre digo: - bueno, va, ves, qué vamos a hacer, si tengo que enfadarme por todo entonces tendría que estar enojada con toda la gente.

Y eso no me gusta tampoco, **uno viene a trabajar y tiene que tratar de convivir las horas de la mejor manera posible, llevarse bien con todos porque no sabemos si podemos necesitar de una persona.**

(...) Pero si si ui, me he encontrado con cada cosa que

Como inclusive también, que esto si que es una cosa de muy mal gusto, por ejemplo, encontrar **lavabos** que estan **sucios ... de haber ido de cuerpo**, ...

pero yo siempre pongo un cubito ... que le pongo siempre aguas desinfectantes con una **escobilla**, y **no cuesta nada sacar y pasar**, y no ...

yo las veces que he pasado a encontrarlo ya duro y tener que rasquetearlo, lógicamente porque claro eso hace feo; pero claro yo en el momento que vengo lo limpio, pero como yo no vengo todos los días yo pienso a veces:

- y la otra persona que viene detrás que va al baño? también es un **mal gusto**, (...) porque es tener un **poco de respeto por el otro.**

(...) Pero bueno, mira, ... es un tema que da para mucho. (...)

SOBRE LA MOTIVACIÓ, EL SENTIT I VALOR DEL TREBALL EN EL S. XXI

Joan Tarragona (4.10.2002)

nbf - a vegades també em plantejo aquest problema de la **falta de motivació** que poden tindre molta gent, ... si un ve a treballar solament pel fet de guanyar uns diners mensuals i ja està, i no li dóna **sentit** al temps que està empleant treballant, o sigui si el lloc on generes "x" productes, en aquest cas són màquines "x", si tu no sols fas la feina com t'han dit que l'has de fer o com creus que l'has de fer (aquí hi ha un marge també no?), sino que a més a més sabs que lo que estàs oferint al públic és una màquina, (el territori que estem ara tocant és **maquinària agrícola**) però per ser agrícola estas tocant el tema **TERRA**, i per tant se relaciona amb l'**ecologia** directament i amb tots els problemes que avui en dia hi ha, no és el mateix fer màquines agrícoles ara que fa 50 anys).
 Penso que **s'hauria de ser conscient de què estem produint per la Terra?**
 amb quines químiques estem treballant?
 és a dir, **la terra no només és la nostra font d'aliment físic**, per no dir espiritual, espiritual també amb un altre nivell

JT - **nono la potència espiritual dels ALIMENTS existeix, clar**

nbf - és una cadena ...;
 però si tu estas treballant, és igual si fas de torner, si estàs netejant o si estàs fent..., i sabs que allò que surt del lloc on treballes és **a nivell tècnic**, perquè hi ha hagut una recerca, hi ha hagut un desig d'innovar i de cercar l'optimitzar coses, però per una altra banda també sabs que lo que ofereixes al client, en aquest cas són pagesos o lo que sigui, sabs que li estàs oferint **una màquina que té en compte tota una sèrie de coses**, més enllà de la pura tècnica, és a dir que ja inclou aquesta "**consciència ecològica**" que també és "**consciència planetària**", de dir - bueno a veure, no estàs sols fent una màquina que sigui competitiva a nivell de mercat, això és un valor a tindre en compte i s'ha de conseguir això, però no sols això, a més ha de ser ... vull dir que...

JT - per exemple, **un comercial ... per vendre ha d'estimar el producte que ven**, sino difícilment pot vendre. Un be es ven per moltes raons, hi ha la **raó d'un producte, d'una tecnologia i un preu**, però la capacitat de convencer de l'un a l'altre, en bona part ve donat per moltes raons de la mateixa persona; pots vendre allò que creus que és un bon producte si al mateix temps afegeixes **algo que cada vegada pesa més**, que és **el respecte al medi ambient** amb totes les seves conseqüències, procurant evitar tots els productes nocius a la Terra, efectivament.

nbf - si, és un punt més que et dóna com dient, bueno, sabs que estàs fent algo que intenta no ser dolent per la pròpia font de

JT - això és un curs de marquetig, de marquetig, de cara al comercial i de cara als tècnics de dir: - escolta, hem de començar a ... a buscar productes ecològics

nbf - i és que és bàsic

JT - i si no s'equivocaràn

nbf - bàsic, a part que és una

JT - perquè el món anirà per aquí, anirà per aquí, acabarà erradicant tot allò ..., i quan l'home sigui conscient de que els venenos que té li provoquen enfermetats i tal

nbf - ... la terra és lo que mengem

JT - la reacció serà negativa contra aquells que no s'han abançat en el temps

nbf - i a part com a **usuaris** o com a **clients**, si pots **escollir** entre una FÀBRICA que treballa d'aquesta manera

i una altra fàbrica que treballa sense aquests principis

JT - sisi

nbf - mm si tens un mínim de **sentit comú**, o de **consciència** en aquest sentit, pues vas a comprar a ...; a part que en la qüestió tècnica pues és que també té això, això i això, i saps que, encara que sigui potser més cara, lo que estic comprant ha tingut en compte... . Per mi ..., també comparteixo aquesta idea de cara al futur, ...

l'ètica i l'ecologia s'ha de incloure en qualsevol àmbit de treball

JT - si senyor

nbf - no pot ser que estiguem produint, produint, produint, com fa 50 anys o com fa 20 anys, perquè han canviat molt les coses, estem en una altra situació, amb problemes nous, que potser a principis del segle XX (no existien); en 50 anys ha canviat molt la cosa, i un s'ha d'actualitzar, vull dir, **no pots partir de les LLEIS de PRODUCCIÓ i CONSUM de fa 100 anys quan l'ENTORN en el que estem ha canviat radicalment**

JT - un ha de preveure on va la **direcció** i llavors mirar de portar aquells productes que realment vagin en aquella direcció, i la **tendència actual és el RESPECTE del MEDI AMBIENT**, i per tant t'has d'avançar en el temps i has d'anar avançant per aquí. (...)

nbf - (...) **hi ha l'imperatiu econòmic, però també l'imperatiu ètic, tecnològic, ecològic**, vull dir són una serie d'imperatius, no van sols, no sols és la qüestió econòmica, tot va lligat d'alguna forma

JT - de fet, aveïam, jo l'altre dia estave en una tenda i veia: "ous ecològics" 400 pts, "ous de corral" 250 i "ous" 175, vaig dir: - mira tu ... i ara pues mira aquestos pues els ecològics ho són o no ho són, he de suposar de que ho són, tampoc ho sé massa en què deu consistir això, però es valore; què es valore sobre tot. En el moment que hi hagi una **CONSCIÈNCIA SOCIAL** de que hi han coses que són nocives i que poden provocar càncer, pot haver una espantada tan grossa de que la gent es pot decantar cap a una altra cosa, altra cosa es que diguin: - home, pues no hi puc arribar o és car o no sé què, tot això és car perquè hi ha poca **compra** però a la que hi hagi més **mercat**

nbf - això obra un altre tema, perquè si compres un ou "ecològic", suposadament d'una gallina que ha tocat terra, ha xafat terra, ha tingut Sol, energia solar, que no és la mateixa que l'energia elèctrica en **qualitat**, és a dir, que ha sigut un animal que ha pogut viure en unes **condicions "naturals"** no?

JT - sisi

nbf - llavors està clar que aquell ou tindrà més **riquesa energètica** que un ou d'una gallina que no ha sortit de la granja, diguessim, del sostre no? llavors, no fa falta potser menjar-se 6 ous, un ou cada dia. Amb aquell ou que et mengis, si està ben fet t'enriquirà més, et nutrirà més que no pas 2 o 3 ous amb producció en cadena i sense cap mena de contacte amb la terra

JT - però saps que passe, fins que..., aquells que d'alguna manera marquen algunes **pautes** al món, que són els **estudis científics**, d'alguna forma no comencin a fer afirmacions que ja saben però que es necessita una certa valentia i que no interesse, però mentres no es fassin aquestes afirmacions, la gent..., la gent no respondrà.

nbf - però és que aquí jo em sembla que això canviarà bastant, aquí ha d'haver **un canvi brutal**

JT - però molt brutal

nbf - no podem seguir

JT - estic convençut, però molt brutal; **canvi de pensament** de 180° ... ,

però hi haurà un gran canvi, s'està produint eh;
 per exemple només aquesta conversa ja és un símptoma del canvi,
 ... profunditzant amb la idea d'administrar..., que pot anar més enllà i tal,
 però com a factor, cosa que quan avans es definien les empreses,
 la component d'algo de la qual s'avenien **CAPITAL i FACTOR HUMÀ** per tirar endavant les coses,
 però JA en aquest moment es diu el capital si, però **lo que importa és el factor humà**,
 perquè el capital per si sol, escolta'm el col·locarà a un banc

nbf - **el capital** depen de nosaltres finalment, vull dir, **depen de les persones, és un mitjà no és un fi.**

JT - diu, **el capital humà, és el que fa treballar el capital dinerari a les empreses**,
 la qualitat del capital humà; llavors diu - i què vol dir?- clar això

nbf - **VALORS**

JT - clar valors, llavors diu i es que realment la qüestió és dir (inclús per vetllar per una empresa)
 ... **realment una empresa podrà prosperar sino té una sèrie de valors?**
 perquè llavors jo dic: - jo crec que no, a la llarga crec que no.
 Passe com amb les famílies, passe com a tot arreu, en una parella,
 podrà prosperar sempre i quan s'avinguin, perquè de dificultats sempre en vindran,
 però si no hi ha una base d'unitat, no ho podrà superar i es trencarà.
 És important lo dels valors de cada persona; en que s'avinguin bé.

nbf - que hi hagi comunicació, és a dir, que hi hagi

JT - una fluïdesa, i això vol dir clar, ojo, vol dir, a renunciar a parcel·les de la teva **llibertat**
 per acceptar la llibertat de l'altre, i **de l'enriquiment de l'un i l'altre en surt un bon fruit.**

nbf - nmnm

JT - un bon fruit, perquè som humans, i segur que ens equivoquem, tots, per lo tant... ;
 quan les EMPRESES no són tant estructures familiars, es professionalitzen, que és diferent;
 o sigui, una **estructura familiar** què vol dir, que és un empresari i és tot seu;
 quan la cosa es professionalitza, l'altre ho mire des del punt de vista professional i és diferent,
 l'altre se sent molt implicat, que mira molt, la conta de l'actiu i del passiu i el de la caixa;
 i l'altre ho mire des del punt de vista més professional, per lo tant els sentiments són diferents.

nbf - nmnm

JT - jo crec que és això, per lo tant vol dir de que nosaltres amb un canvi,
 (anem) de cara a una **professionalització** tinguen en compte això,
 perquè si no es té en compte això, jo crec que a la llarga les organitzacions no prosperaran.

nbf - i l'economia en general no?

JT - si, i a més afectarà a l'ECONOMIA, afectarà a l'economia

nbf - tot comence des de lo petit, des de lo concret

JT - comence perquè canvie un per dintre cada un
De fet s'acabe materialitzant, a la llarga, lo que cada un és per dintre;
 vull dir, en el fondo és així, es materialitza lo que un és ...

nbf - i la capacitat que tindrà, sembla ser la més regnant, quan molta gent diu:
 - no és que tot està molt malament, però és **el sistema** que ha de canviar per que jo canviï.
 No, canvia't tu.

JT - acabaràs influint ...

nbf - però costa

JT - costa molt perquè ni n'estem convençuts, tenim un caràcter,

nbf - és deixar el **vicis**

JT - uui uuiiiiii i és deixar de criticar, deixar de qüestionar, has de vigilar molt; jo una vegada vaig sentir un dit que deia:
"les ferides de l'espasa cicatricen però les de la llengua no"

nbf - també hi ha la qüestió de l'**egocentrisme** (...)

JT - jo suposo que (el que) es materialise és això

nbf - ha sigut una fase, portem uns quans segles amb l'egocentrisme, però em sembla que hem de passar més enllà d'aquesta

JT - **la superació** ... per contes de portar a l'empobriment, lo que fa és un enriqueiment, **és més feliç aquell que supere l'egocentrisme i respecte a la persona de l'altre**, que no pas aquell que ..., perquè llavors provoqe un tancament, els egocentristes crec que a la llarga no descansen be a la nit.

nbf - (riures)mm, encara estem en una **CULTURA egocéntrica**, és a dir, encara

JT - hi ha canvis, hi ha canvi, perquè **lo primer és donar-t'en conte**, lo primer és donar-t'en conte, i a lo millor hi ha d'haver persones com tu que realment, que vaigin introduint aquestes idees, i tenim moltes persones que us farem coll

nbf - però aquí som varies, vull dir, bastantes persones, lo que passa que potser ni surtim als mitjans de comunicació, ni busques tampoc això, ... però hi ha molta gent eh

JT - suposo

nbf - vull dir, tu també tal i com estas parlant, vec que també estàs en un altre pla, o que no sols et mous en el pla, vull dir que has de conjujar

JT - ... el problema és el següent: és dir, encara la componenda de lo que ets dintre del teu treball, està dissociat ara, vaig allà, treballo, però despues hi ha una altra cosa que has de fer per la vida, llavors aquesta componenta costa molt de ficar-la; quan estarà? quan allò s'integri i facin la **simbiosis real**, que realment **lo que ets ho pots** inclús **traslladar al TREBALL**, allavors és quan prosperarà tot. El treball forma part de la vida. Ens realitzem com a persones al treball i també fora del treball.

nbf - que no hi hagi aquesta **escisió**

JT - ... això vol dir que les organitzacions o el respecte necessite unes bases Clar, les persones s'han de fer molt sòlides, com ho diria, ... un llac gran i un llac petit, si hi ha molta aigua o hi ha poca aigua, si hi ha poca aigua i tiro una pedra, tummb, les aigües m'arriben a les voreres, s'altere tot el llac, però si hi ha molta aigua, tires una pedra i fa "glup" "uuuurrp" baixen a ball i la sorra el cobreix, per lo tant és de que hi haigi molta aigua, les persones, són més equilibrades ...

nbf - sisi

JT - el canvi és real

nbf - i inevitable

JT - i llavors es podrà fer una **simbiosis al treball**, perquè lo que no pot ser - és que jo sóc feliç quanestic amb la família -, quanestic al treball: - ohestic al treball ... ; és lamentable això, no pot ser això, hauriem de ser capaços de ...,

perque ademés hi ha una altra cosa, serem molt més efectius;
 escriu més ràpid un que està motivat, es cuide molt més,
 és que no ho sé, el cap et funcione molt més despejat

nbf - sisi, és

JT - jo ho vec així, igual m'equivoco, però jo ho vec així.
 En el fondo algo em diu que el camí és aquest

nbf - mm, és que aquesta **escisió** entre el que un és, el que pretén ser i el que finalment fa,
entre el ser i el desig de ser, ... és lo que més problemes crea, com, ... com ho diria...

JT - lo que passe que ha d'haver, com **seguretat en les persones**,
 seguretat, per exemple, fem dos supostos:
 en una empresa hi ha el cap administratiu, i avui surt gent molt preparada,
 surt un ingenier que sap d'informàtica, el número 1 no sé,
 hi ha gent preparada, perque a més fan moltes carreres ja,
 i tu pues, pues has lluitat a la vida; llavontes va i si tu creus de que per bé
 un altre està molt preparat et pot arribar a pendre el teu puesto pues tu et guardes informació,
 per protegir-te (et faig una componenta simple que es dóne a les grans empreses de molt personal),
 llavontes què passe?
 això debilita a les empreses, una altra cosa és que les empreses diguin:
 - nono, escolta tu ets l'home de l'empresa, i a tu no et demanem que siguis el número 1 de tot,
 però no obstant tu si estàs obligat a que tinguis el número 1 perque funcionarà més bé, i tu tranquil,
 al teu paper no et demanarem el número 1, no et demanarem que tornis a l'universitat;
 quan una persona està tranquila així, dóna un gran **rendiment**

nbf - lo que desprén ja

JT - clar, perque té la confiança

nbf - **la por** és un factor negatiu

JT - ara, negatiu totalment, que **inhibeix les qualitats de l'home**,
 llavontes no desenvolle, i no les treu ni les explote, i és molt lamentable

nbf - la por, el competir

JT - si per exemple hi ha un departament de 12 persones,
 i el jefe (o encarregat), es pose malalt i les coses segueixen funcionant,
 llavontes l'amo diu - jo puc prescindir de vostè, ni l'hem trobat a faltar;
 és una bona desicció aquesta?
 o la desicció diu: - xapó senyor vusté porte bé el departament
 perque vusté no hi era i el departament ha funcionat.

nbf - és un altre concepte lo que estás dient

JT - claro

nbf - però això està be, ... aqui estem parlant ja amb el tema de que pots treballar potser menos
 però molt més eficaç, és a dir, si hi ha **una bona comunicació**, si hi ha **un bon diàleg**,
 hi ha **un fluxe** entre tota aquella gent que estan col.laborant juntes, vull dir,
 pels motius que sigui, ..., saps que marxés, tornes quan fa falta, però allò està funcionant

JT - i saps de que tu no et pots quedar engoixat del que passarà,

(...)

nbf - les **estructures antigues** de com s'ha de portar una empresa,
 ja portem un segle i pico veient com han funcionat, amb diferents modalitats,
 i crec que estem ara en un moment que hem de **ser creatius amb la situació**,
 és a dir, amb **consciència planetaria**, és dir:

- a veure en quin món estem, en quina situació estem, quins problemes hi han independent de que fassis una empresa o estiguis i tal, i des d'aquí crear el concepte d'empresa ..., dinàmica, que sigui oberta

JT - el problema, és que la qüestió és dir, si un creu de que si va per aquí, creu que això debilita l'empresa;
hi ha qui creu, - no això no, això són teories, debilita l'empresa - ;
i l'altre diu - no, això a la llarga potencia l'empresa - .
De fet els japonesos, els japonesos que diuen - i tu d'on ets? - jo sóc de la Mitshubichi- i s'identificaben amb l'empresa, l'acaben estimant i mira el potencial que tenien tu?!

nbf - mm, aquí també hi ha ...,
segons com les empreses s'han convertit en una mena de pseudo-família d'alguna forma, i aquí també crec que s'hauria d'analitzar, perquè una cosa ..., és a dir, som com ..., la gent sab que si funciona l'EMPRESA en la que està, té la VIDA assegurada, llavors el sistema treballa amb els **directors de les empreses** com si fossin els gurus, segons com no?

JT - és pot ser

nbf - gurus en el sentit de que depens d'aquella persona,
i jo crec que l'ideal es puguer ser autònom, de que hi haigi (més autonomia)

(...)

JT - ... qualsevol cosa que vagi pel **respecte del medi ambient** tindrà exit,
i a la llarga el que no pues caurà per si mateix;
..., hi ha moltes forces, que no solsament els números, l'economia i tal;
hi han moltes coses per les quals prosperen o no prosperen,
abans un empresari no sempre ha arribat a ser empresari pels **estudis** sino per la **intuïció**,
(...) Ara que vol que de cara a les empreses la motivació i vetllar,
jo crec que necessite una part organitzativa,
i per exemple cada vegada serà més important els **controls de qualitat**,
que els productes surtin bé, perquè hi ha força **exigència**, i per exemple, tot el control de postventa,
...els productes evolucionaràn, de cara al futur evolucionaran és possible.
Jo em penso que prosperaran les EMPRESES que d'alguna forma siguin capaces de superar, diguem, el tarannà tan materialista que existeix a la SOCIETAT, de quina manera no ho sé, però que la cosa anirà per aquí n'estic convençut

nbf - mm, ... posar un fre/reinterpretar(//) al MATERIALISME

JT - sisisis, lo qual vol dir, conjuntament amb el **materialisme**, que ha d'haver **un canvi** personal,
que tu abans l'has apuntat quan has parlat de l'**egocentrisme** i l'**orgull**,
jo crec que prosperà aquest tipus de canvi, de **qualitats**;
estem entrant en una nova corrent que ens afecte i hi ha altre tipus de qualitats,
jo crec que aquelles moriràn i dintre de ... 40 anys es veurà, però, vec que va tot molt ràpid,
va molt ràpid, sorpren eh, sorpren, i la veritat és que estem davant d'un futur difícil

nbf - i de **crisis** constants

JT - i de **crisis** constants, lo qual vol dir que, quines **forces** hi hauràn?
perque ademes el **mercat** pot evolucionar, rapidament evolucione coses,
per tant és difícil de respondre,
però això té resposta amb una situació real i després hi ha d'haver...
quina **sensibilitat** ha d'haver de cara pues dintre el medi ambient això també,
i requerir d'un equip tècnic? pues no ho sé,
perque és que **evolucionen tan ràpid les coses que pot haver moltes sorpreses,**
i no sé si totes les ACTIVITATS que hi han de PRODUCCIÓ a la Terra
tindràn lloc en la SOCIETAT futura

nbf - mm

JT - no ho sé ..., però en qualsevol cas i en **tota aquesta gran corrent materialista que hi ha, mm jo personalment crec no té massa futur i hauria de canviar.**

nbf - i apart ... ja s'ha desenvolupat, ara és com

JT - jo per dir-te algo, el **MÓN** canviarà perquè va haver una **crisis del sistema socialista**, una caiguda, es va iniciar d'una forma increïble, amb la caiguda del mur de Berlín i tal i qual, el sistema socialista es va trencar ... pel gran bloc dels 2 móns

nbf - mm, es van desfer les alternatives (contrapesos)

JT - però i de la **crisis del sistema capitalista?**
i ara s'està veient que hi ha crisis
amb lo qual vol dir que de cara al futur per on anirà?
en la **simbiosis** dels dos

nbf - si però s'ha de tindre en compte que la **CULTURA capitalista** s'ha extès per tot arreu pràcticament, però que hi ha molts blocs del **planeta** que no s'ha tingut en compte des d'OCCIDENT, i hi ha **tradicions** que estan encara fortes, i s'estàn produint **híbrids** i coses molt rares

JT - **els híbrids hi seràn perquè hi ha una aproximació d'ORIENT i una aproximació d'OCCIDENT, per tant on hi ha híbrids hi serà les qualitats de l'un i de l'altre**
i és ... lo que deia abans, per lo tant

nbf - ... una **crisi** o una **depresió** emocional o anímica,
i aquí ho veiem quasi com un defecte, en canvi en segons quins circuits orientals "està en crisi" és estar en un "estat de gràcia", perquè estas molt més sensible, molt més receptiu,
i allí se t'està donant oportunitats per canviar coses,
per això aquí encara ho acceptem tan malament, perquè es moure't del teu parany

JT - primer **la crisi lo que fa es moure, és sacsejar-te**, per això ja està bé,
de vegades s'ha de trencar el cotxe per arreglar-lo,
mentres va tirant no el portes al mecànic, però l'últim és que ... l'has d'arreglar sino et deixarà tirat.
Jo de cara al futur més aviat prevec, s'ha d'anar a buscar coses que protegeixin el mediambient i on les persones se sentint agust, un món que compti més amb les persones.

nbf - mm, buscar un **EQUILIBRI** entre NATURA i CULTURA ..., hem sortit, o estem surtint de la...,
ja no ens guiem per la Lluna, ens guiem pels **números**, pel calendari,
i el nombre pot ser una eina molt eficaç, molt vàlida
però és que hi ha elements, també, que hem de tindre en compte,
no pot ser que l'únic element que tenim en consideració sigui la xifra

JT - ja és important la xifra, sisi, **la xifra no és casual**, té una **potència** molt gran,
el món utilitza xifres, tot el món

nbf - ... el **diner** és la base

JT - si i no, la xifra serveix per valorar moltes coses.

nbf - això és bastant pitagòric o ... de la **tradició** matemàtica

JT - **la potència del número és algo increïble**

nbf - **si, però no és la única potència que existeix**

JT - **no, hi ha la potència de la paraula, hi ha moltes potències**

nbf - ... si poses com a cap el nombre,
tindràs un tipus de VIDA, un tipus de SOCIETAT, un tipus de ...

JT - evidentment

nbf - però si tens una **co-direcció**, del nombre i altres coses més

JT - mira, a França ho van intentar,
 va ser el **sistema de co-gestió** francès de Pierre Sidreau,
 i es va intentar el sistema de cogestió amb participació accionarial dintre de l'empresa
 a través dels sindicats i tal i qual;
 la conversa ha anat més enllà, no solsament és això únicament,
 això ja està bé que hi sigui, això està bé que hi sigui perquè motive molt,
 però va més enllà, vull dir, com fem possible que la potència,
quina POTÈNCIA ha de tindre l'EMPRESA
perquè verdaderament arribi a PROSPERAR?
aquesta potència la dóna únicament la comptabilitat, els números del dia?
o hi ha una potència invisible que nosaltres coneixem que la genere
un bon estat d'ÀNIM i una sèrie de coses i que genere tal potència
que es capaç d'introduir-ho al producte?

nbf - ... és el **poder**

JT - ahh! exacte,
 perquè llavors vol dir que estem entrant realment al **poder de les lideracions**,
 i que realment som capaços de connectar,
 i que això es pot introduir inclús en els productes. (...)
 Jo personalment estic obert a creure que hi ha algo d'això,
 i lògicament el temps ens ho dirà, o els **indicis** acabaran descobrint-ho,
 però crec que ho descobriràn els indicis, crec que descobriràs **la realitat**,
 i per lo tant jo anar per aquí, qualsevol cosa que vagi per aquí
és estimar l'empresa i protegir-la, a les empreses i a tots.

ECOLOGIA I NORMATIVES EUROPEES

Antoni Calafell Capell (4.10.2002)

nbf - ... si tornem a la **idea de producte** que s'està oferint des d'aquesta empresa; són productes que tenen en compte, per exemple, tot el tema de l'**ecologia** ...?

AC - nosaltres, avui per avui estem obligats a fer-ho

nbf - vull dir, es generen productes que ja tenen en compte...?

AC - per força ..., no és que se generin productes nous que tenen en compte les premises (ecològiques), sino que **no podem oferir un producte de mercat que no estigui dintre de totes les normes europees** que hi ha avui en dia de

nbf - aquestes **normes**, creus que són bones?

AC - són ... bones, no es coneixen massa, són bones, molt bones, però al moment que tothom les compleixi; sino lo que ens fa és encarir un producte a costa de que els nostres competidors no compleixin amb aquesta normativa i que tinguin més facilitat, més ventatges i d'això. (...)

nbf - on afecten aquestes lleis, a materials per exemple?

AC - a característiques de màquina i a prestacions de màquina. O sigui, les màquines han de ser molt més perfectes i molt més sofisticades avui en dia que no fa 10 anys enrere o 20 anys enrere

nbf - això és normal d'alguna manera

AC - si però al nostre cas molt més, perquè totes les **lleis** que estan sortint són **de seguretat i medi ambient**. (...) A part que avui en dia tot lo que són **organitzacions de consumidors** i inclús els mateixos **països** per autoprotegir el seu producte estan ficant unes restriccions molt fortes a les importacions, i **l'única manera de controlar l'importació agrícola és fent els controls de residus de productes** provinents de l'agricultura; Què implique? que tractaments mal fets acarreen residus de productes químics a la fruita o a la carn o on sigui; clar, a llavors tots els països estan optant per posar uns límits màxims de residus molt baixos per autoprotegir els seus productes. això té implicacions que lo pagès, avui per avui, no pot fer el tractament com feia 20 anys enrere, que tirae el que li sembla i com li sembla, ...; ojo, aquí a Catalunya també tenim molta ajuda de part de la universitat i de la conselleria d'agricultura ...; ... s'estàn fent molts controls, s'està lluitant molt avui en dia pel **producte integrat** ... que ve a ser un producte ecològic

nbf - semi...

AC - semi-ecològic; vol dir que se fan uns **tractaments lògics i naturals**, aixíns com fins ara les aplicacions de productes a les plantacions se feen com els hi sembla, avui hi ha un <<quan>> un <<com>> i un <<què>> o <<en què>>, o sigui, hi ha un moment oportú de fer-ho, hi ha un producte adequat per fer-ho, i el moment d'aplicació correcte; així és quan poden reduir el consum de producte químic. Això què signifie? que les màquines han de ser cada cop més sofisticades Totes les lleis que hi ha són d'això; això en part ens beneficia perquè petits fabricants tindran tendència dintre d'uns anys a desaparèixer, ... perquè no es podran adaptar amb aquestes normatives perquè encariran lo producte. ... a la llarga pot ser serà la ventatja per nosaltres, però avui en dia és un inconvenient, perquè los que realment comencem a complir-les tenim una desventatja (amb preus) amb les que no les compleixen. (...) ... són uns canvis molt forts que s'han d'incorporar ja.

SOBRE CONTROL DE QUALITAT I ECOLOGIA

Salvador Causadias (17.7.2003)

- nbf - i en relació al control de qualitat, què és això del **control de qualitat**? quina feina és ...
- SC - ... control de qualitat, **no només seria verificar que tu vaigis a muntar algo i aquella peça estigui en condicions, sino és més, és verificar una mica també el procés**, verificar el procés ja del proveedor, com treballa el proveedor, valorar els proveedors, veure el tipo de feina que fas, si estan qualificats si no estan qualificats, també està bastant renyit amb compres.
- nbf - té que veure amb el personal també és a dir...?
- SC - va lligat, clar no només estem parlant de **control de qualitat d'aprovisionament**, de peces, sino que estem parlant de **control de qualitat de feina, control de qualitat de processos intermitjos i control de qualitat de màquina acabada**, o sigui, la màquina acabada és un cúmul de peces, les peces han d'estar bé, els subconjunts han d'estar ben muntats i la màquina al final té que complir els requeriments que vol el client i amb els requeriments que marque l'empresa, per això el control de qualitat engloba molt (...)
- nbf - **dintre del concepte de qualitat s'està incloent també el tema de l'ecologia?** és a dir l'ecologia com un factor que afavoreix a la qualitat del producte que estàs generant, o no s'ha entrat en el tema ecològic?
- SC - aquí no S'hauria d'entrar més,... ; home hi ha algo que està entrant; per exemple a Teyme s'ha tocat una miqueta tot el tema dels extractors, no sols millores la qualitat de l'individu, sino també millores altres factors.
- nbf - és que el concepte de qualitat és molt ampli...
- SC - i pensem també que l'**Administració** tampoc s'està posant molt dura en aquest aspecte, arribarà un punt que s'hi posarà; ara per exemple cada cop més estan amb el tema de **seguridad y higiene en el trabajo**,
- nbf - és que amb **qualitat** tan pot anar, **va als subjectes, a les persones i als productes o objectes...**; són 2 àmbits...
- SC - ... aquí quan parlem de **control de qualitat**, parlem sempre de control de qualitat de producció, lo altre ja seria més un tema de **qualitat de treball**, que ja seria més un tema de relació interpersonal i bueno, que és molt important ...; són dos coses totalment diferents, que a vere que és un tema que s'ha de tocar també, **perque et trobes amb gent que no són problemes moltes vegades laborals, sino que són problemes que van més enllà de la feina i és més que aquelles 5mil ptes que et paguin de més o de menos, és més el fet de sentir-se valorats**, de ser premiats, ser premiats quan fan una cosa bé.
L'empresa pot posar molts mitjans, de dir pues voleu un vestuari pues posem un vestuari, voleu un menjador posem un menjador; però moltes vegades quan veus una persona que demana molt, o aquell egoisme o aquella persona que està depressiva i es dedica a comparar, per algo és, perque a vegades té una **manca afectiva** per un altre costat i a vegades et trobaràs:
- és que no treiem feina, pues per què? pues perque tenim fred a l'hivern -, vale, posem calefacció;
- pues ara tenim calor a l'estiu-;
posem lo que sigui, - i ara, no sé que- , i **moltes vegades és arreglar altres factors, que aquella persona estigui agust a la feina, estigui valorada, ... se l'escolti més.**
- nbf - però té a veure allavores amb el **ritme de producció**, amb el **rendiment**, ...
- SC - afecta a tot, afecta a tot
- nbf - coses indirectes que aparentment semblen que no siguin tant importants

(...)

nbf - si tinguessim ... d'especificar, dintre del panorama actual empresarial **què s'enten per qualitat**, quan ens trobem un departament que es diu "control de qualitat", seria bàsicament els processos de producció, de muntatge i de producte en sí?

SC - **serie verificació de material, ... control de processos de muntatge i control de màquina final**

nbf - és a dir que **es redueix a qualitat tecnològica** d'alguna forma, ... **o tècnica-tecnològica**

SC - ... aplicada a la producció

nbf - no ha entrat, és a dir, que un producte pot ser tecnològicament de molta qualitat, però és que a més a més està fet amb uns **materials**, o hi ha hagut una **intenció de valorar la qüestió ecològica**

SC - jo trobo que és un punt que s'ha de mirar perquè dóna un **valor afegit**. **Si tu per exemple, ... a l'hora de dissenyar algo, igual ho dissenyes amb algun paràmetre o de forma diferent que al mateix temps compleixi amb unes normatives mediambientals, sempre pots potenciar allò i de cara a vendre** "i tu pensa que a sobre la nostra màquina compleix amb això" **dóna un valor afegit**, i ho has de potenciar

nbf - ara encara no s'està mirant molt com a mínim aquí a Espanya, però a nivell europeu..., és una premissa, i més amb **el problema que tenim ecològic a nivell planetari**, que fa 100 anys no hi havia aquest problema, però es que ara, a inicis del s. XXI...

SC - hi han un munt de coses, quan dius:
- **les nostres màquines no tenen problemes de deriva**,
és a dir que tot el producte intentem que s'en vaigi localitzat cap a la planta i no llencis ni cap al mitjà ambient ni cap al terra

nbf - però això és la part forta que té la tecnologia a Multeyme

SC - és un valor afegit que tu dius, vale, és una ventatja, per què? pues perquè **minimitzes l'impacte mediambiental**, estàs complint amb normatives mediambientals

nbf - utilitzes menys líquid

SC - ... tu amb un principi, no ens enganyem, no estàs pensant amb l'impacte migambiental i tot allò, sino tu estàs pensant que el pagès quan tracti pues que, vendre-li una màquina que amb la mínima quantitat de producte pugui fer el mateix tractament, optimitzat, i amb unes prestacions; però al mateix temps estàs complint amb altres requeriments pues potenciant tot això; o alhora de fer-ho és igual fer les coses d'una manera que fer-ho d'una altra, pues fer-la per aquella via de que pugui afavorir tots aquests

nbf - el problema que veç, és que en **el concepte de qualitat** encara no està inclòs el fet que ... **hi haigi un plantejament ecològic enriqueix el concepte de qualitat**

SC - ho enriqueix sempre

nbf - però amb molts nivells passa de que entenem per qualitat la qüestió merament tecnològica, que està molt bé, a veure, està clar

SC - t'estas cenyint a una branca

nbf - però que hi ha més factors, hi han més factors

SC - hi ha molts factors, t'estàs cenyint només amb una branqueta

nbf - que encara és un concepte molt limitat, però a la que s'obri del tot, aquí...

SC - lo que passa i sab moltes vegades greu, de que aixó t'hi poses de ple quan estiguis ja obligat, quan arribis ja amb un punt i a llavors ens hi posem.
Si ho estem pensant ara i ens podem adelantar, ...
es qüestió d'informar-nos, ... i a l'hora de treballar canviar una mica la mentalitat i quan fem les coses ... encarrilar ja cap aquí

nbf - i es fer estudis de nous materials, bueno, és...

SC - **estudiar nous materials**, plàstics per exemple, pues el plàstic que s'està gastant el que estem fent servir, preguntar si és biodegradable o no, ... a vegades és preguntar.
Tu ara mires, per exemple, tot lo que hem fet servir de plàstic, anem a preguntar, anem al proveedor: - escolta aquest material és biodegradable? - no -, - a, pues si - pues potenciem-ho i si sabem que ho tenim, potenciem un **argument de venda** "i escolta, tot el nostre material és biodegradable"

nbf - ...i formaria part, són **valors** d'aquesta empresa

SC - dóna un valor afegit

nbf - **tecnologia**, hi ha una **ètica de treball** de lo que sigui, més **ecologia**; és a dir, és anar empenant ... imperatius com si diguessim

SC - però com a imperatius, **el nostre imperatiu bàsic és la tècnica i la qualitat de màquina ...** .
(...) Les màquines dintre de la competència podriem dir que tenen un preu alt pues perque **estem venent qualitat i tecnologia**;
és afegir un imperatiu més i dir anem a afegir-hi l'imperatiu de

nbf - és que és completar

SC - **ecologia**, afegir un imperatiu d'ecologia, "i són màquines ecològiques"

nbf - i per altra, és com viure en el present

SC - és lo que està demanant el mercat

nbf - és que s'està demanant a més a més

SC - s'està demanant però clar a Espanya, anem, és com sempre, anem una mica enrederits, has d'exportar i si tu vols exportar ja t'ho estant demanant

nbf - però no fa falta que t'ho diguin els alemanys o els holandesos, vull dir, si saps que ja és un requisit

SC - és aplicar-ho

nbf - encara que Estats Units no ho apliqui en les seves empreses, o el que sigui

SC - Estats Units és un món apart (riures)

nbf - no podem guiar-nos per,...; si veus que hi ha coses que són de calaix avui en dia, a poc a poc anar-les integrant, per a que en 10 anys o 15 anys allò ja sigui un valor més.
... i de cara al **consumidor**, també fas que el consumidor, és a dir, si has de consumir una màquina que saps que compleix amb tot això, que fins ara compleix, però a més a més té l'apartat d'ecologia ja integrat

SC - però també has de **fer un canvi de mentalitat del consumidor**, (...)

SOBRE EL VALOR DE L'ALIMENTACIÓ I L'EVOLUCIÓ DEL CAPITALISME

Antonio Majoral (4.8.2003)

nbf - ... què desitges?

AM desig ..., bueno és molt ampli això. (riures)
Desitjar, cada vegada, no sé si és perquè és una cosa innata de la pròpia persona, **a mesura que van passant els anys vas canviant el ordre dels valors i per mi ara, estic veen que la salut d'una persona és ..., és quasi bé el 100 %** diguessam no? vull dir, és essencial això, perquè sino ... te limite en qualsevol terreny que vulguis emprendre o que vulguis fer. Això sobretot, **que les persones puguem tindre bona salut, i a partir d'aquí, si el món, per exemple, pugués canviar, amb el sentit de puguer ... tornar una mica enrere amb el com erem les coses, tant amb el tracte que hi havia amb les persones, tant amb el respecte que hi havia amb el medi ambient, i sobretot... l'agricultura, intentar mentalitzar-se la gent dels productes naturals que no s'haurien ni de deixar ni d'haver deixat, intentar que cada vegada en hi haigi més, perquè això en el fondo no és més que una repercusió bona per tots**, és una cosa que a tots ens beneficiarà a la llarga ...

nbf - ser més conscients no?

AM si, **més conscienciats**, perquè **si ja partim de que tenim una alimentació dolenta**, vull dir ..., tots acabarem malament; ... hi ha irritacions entre les persones, moltes coses, Si vegades que has parlat amb persones que això s'ho miren, lo que és el tema de puguer menjar més natural, veus el caràcter d'enquelles persones, la forma de ser, els hi comporte una tranquil·litat, una d'aixòs que...; veus que totes les coses se poden fer millor, inclús t'ho transmeteixen també, vulguis o no vulguis t'ho transmeteixen, i clar, tot això **no sé si la gent som prou conscients, ... a mi m'agradaria que ... se fos més**, perquè és en benefici de tots. Lo que passe es que estic veen per desgràcia que no és així, per desgràcia no és així, i això si que m'agradaria que (...) **S'haurie de fer ja la base, la base, ...** . Pot ser per canviar tot això, avegades penses una mica catastrofista, a vegades ha de passar algo, algo greu; la història per desgràcia ha sigut així. (...) Però per aquí, és lo camí que conto que hauriem de ser conscients la gent de, de, de I tot passe per la base, perquè sino, **si ja no has tingut una bona base d'alimentació, arribes a certa edat que t'és igual menjar una cosa que una altra, ...** . (...) Inclús, ja no (sols) al menjar, sino inclús traspasar-ho a les medicines, a la medicació. Abans de pendre'm qualsevol pastilla intento anar als herboraris, ... a veure si hi ha alguna herba perquè sé que en hi ha, sé que existeix, (...)

nbf - com recuperar una mica els valors bons, que en hi havia molts, d'abans, que ara s'han perdut amb tota la modernitat així d'última hora, però no té perquè anular tot un passat de coneixements i de sabiduria molt bàsica

AM clar, és que tot això ho fa el **capitalisme, l'economia capitalista, ...** .

nbf - ... sembla que hem perdut una mica el cap d'alguna forma, hem perdut una mica el nord, amb segons quines coses hem anat cap enradera

AM si, sisisisi

nbf - no hem evolucionat

AM bueno, es que a vegades ha passat, conto jo, que **s'ha deixat d'escoltar a la gent gran**, ... i la gent gran a vegades, sembla ser, ha vingut la moda aquesta que a casa, sembla ser que no sels ha ..., com si fos mig estorbo, clar, llavons això, els padrins, ... els nets, sempre ere una roda això, que se transmeteien coses uns als altres; ere lògic, perquè vulguis o no vulguis, los pares no els hi han pogut dedicar massa temps als fills, i llavons, quan el pare aquell és padrí ... ; i aquesta roda que hi havia abans pues s'està perdent, bueno ja fa temps, conto jo que es perd, i clar, tots són valors, són coses, són formes, que sembla que s'ha dit:
- escolta, lo passat no serveix de res tampoc, tallem amb lo passat -

i no és això, no és això, no és això.

nbf - tot moment té la seva part bona, o la seva part positiva, i la seva part negativa...

AM exàctament, s'ha d'extreure

nbf - queda't amb lo bo, i lo negatiu, ja ho has après, intentar no repetir-ho ...

AM ... sentia del meu oncle que die: *"del passat si cas, modernitzem coses del passat, processos del passat, ... però no els perguem."*

nbf - no i lo bo, vingui d'on vingui, ... per què vols renunciar amb això?
Si hi ha un valor ... que està funcionant i és simple a més a més, ...
no renunciis amb això, és com ...

AM ... inclus amb el tema polític, ... per exemple,
jo conto que s'hauria de ser més amic dels països que tens al costat
que no anassen a buscar amics a l'altre costat, vull dir, no sé, ... és una serie de coses

nbf - ... estem amb un moment bastant delicat ..., local, nacional, però també mundial,
és tot que està com postes amunt. (...) I tampoc no s'analitzen les coses a fons,
treballem però d'una manera molt superficial, ... apliquen ... formes de fer (...)

SOBRE EL TREBALL I EL TEMPS, INERCIES SOCIALS I NOVES GENERACIONS

Salvador Causadias (17.7.2003)

- nbf - el tema del **treball** el lligo molt amb el **temps**, ... ;
amb una dècada he vist un canvi brutal, el temps es viu d'una altra manera,
de fa 10 anys o de fa 15 anys, està hiperaccelerat tot,
tothom es queixa de que no tenim temps, (...)
**Aquí hi ha la relació amb el temps per un costat i per l'altre la relació amb la
dinàmica de producció i consum, estem amb una economia que estem obligats
a produir i a consumir, les dugues coses**
- SC - és un peix que es mossega la cua
- nbf - però tenim **problemes que abans no teníem**, perquè l'estructura econòmica és del s. XIX
- SC - **l'estrés fa un segle no existia...**
- nbf - ... estudiant documents del s. XIX que es quan surt el **capitalisme** com estructura ja bàsica
i tota la **idea de treball**, estem manejant-nos amb estructures del s. XIX,
finals del s. XIX posa com a molt principis del XX, però quan amb un segle
han passat un munt de coses i encara anem amb la mateixa estructura, és a dir
- SC - però s'estan fent canvis de forma forçada i ràpida, lo que passa que costen de
- nbf - però a nivell bàsic, és a dir, el sistema econòmic està de tal manera montat de que,
és una mica com quan parlava amb el meu pare o amb altres empresaris que em diuen:
"és que estem obligat anar a més", **l'estructura econòmica (actual) no et permet trobar
una estructura que t'estabilitzís, no? ...**
- SC - és que **l'home de per sí és ambiciós**
- nbf - o vas a més o et menges, et menja la competència
- SC - però **som ambiciosos per neixement** nosaltres ja, som ambiciosos per neixement,
ja sigui per la formació o per la societat
- nbf - bueno **és el expandir-se** no?
- SC - però si, **el fet de vulguer-te expandir ja és ambicionar,**
"jo vull anar a més", no només a nivell econòmic estem parlant, sino "a més",
hi haurà gent que a més a nivell econòmic, més a nivell material, més a nivell moral,
més a nivell intel.lectual,
- nbf - si, és algo intrínsec. ... **és un principi intrínsec de la naturalesa;**
sí veus una planta, mentres tingui terra i aigua anirà creixent
- SC - **és la inercia que té**
- nbf - la inercia de la vida mateixa; però vale, arriba un moment,
i per això tenim **intel.ligència** i tenim **consciència** i tenim **història** per aprendre de la història,
lo que sigui, de dir, bueno, **aquest principi aplicat a economia pues ens ha portat al moment
que estem actualment, dius ... val, però en un moment en el que estem a nivell planetari
amb problemes ecològics greus, que estem amb un lliandar de dir o comencem a fer algo
o és que ens estem**
- SC - però això és la propia **societat** que **no li estem donant la importància que realment té,**
Si la mateixa administració no està posant mitjans per a que tot això es compleixi;
tu pensa que a l'empresari això li suposa un cost, ... a no ser que sigui una empresa molt gran
que facturi molts millions, que els empresaris ja no sabem que fer amb tants quartos i diguessin
pues anem a dedicar-nos a fer una bona part d'inversió, fer donacions i per un altre costat

pues anem a millorar, a fer estudis, a optimitzar tot això;
però sino, **la petita i mitjana empresa** que factura, fan diners però **moltes vegades no es pot permetre el luxe aquest d'investigar tant o d'aplicar els mitjans necessaris** per a que tot això no passi.

nbf - no sé, però aquí vec un lío tant a nivell local d'una empresa com a nivell després nacional o internacional, que dius realment o ens replantejem els principis econòmics o ens estem (destruint) el propi substrat del que vivim, aire, terra, aigua,... és a dir

SC - però quan se reaccionarà? quan realment estiguem en una

nbf - s'està reaccionant ja, però és molt lent, molt lent, i està entrant a poc a poc

SC - ...les organitzacions tipo Greenpeace, que fan

nbf - **és canviar mentalitats, canviar hàbits**, que costa molt, perquè

SC - a nivell tant globalitzat fer un canvi d'aquest tipus, igual triga una **generació**

nbf - si, o dos, a veure, no és una cosa

SC - no és lo mateix la generació meua que la teua, que la que està creixent ara, si veus les crias tal i com estan sortint, els crias de 16-17 o 14 anys que veus que pugen, que bueno, que van com a deus i ningú els hi pot dir res, i nosaltres quan erem petits pues bueno, igual et fotien un garrot i tu a creure; veus que hi ha hagut moltes vegades una desevolució més que una evolució

nbf - també hi han sensibilitats que abans no les teníem o no ens van educar i ara si que hi són, vull dir, que és molt, ... és complexa la cosa; ... **són molts punts de vista que has de tindre en compte per valorar derrepent un fet, sigui empresarial, social o econòmicament internacional**

SC - dintre del que cap, és més fàcil canviar això que canviar lo altre, lo que estem parlant

nbf - si, i és que **finalment els canvis comencen en els individus i en les petites estructures**

SC - i són canvis que moltes vegades per desgracia, no perquè no es vulgui, són canvis a llarg termini; tu un talleret petit amb 4 crits, 4 coses igual ho arreglaràs però una empresa gran, ... és una inercia que costa molt d'arreglar. (...)

nbf - amb estructures petites com pot ser empreses així, si hi ha un bon **enteniment**, si hi ha una bona **comunicació** i hi ha una bona **coordinació**, pots anar optimitzant coses, i arribar a un punt, potser no ideal, però no amb el pes que ara tots esteu portant, ...

SOBRE EL FET D'ADMINISTRAR I L'EMPRESA

Joan Tarragona (4.10.2002)

nbf - ..., què implica per tu ser administrador, a nivell més general, què implica?

JT - bueno, **ADMINISTRAR, administrar és gestionar, és gestionar una sèrie de bens i donar-los el millor fruit des del punt de vista econòmic.**
 Diguem **vetllar** de que tots aquells bens estiguin realment salvaguardats amb tots els interessos, de la millor manera possible, tant en ingressos com en sortides, llavors l'administració ... és això.
 L'administració és un concepte molt ample.
 La dona que administre casa, vol dir que administre els interessos de casa;
en una EMPRESA pues **és vetllar pels interessos diguem d'una entitat, que per altra banda es regeix per una sèrie de diverses LLEIS:**
 codi mercantil, de la comptabilitat, la fiscalitat, etc..
 Per lo tant vol dir que has de tindre certs coneixements perque de vegades prendries desicions de tipo d'inversió, per exemple, determinades inversions que a lo millor mirades únicament des del punt de vista de rentabilitat d'una cosa, pots treure una conclusió, però mira't des del punt de vista de la fiscalitat, en prens una altra, per tant **buscaràs sempre les millors condicions ajuntant sempre tots els interessos,** i això és lo que jo he procurat fer, tant amb els interessos particulars del Buira com amb les empreses quan m'ha tocat. (...)
 Per lo tant, **amb una empresa administrar serie portar bé la contabilitat, contabilitzar bé les coses,** això es dona per entés (...)

nbf - ... has dit que "administrar és vetllar" no?

JT - si, possiblement

nbf - associaries també el fet d'ADMINISTRAR al donar **sentit** al que es té ...?

JT - ... és més, **hi han dos vessants:**
 (1) **el fer les coses, el tocar i la manera com les fas;**
 i además una influencia a l'altra, per exemple:
 tu pots anar a un banc i fer una gestió, però el banc decideix per dos components: per lo que diuen els papers i per la persona que té al davant.
 Per lo tant, (2) **la persona, la qualitat de la persona** és molt important alhora de vetllar, administrar.
 Tu et refiaràs d'una persona, si veus que aquella persona és una persona sincera i que passi el que passi et respondrà perque és una persona que t'en pots fiar.
 Per lo tant, efectivament administrar, **administrar comporte sempre, ser una persona honesta i una persona responsable que transmeteixi confiança;**
 i al últim terme, **que vetlli** els interesos de l'altre com si fossin els teus.
 Efectivament si és que t'interpreto bé, hi ha una part, una component personal molt important i no únicament tècnica

nbf - matemàtica

JT - (...) ... és un conjunt d'elements.
 Jo crec que a les empreses hi ha les dues coses, està format per molts interessos i **el factor humà,** abans es donava menos importància, jo penso que cada vegada en té més.

nbf - ..., si pots confiar amb algú, suposo que és perque també fa un ús raonable d'allò que té..., que hi ha la part numèrica, hi ha la part matemàtica, però també hi ha la part de, de....

JT - de valorar la cosa material

nbf - què tens i què en fas, cap on ho vols portar d'alguna forma no?

JT - ... a l'últim terme és **ESTIMAR LES COSES, apreciar-les i valorar-les,** vull dir, estàn al teu servei eh, no únicament des del punt de vista de dir:

- bueno, no faig més fotocòpies per un estalvi econòmic,
sino **per RESPECTE A LA MATÈRIA** ... ;
la matèria està al servei, però no tenim perquè abusar-ne de la matèria

nbf - ... ens falta molt encara em sembla no?

JT - falta molt

nbf - estem en un moment encara,
estem utilitzant encara moltes coses sense,
sense realment donar-les un **sentit**, i un respecte, lo que dius tu de la matèria

JT - una persona ... pot passar per una habitació i parar, per exemple la llum, la calefacció,
sino és necessari per un estalvi econòmic, lo qual està bé;
i un altre pot fer el mateix anant més enllà perquè diu:
- escolta, no tenim perquè despilfarrar les coses - (...)
Vull dir **ha d'haver el respecte a la matèria**

nbf - és important aquest punt

JT - clar, clar
Jo penso que **administrar hi ha una part de component de respecte de les coses**,
i aquesta estimació després et permet ser molt més efectiu.
És una filosofia, una forma de ser.

nbf - ... es maco lo que has dit respecte a la matèria,
... això que dius sobre el respecte inclús es podria lligar amb el "**respecte a la naturalesa**",
perquè és la *materia prima* en la que estem vivint

JT - ¿Què hi ha dins les coses?
El dia que l'home, que els homes respectem la NATURALESA amb totes les seves coses,
respectarem la VIDA que hi ha allí, l'home canviarà molt;
però es que **ha de canviar l'home per dintre**, lo que no li farem es ficar-li màsques,
perquè ... despues surten les màsques, surt lo que hi ha.
És com el cotxe, si tu l'estimes el cotxe sembla que et va més bé, com si tingués vida

nbf - ... inclús et dura més...

JT - la qüestió és dir:
realment **tot lo que existeix també és VIBRACIÓ i és sensible a l'home,**
som conscients d'això...?

(...)

nbf - ... ! ara marxem bastant del tema eh

JT - ! com vulguis la conversa s'ho porte

nbf - tornant sobre lo de l'administrar ...

JT - d'acord
!molt profund la manera com l'encares ... em sorpren una mica

nbf - ... tots som-fem accions, ... i que són bàsiques,
perquè tothom administra a la seva manera, a nivell domèstic fins en una empresa o ...;
unes de les preguntes que em faig a nivell de lo que és l' ECONOMIA en un nivell bàsic:
ECO-NOMIA (...)

JT - de fet és en el sentit d'administrar bé, vetllar i adminisitrar bé totes les coses,
ADMINISTRAR en el fondo vol dir
APRENDRE A VIURE AMB LO QUE NECESSITES PERÒ SENSE DESPILFARRAR,
i llavonses si en sobre pues ..., perquè en ha de sobrar, i no estirar més el braç que la maniga,
VALORAR, PONDERAR BÉ ELS RISCOS QUE ASSUMEIXES a ser possible,

i llavoneses l'administració vetlles,
 però aquesta administració no pretèn únicament el guany de diner,
 no, va més enllà, és una altra filosofia
 i que si l'altra filosofia es dóna com a conseqüència també es dóna aquesta

nbf - amb el teu plantejament, amb la teva visió d'administrar o d'administració

JT - m'ho portes, no m'havia parat pas massa a pensar-ho,
 però bueno estic d'acord amb la meva forma de veure les coses

nbf - de vegades els economistes
 perquè suposo que **molts dels problemes que tenim encara socials a nivell ecològic o a nivell de convivència planetària, venen amb una falta de profunditat en els raonaments que tindriem per administrar,**
 o tot ho derivem a lo que és la xifra, el número, no?
 oblidant aquest altre apartat que tu estaves parlant ...

JT - jo em dóna la impressió que **un empresari**, un empresari l'exit que té,
 és difícil de veure per què té exit, és difícil de veure-ho.
 De vegades hi he pensat, perquè **hi ha una part d'intuïció que no sabs d'on ve**,
 en hi ha una part d'intuïció, perquè si fos únicament preparació, estudis acadèmics,
 escolta ehhh no m'explicaria com un economista i té un master de no sé què
 i a sobre pues resulta que la seva economia va malament;
 ... o com és possible que si els millors mestres teòrics estan, els fixaràn l'Estat
 i com és que no els hi surten els pressupostos, per dir algo no?
 Per lo tant vol dir que hi ha algo, uns components molt importants, que ...,
 podriem dir que els empresaris és una raça especial,
els empresaris és una raça especial, que es guien moltes vegades per intuïció,
 sí, i és vàlid, i la font de les intuïcions no sé on és, no sé en quina mina van a...,
 en quin filón van a tirar, no sé, ni crec que ho sapiguem ells;
ara bé després al radere és l'administrar, i ha de ser diferent això,
 ... si al radere no hi ha un bon administrador, un empresari fracasarà,
 perquè tota la seva creació s'en anirà....
Al radere d'un bon 1 sempre hi ha un bon 2.

nbf - com has dit "al radere....?"

JT - ... un bon número 1 ho és perquè hi ha un bon número 2, sempre, i que li fa de **filtre**,
 perquè el número 1 no et pots arribar a imaginar les vegades que s'equivoque,
 i el número 2 com que toque molt de peus a terra i fa estudis,
 li corregeix amb prudència, per no ferir sensibilitats,
 perquè l'altre després ha de prendre decisions que li correspon prendre-les,
 que les pairà i al cap de 4 dies a lo millor dirà lo que tu li has sutgerit,
 però és ell qui ha de prendre la **decisió**.
Un és el que sutgereix, i l'altre és el que decideix.
 Però si no té un que decideix, no té un bon que sutgereix,
 o no és capaç d'escoltar el sutgeriments, decidirà,
 i llavontes per contes de decidir lo que fa és imposar, i després la feina és corregir.

nbf - nono, ho estas dient bastant clar

JT - em sembla a mi eh,

nbf - sisi

JT - i parlo molt en general, no parlo amb concret, parlo molt en general

nbf - ... llavors si..., de fet és **un problema de sensibilitat?**
 tant si ets director, com si ets administrador, com ... és a dir ...

JT - depèn de les empreses, o sigui,
amb una empresa petita és lo mateix que amb una multinacional

però portat per poques persones,
 és una exageració això que t'acabo de dir evidentment,
però hi ha la mateixa problemàtica d'una empresa gran però en petit,
lo qual vol dir que l'empresa petita és molt més complexa,
 perquè ha d'haver una persona que conegui de moltes coses,
 quan amb una empresa gran el que hi han és especialitzacions,
 i llavors **amb una empresa petita has de buscar persones que siguin tot terreny,**
 que tinguin coneixements d'allò i d'allò i ...;
 amb una empresa gran no és necessari perquè hi ha gent molt competent a totes les àrees.
 Llavors, evidentment que és un problema de sensibilitats, però no únicament,
hi ha una part tècnica molt important de coneixements i després hi ha una part de sensibilitats
perque ens relacionem entre PERSONES, i encara que parlis amb un director de banc,
 estas parlant sempre amb persones, jo no decideixo mai amb un robot ...,
 llavors un s'ha de guanyar la confiança per l'altre, i però si la falles, també la fallaràs,
 i costa molt de recuperar la confiança quan s'ha perdut per la raó que sigui,
 encertat o no encertat però si un l'arriba a perdre igual a lo millor ja no la recupera mai més,
 forma part de la **naturalesa humana,** bé o malament però forma part.
 Per lo tant hi ha una part de sensibilitats perquè tractem entre persones però també hi ha una part,
 diguem, de gran tècnica, perquè per exemple en un contracte de lloguer he de posar una clausula
 que si fa obres queden en propietat de l'empresa,
 perquè sino després quan un marxi pot sortir un conflicte,
 i això vol dir que has de utilitzar bé les coses i te les has de pensar per no deixar coses sueltas,
 que sempre en queden per desgracia, ...;
és complexe ara l'administrar, perquè la legislació és complexa;
temps enrere, els nostres avis administraven donaven la mà, la paraula,
 ..., pràctic, fet, tancat, **i no calia fer papers,** si ja ho van pactar, pactat,
era una qüestió d'honor

nbf - es podia creure en la paraula

JT - totalment

nbf - tenia un **VALOR** la paraula

JT - ara al no tindre valor la paraula, llavors hem de firmar coses i matitzar-les molt,
 llavors això vol dir que han d'intervindre tècnics, i tu has de pensar molt, perquè,
 perquè **quan falla la paraula, quan falla la persona, ni les firmes són bones**

nbf - ... falla la paraula, quan falla la persona

JT - si clar, sempre, si falle la paraula, perquè la paraula,
 és que nosaltres ens expremem amb paraules,
 utilitzem la potència de la paraula, de lo que signifiqui i algo més,
 i quan això falle, és perquè d'alguna forma al radere falle la persona,
 a no ser que falli la persona per falta de memòria que és una altra cosa,
 ... quan falle la persona què voldrà dir? que et fallarà la firma perquè no ets pots fiar de la persona,
 per lo tant has de lligar molt la firma llavors, i has de ser realiste,
 has d'administrar amb la picardia suficient per lligar les coses.
 Cal ser prudents i vigilants.
 Un exemple, a lo millor fa uns anys no era necessari tancar els cotxes
 perquè si una persona robe el cotxe quedarà tan denigrat davant de tercers
 que no ho tornarà a fer mai més, ara l'haig de tancar i guardar-lo al garaig,
 i ni amb això estàs segur perquè sempre el poden fumbre;
 però a l'últim què ha fallat, diu que ha fallat la policia, tal-tal-tal ..., no,
 fallen les persones ...

nbf - està bé, comparteixo totalment
Estem en una època amb un problema moral i ètic bastant fort

JT - totalment, **falle l'interior de la persona**

nbf - independenment del tema empresarial, és un problema que està per tot arreu, per tot arreu, tant a nivell pedagògic, o a nivell artístic, o a nivell científic o ... ; és un problema civilitzatori casi diria, de que hem entrat en una mena de **crisis**

JT - jo et diria que quan fallen certes coses, inclús fins i tot en les empreses, ... és sempre un germe d'autodestrucció i a la llarga dóna un mal fruit, per lo tant **es tracte de quin tip de llavor estas sembrant (?)** **perque sempre acabes recollint lo que sembres.**

nbf - sisi ...

(silenci)

nbf - A nivell de **problemes** que t'has de veure normalment **en aquest fet d'administrar** ...

JT - home, jo aquí et diria, que de vegades hi ha **el problema d'interpretació**: hi ha una tasca d'aproximació, **d'interpretació de lo que ve de més amunt**. De vegades un diu una cosa i en volia dir una altra. **No sempre es defineixen bé les coses**, ... els projectes hi han **2 maneres**: hi ha qui s'ho estudia molt i quan surt d'allí surt molt elaborat el projecte i qui se l'estudia poc i correteix sobre la marxa

nbf - són 2 mètodes diferents

JT - són 2 **mètodes**, bueno.

A llarga, a la llarga, la millor és la combinació dels 2, perquè el primer també s'ho estudia molt i es pot tardar i d'avegades s'ha d'anar àgil; i l'altre que decideix molt ràpidament i després correteix; podriem dir ha de ser entre mig dels dos; qué vol dir, que si és entre mig dels dos gaudint de les ventatges de l'un i de l'altre, perquè qualsevol dels dos tenen ventatges i tenen defectes, cad'un té una forma de ser de treball De cara a nivells importants, jo crec que **s'abuse de decisions ràpides que després no caben de donar resultat** Jo crec que és l'**estil de mando**.

Una EMPRESA, qualsevol organització funcione perquè hi ha un mando aquí dalt, però després hi ha una sèrie d'elements que fan funcionar; ... a les empreses ha d'haver **quadre de mandos intermitjos**; **si un vol desmuntar una empresa és molt fàcil, desmunta el quadro de mandos i al cap de sis mesos caurà tot, perquè l'edifici està basat en el quadro de mandos, que són els qui fan funcionar**, des d'un punt de vista pràctic, operatiu.

La **MOTIVACIÓ** del quadro de mandos és important.

Jo per mi, digue-li quadro de mandos, gerents, lo que vulguis, però per mi,

per mi això hauria d'haver un gran ENTENIMENT. Anar tots a una.

Un bon estil de mando és dir: - anem a descobrir els colls de botella reals.

Aquest tipus d'anàlisis així no sempre es fa, i en conseqüència no s'acaben de solucionar o desbloquejar els problemes de fons. Aquesta capacitat d'anàlisi serena no hi és sempre.

(...) És una mica complexa, però, jo per mi **hi ha la problemàtica de marcar clar uns objectius que es puguin portar a terme**. Cal tindre clar un projecte i la manera de portar-lo a terme.

nbf - ... suposo que també l'empresari, lo que dius tu, és una mica el que determina ... tindre les dues qualitats i puguer en funció de la problemàtica...

JT - saps quan es conseqüencien les dues qualitats?

... quan es fa això, perquè llavors s'escolte, vull dir, es pregunta, s'opine i aquesta persona que opine, sab que pot opinar molt obertament i s'agraeix la seva opinió; encara que l'opinió sigui diferent. Però si l'opinió no agrada, i això comporta reaccions en contra del que l'ha donat; el resultat és que ja no tornarà a aportar opinions obertes. **No s'aprofite del caudal, de la capacitat que hi ha aquí.**

nbf - umm, està bé. llavors però és un problema del mando, i de la capacitat de **diàleg** entre ... ,

hi ha un **PROBLEMA DE COMUNICACIÓ**

JT - exacte, hi ha un cert problema de comunicació

nbf - i de **caràcter** suposo, perquè també...

JT - un conjunt d'elements, però bueno jo intueixo per lo que he pogut veure. (...)
Jo dic coses i moltes d'elles m'agradaria que s'en fes un ús correcte perquè moltes d'elles són, s'en poden treure moltes interpretacions.

SOBRE FISCALITAT I ESTAT

Antoni Fauria (3.10.2002)

nbf - ... d'alguna forma (els assessors fiscals) feu de pont entre l'ESTAT i les EMPRESSES...?

AF - home, si és vol dir aixines si!

Naltros lo que fem és ajudar a complementar les obligacions fiscals que tenen les societats a l'Estat. Així de clar.

I mantindre'ls informats al dia, dels constants canvis que es van fent.

Aquí davant tenim ara una, una probable casi segura **REFORMA** de

l'IMPOST SOBRE LA RENTA, que ja s'està al govern dels diputats;

una altra **REFORMA SOBRE ELS IMPOSTOS DE SOCIETATS** que entra en vigor l'any que ve,

i varios canvis ...; pues hi haurà una **REFORMA** del **PLA GENERAL CONTABLE**,

com aquests diputats ... comunitats europees...; bueno, lo que hi ha, no?... .

nbf - (...) quan **l'ESTAT** està reformulant una **LLEI**,

es basa també amb els assessors fiscals per reformular la **LLEI** ?

AF - no, l'**Estat**, l'Estat es base amb els seus diputats, amb els seus polítics,

que hi ha els cossos tècnics que l'informen, de les seves secretaries tècniques, i despues pues ho...,

les (lleis) fiscals venen determinades per l'**ORDRE de la POLÍTICA** y pel **plà dels partits polítics**.

Si un pla de..., per exemple, el del PP té ara aquí el baixar impostos pues los baixe.

I és així, el acatament amb un tipo d'impostos el govern ho vol d'una manera o d'una altra.....

li va be, ... completament diferent del partit socialista, que la posició fiscal dels partits socialistes

és molt més diferenta.

nbf - llavors no participeu de cap decisió ...

AF - nonono

nbf - simplement acateu ordres i us venen

AF - nonono i ells (disposen del) llibre que consulten de tots els col.lectius professionals, però després fan el que volen.

Fan el que volen, pues que els polítics amb aixó..., i sobretot los que manen no?

... i altres la **política fiscal** ve per el poble. (...)

nbf - i si us trobeu amb una reformulació que no esteu d'acord, que feu llavors?

AF - per aixó hi ha els **Tribunals**,

als Tribunals només hi pots anar, home, tu tens la raó eh,

i la **lei** t'ha de donar algun **argument**, per puyar(?).

(...) ... els Tribunals continuen funcionant a tot eh,

hi ha moltes coses amb el tema fiscal que no s'hi està d'acord eh,

i per aixó hi ha els Tribunals Econòmics d'Administratius, per poder discutir;

que algunes vegades guanyes i algunes altres vegades perds.

nbf - però hi ha **DIÀLEG** com a mínim, és a dir...?

AF - nono, **DIÀLEG no en hi ha** eh, diàleg no en hi ha...

en el procediment, el procediment de l'actuació d'inspectorat,

has d'estar de conformitat o disconformitat,

si vas de disconformitat lo que has de fer és anar als Tribunals,

si vas de conformitat firmes, pagues lo que et diuen si has de pagar,

i sino t'han dit..., si no et cobren res pues ja estas d'acord no?

Però el moment és firmar **actes de conformitat tributaries**.

(...)

nbf - ... amb quins **problemes** t'has de veure ...

AF - pues amb **els canvis constants que hi ha estipulats en les lleis i en les normes...** .
 (...) A veure la meua missió és informar de "lo que hi ha vigent", les lleis vigentes;
 i ajuda'ls a complimentar totes les declaracions d'impostos que tenen que fer
 en base als números que la seva comptabilitat donen. Així de clar.
 Claro tot això, dius en un país que no tindrie que existir no, pues existeix,
 perquè **hi ha moltes diferències d'interpretació entre la comptabilitat i la fiscalitat.**
 Hi ha molts ajustos a fer,
 hi ha coses que per la comptabilitat són bones, i que per la fiscalitat no són bones

nbf - **què és la FISCALITAT** en el fons?

AF - los impuestos. (...) ...tu quan partixes d'una **declaració**, ... del resultat de la declaració
 has fet un **gasto** que a lo millor la **norma fiscal** no permet que sigui deduïble de l'import,
 en canvi per comptabilitat si.

**S'hauria d'establir una diferència entre la COMPTABILITAT,
 que dona resultats als beneficis, als socis de les societats,
 i despues el resultat que has de tributar per impostos,
 perquè hi ha coses que hi entren i coses que no hi entren**

nbf - i és bo que estigui tant separat això?

AF - gens, precisament un dels problemes que té...,
 l'autocrítica que es fa a l'administració per això de la REFORMA de la CONTABILITAT,
 se vol arribar a una unificació entre la comptabilitat i la fiscalitat.

nbf - i actuaràn ja?

AF - sí, és lo que s'ha dit sempre però no surt, no s'acosegueix fàcilment.
 Tal com estem ara si fem naltres la declaració d'impostos,
 hen començar a treure coses que no són bones,
 que no m'os serveixen per descomptar amb els números per la declaració d'impostos,
 i en canvi és un gasto que has fet a la societat.

nbf - part de **ECONOMIA** es base amb aquestes...?

AF - si, lo que passe és que **no té res a veure l'ECONOMIA amb la fiscalitat;**
 la fiscalitat és que tu has de pagar al FISCO, pels cuartos que tu guanyes;
 i despues ... lo que guanyes, lo que ..., los impuestos que pagues,
 ... i despues té quede de **benefici** a distribuir entre els socis.

nbf - em refereixo també a l'ECONOMIA no sols **privada** sino també **estatal**,
 part d'aquesta Economia (es) genera a través de lo que reculleix

AF - home i tan! és lo capítulo, dels més importants que hi ha al
PRESSUPOSTOS GENERALS de l'ESTAT

nbf - què és lo que genera la "**RIQUEZA de l'ESTAT**", entre cometes o?

AF - ... entre cometes.
 ... i entre cometes hi ha **lo que creix, lo PAIS pel que produix,**
que és el PRODUCTE INTERIOR BRUT ,
 i despues claro, lo Estat per a cobrir tots los seus gastos, fa pagar impostos;
 ... i ala, ...i pagar als pensionistes, i ... bueno en fin, està obert.

nbf - s'encarga de distribuir d'alguna manera

AF - exactament, i si tu vas cap al final de mes i nos falta un dur,
 ... que això és el **PRESUPUESTO amb BASE 0** (que diuen ara) ,
 serie el pressupost ... **un pressupost sense dèficit**, ...
i això vol dir que ... "que has gastat el mateix que has declarat",
 amb poques paraules.

nbf - ... l'assessoria fiscal

AF - l'assessoria fiscal forma part d'un col·lectiu, de bàsicament, de ..., de impostos eh;

nbf - per part de les empreses amb quins problemes aixins ets pots trobar o?

AF - a veure..., les empreses amb quins problemes, problemes, problemes,
... en plantejen pocs, perquè con que estan treballant amb una mena d'economia sumergida també...,
tot depèn del rajats(?) que van.
Llavors a comptabilitat tu si els hi has de dir de que hi ha coses que no van bé,
que són coses, torno a repetir, que no són fiscalment deduïbles ...;
però tothom porte la seua comptabilitat, ... naltres portem la nostra comptabilitat
i quan arriba final d'any pues fem els nostros balanços i sobre aquestos,
pues mirem lo que és bo i lo que no és bo, i sobre això fem la declaració d'impostos.

nbf - si vols fer algun comentari més sobre el tema aquest

AF - ... és que lo més representant del cas és de que,
... està a 6 mesos de canviar radicalment

nbf - com?

AF - a **canviar radicalment, perquè les normes canviaran, canviaran les lleis, canviaran la comptabilitat** i pot ser si parlem d'això de l'any que ve, **potser estiguem parlant de que comptabilitat i fiscalitat pot arribar a ser el mateix, amb la qual cosa, ... si això fos possible l'assumpte se simplificaria molt.**
I... no té més cosa, ... jo no faig més cosa que aquestes, això i operacions de **reestructuració empresarial** que ja les he fet, és a dir: per gaudir(?) d'una sèrie d'impostos, com és associacions, **l'impost d'associacions** del dia de demà, altres han fet un holding per **ahorrar uns impostos**, però ja forme part de tota la feina fiscal; (...)

nbf - ...bueno ... que et manejes amb les burocracies (!)

AF - l'home això de les burocracies...! me manejo amb les **normes** diria, amb les normes eh.

MANERES DE PENSAR I DIVERSITAT D'OPINIÓ

Paco Bermudez (17.6.2004)

PB - ... normalment no som tots iguals, lo que diem,
si fossim perfectes no hi hauria cap problema, i no ho som tots de perfectes,
cada un pense d'una manera

nbf - per sort no? ...

PB - o per desgràcia, pues si tots pensesam igual no hi hauria cap guerra, ni hauria ningú res,

nbf - però també seria molt aborrit, pot ser no, si tots fossim iguals?

PB - però veus, lo que estem dient,
per què hi ha guerres? perquè no pensem mai igual tots

nbf - però crec que hi ha guerres per altres motius, ...

PB - bueno, a vere, a part de, si, ...; però si pensessam tots igual,
moltes coses estarien molt mal fetes i moltes molt ben fetes

nbf - pot ser en lo bàsic, si que hauriem d'intentar coincidir, més que res,
més que pensar tots iguals, en les coses bàsiques, el sentit comú, que s'en diu,

PB - sisi, però si t'hi fixes no hi ha quasi ningú, ... si tu dius cap allà, jo cap allà, ...

nbf - com un esperit de contradicció, ... però tot i així hi ha punts en comú eh?
perque cadascu, vale que ho diu d'una manera diferent,
però si vas a buscar ... hi ha punts en comú;
perque a vere, per molt que siguem tots diferents, tots som persones ...

PB - si, ... si ja te dic si tots pensem igual, però despues cada un fa lo que vol;
que tu dius - lo d'allò - , ah, pues sisi, però despues dones mitja volta i dius:
- ahh, ahh, m'en vaig cap allà

nbf - segons els valors de cadascú també

PB - claro.

SOBRE ESTRUCTURES I FORMATS LABORALS, MÓNNS POSSIBLES O NO POSSIBLES.

Anònim (2004)

an. - (...) És que a vere, la gent què volen 3 mesos de vacances a l'any?

nbf - ... jo si, i més inclús ..., vacances, per fer les coses que no tinc temps de fer amb época laboral, i tinc un munt d'inquietuds i coses que no puc fer, de llibres de llegir, o d'estudiar o lo que sigui, que no puc fer perquè vas amb un ritme que no pots, a llavors dius si jo tinc 3 mesos a l'any per puguem dedicar

an. - si però a l'empresa, tindre persones amb 3 mesos de vacances ...

nbf - depen de com s'organitzi l'empresa

an. - jo de cara al benefici de l'empresa i el benestar de ... ja no de la persona, ... jo no ho vec, no, perquè una persona que fa 3 mesos de vacances, evidentment totes les persones no som iguals, però **cada vegada som més egocentristes i una persona quan menys fa menys menys vol**

nbf - depen de la persona...

an. - ja ho he dit, ...no som totes les persones igual, però amb els temps que estem anant i lo que es veu ..., desmadre total, ja hi ha desmadre a la feina, al món laboral

nbf - també lo que vec ... que una de les condicions indispensables per tindre aquesta llibertat d'estructura horaria, ... o de vacances, és ultraresponsabilitat, que igual estàs 9 mesos a l'any que ets impecable, vull dir, eficàcia al màxim, que arrel d'això pot tindre 3 mesos

an. - però això te trobaràs un 1%

nbf - bueno, però no negar-ho com a possibilitat

an. - si però a la pràctica no és... , això són teories

nbf - que no és un regal sino que t'ho has currat per puguer-ho tindre això; lo que passa és que si que a nivell general, o a nivell més massiu, no és lo que més abunda

an. - hem de ser realistes eh?

nbf - si, si

an. - i això no funcionarie

nbf - també hi ha gent que necessita molt per viure i hi ha gent que necessita molt poc per viure, clar, depen de lo que cadascu ..., i aquí hi ha molts factors

an. - no és que necessiti poc per viure, és que no té més per viure millor

nbf - mm, això és un altre tema

an. - ... és que la teoria i la pràctica no tenen res a veure eh?
Una cosa és lo que tu pots ..., i una altra cosa és el dia a dia, i el viure i l'estar ..., jo no ho trobo ..., no.

nbf - això és cadascu. (...)
Però a veure, jo lo que vec que com més responsable et fas i segons el tipo de feina que tinguis, va tot lligat, més pots ser flexible amb les estructures laborals, no sé si m'explico.

Que la responsabilitat fa que llavors tu puguis autoorganitzar-te, ...
i puguis crear-te una estructura més flexible, més dinàmica, no tant rígida, diguessim,
o no amb pautes fixes i que són per tots igual.

an. - si però lo que veus també ..., no pot ser, a vere,
és una mica perillós ser flexible i tolerant amb els teus treballadors, és perillós

nbf - a canvi de responsabilitat

an. - però no te la donaràn

nbf - vale, a llavors no pots ser ni flexible ni tolerant

an. - però és lo que t'estic dient

nbf - la paraula clau és responsabilitat

an. - però és lo que t'estic dient, trobaràs un 1%

nbf - però és una pena no?

an. - però és així

nbf - perquè tothom vol viure més tranquil, sense tanta rigidesa, i no obstant

an. - però tu tot lo que m'estàs dient és una teoria

nbf - hi ha gent, hi ha gent, lo que passa que no és lo que més abunda

an. - a vere, hi ha gent, hi ha gent, però és un 1%, és així, i d'aquí no me treus.

nbf - m, jo lo que vec és que la gent, si, vol canvis, ...
però si no fas res com vols que hi haigi canvis? ...

an. - amb això si, amb això estic d'acord amb tu

nbf - o demanar tal, val, tens tot el dret de demanar-ho perquè és just,
però a canvi mostra coherència i responsabilitat

an. - ... per demanar no es quede curta, però que em dones?

nbf - bueno, aquí està... aquí està ...

an. - ... no li parlis de donar

nbf - però això és ser coherent amb un mateix

an. - bueno, però les persones ...

nbf - però el problema és quan si una persona està sent coherent i responsable amb si mateix,
que pel fet de que la resta no ho és tant, es tingui que negar a aquesta persona la possibilitat

an. - però no crec que se negui perquè la resta ho fa, és que és molt delicat, ...;
arribes a aquesta situació per una serie de conseqüències, vull dir,
no és una cosa que ha sortir d'un dia i per demà, no,
això s'anat fent, s'anat fent, s'anat fent, i tots hem anat com a cuquets,
i estem tots allà, i això és una cosa que ja no ... no tira enrera, és en general,
és en general com va tot que tu ho veus.

nbf - enrera no ha de tirar res, però el fet mateix d'estar vivint suposa canvi, suposa transformació,
i no persistir ... aquestes estructures laborals són arcaiques, són del segle XIX,
la gran majoria d'estructures laborals. (...)

Abans treballavem pot ser 13-14 hores, ara en treballem 8-9-10 depenent de l'empresa, però vull dir, el vincle que tenim amb el treball és brutal, perquè el temps que ens queda per estar amb la família o lo que sigui, segueix sent ... molt heavy encara la cosa; bueno no sé, parlo des de la meua opinió ...

an. - jo vec que treballar s'ha de treballar, ... i lo de fer hores, evidentment tu tens que tindre la teua vida privada, però ... és que **hi ha persones que la seva feina, pel que sigui, és una vàlvula d'escape**

nbf - si, sisi

an. - **i per aquí li interesse fer hores, i pot ser se fan més hores de les que s'haurien de fer perquè tu ja provoques també la situació ...**
A vere, **una persona treballar al 100% al ritme sempre, no ho fa.**

nbf - perquè no som màquines, som persones

an. - **no som màquines, ... però tu vols guanyar uns diners, te vols beneficiar, per lo tant has de produir, has de fer un benefici en aquesta empresa, i ... si tu no ho fas, tu vas tirant, ... a vere, tu tires el 100 % però aportes el 50 ... això tampoc no és ètic, ...**

nbf - no és just, ni d'un costat ni de l'altre.

an. - però és com estem vivint, en general.

nbf - llavors què estas dient, que de l'empresa es treu el 100% i el treballador aporta el 50%?

an. - majoritàriament

nbf - estàs dient com que hi ha un apalancament ...

an. - si, majoritàriament (...)
Tu pot ser lo que vols dir ... que hauriem de tindre més iniciativa per certes coses, i que veus que a lo millor no la tenim o que no la volem tindre ...

nbf - o que un mateix s'apalancament - per a què dir - , perquè saps que finalment allò

an. - ja no és qüestió d'apalancar-se, ... ; però si ja per començar, quan una persona fa una empresa, se suposa que fan uns estudis, se fa un estudi del que és necessari, del que no, ... de lo que tu estas fent, en general, llavors crear-la i fer-la a les necessitats.

nbf - vale, això amb una empresa nova, però amb una empresa que ja porta uns anys, com vas modificant certes coses a poc a poc, de cara a anar equilibrant

an. - és evident, és com a casa teua no?
tu comences a viure tens unes coses i a mida que va passant el temps veus que, mira, aquí ara li faria falta això i ... ,

nbf - (...) estàs atent, ostras aquesta eina aquí a la cuina no em va bé, però en canvi aquí és molt més pràctic, per sentit comú ja vas canviant, però has de vulguer canviar, si veus la idea, ho veus, però et fa mandra - ah, ja ho faré demà - i passa 1 mes i 2 mesos, ... pues tu t'ho perds perquè allà ho tindràs molt més agafat de la mà, tu t'ho perds finalment. **I una casa la pots cuidar o no, lo mateix amb una empresa,** ja sigui l'espai, la gent, el material, tot. Llavors és aquesta actitud també a vegades, que ... dius ostras, (...)

an. - ... a vegades se parlen les coses sense conèixer-les i ... (riure)
la millor experiència és la vida, i és el viure les coses.

nbf - (...) ... **quan no hi ha aquest compartir "entre tots fem-ho millor" ... és molt dur treballar llavors, és pesadíssim. (...)** I a la llarga te cremes, (...)

I hi ha **gent** que és **estàtica**, que no li toquis això d'aquí, per molt que aquí sigui molt més útil, perquè no, perquè ho ha vist sempre aquí i ho vol veure aquí, és duríssim això, és dir, és no acceptar el canvi, no sé com ho diria, el canvi, el moviment, i **anar vivint, i anar passant els anys, implica que vas pulint sobre la marxa**, pues pel fet que el propi sentit comú et fa entendre que és millor pot ser posar-ho aquí, i pot ser després de 4 anys és millor posar-ho ..., perquè vas veient que tot se va movent, i resulta que lo que abans estava bé posar-ho aquí, més tard resulta que és millor posar-ho aquí, i més tard serà ...; és tindre aquest plantejament, està una mica obert en aquest nivell. (...)
No sé, ara m'estic enrollant jo una mica però ... són temes que a mi m'afecten directa i indirectament, i amb les estructures de treball, jo vec que parlem de **societats desenvolupades** i ens comparem amb el primer món i el tercer mundo, i dius. - cullonys, societats desenvolupades però estem tots treballant com a burros igual que al principi del segle xx - segons com, en el sentit d'estructures molt rígides, molt poc flexibles, ...

an. - jo no ho vec així eh? ... i tu trobes que treballem com a burros i que ...?

nbf - treballar 8 hores, dormir 6-7-8 hores ... que et queda encara 8 hores més, és a dir, **per mi una societat desenvolupada, amb 4-5 hores, et parlo d'ideals, n'hauria de tindre prou, amb això et guanyes el sostre, l'aliment, el vestir,** i tot lo que necessitis

an. - si, i amb una empresa ... això tindria que tindre, per fer la feina, de 2 a 3 persones, tu voldries cobrar el sou de 10 hores; ... és que això no sé, jo no ho vec.

nbf - la cosa està ..., com optimitzant la feina, planificant bé la feina, perquè moltes vegades quan temps estem treballant que és per mala organització, mala planificació es passen allí hores sueltas mortes o que si vas sumant

an. - però no totes les empreses funcionen així.

nbf - ... hi ha molts llocs aquí implicats, perquè a veure, el **ritme de producció** econòmic que estem obligats, hem de produir tant per guanyar tant, sino no funcione la cadena, val? Però també, si fas una anàlisi una mica crítica de com anem a nivell econòmic i de com ens estem menjant el planeta Terra per pura ceguesa, i dius bueno

an. - però ahí estem

nbf - que hem de continuar així sempre?

an. - ah, però ahí estem, què es mentalitzen les persones?

nbf - jo crec que hi ha gent que s'està mentalitzant, altres no

an. - ... **si els altos cargos que són els que xuclen ja no ho fan, que s'ha de fer?**
ffff, hi ha molts interessos pel mig ...

nbf - ja, i és molt complexe per això

an. - a vere, és que això és una cosa que dius ...

nbf - no ho sé, però si tens en conte el tema de l'ecologia, el tema social, el tema de **l'ètica**, que és social i ecologia de fet, perquè és **respecta a l'altre**, sigui una planta, sigui un ser viu, sigui un humà, veus que a nivell econòmic hi ha un plantejament que és del segle xix, que ens ha donat tot el segle xx amb una acceleració brutal, ... però jo vec que no podem continuar al segle xxi amb el mateix plantejament del segle xix, del capitalisme a toda máquina, cuanto más mejor, de lo que sea ...; jo vec que estem xalats

an. - però parles de les persones

nbf - i dels ritmes de producció, i de tot, hi ha una bogeria generalitzada, en aquest sentit

an. - doncs jo no ho vec així, la gent és molt mandrosa, molt,

i la gent lo que busque és treballar poc i guanyar molts diners, i això tampoc

nbf - lo fàcil, pero sin mérito ... (...)

an. - i què? i anem així a un món millor? (...)

nbf - no, per mi la paraula clau és **responsabilitat**, o una de les paraules claus, i responsabilitat implica compromís, implica implicació, implica una serie de coses, de valors; llavors que la gent no demani canvis mentres ells mateixos no es canviïn com actitud Ara, la gent que per lo que sigui ja s'està implicant, que no s'ofegui perquè els altres no ...

an. - si, però és lo que t'he dit abans, la gent no vol donar, però demanar ...

nbf - sisi, si això és conegut per tots; però qui dóna llavors té dret a demanar ..., llavors que se li faci cas, que es respecti a qui dóna i demana

an. - però qui dóna també és qui menys demane

nbf - a vegades també passe, m

an. - normalment, i qui no fa res és qui més demane.

nbf - és un lio, està clar que és un lio i és molt complicat

an. - a vere, és un peix que es mossegue la cua això, per molt que ... moltes voltes que li donis.

nbf - no sé, jo lo que vec ... que encara estem amb estructures molt feixugues, molt rígides, en general, ...; són plantejaments empresarials, vale, que s'han desenvolupat en el segle xx, per inercia seguim al xix. (...) ... per exemple, no està ajustat tema horaris de treball, producció, ajustat a les estacions de l'any, en relació per exemple, si juliol, agost, setembre és fluix, no fa falta que estigués treballant igualment

an. - ... és a partir de setembre

nbf - bueno, si se sap que hi ha uns mesos que són més fluixos, pues bueno, ser més orgànic i **que l'estructura també sigui més orgànica**

an. - amb això estem d'acord

nbf - vull dir, que llavors no fa falta anar sempre al mateix ritme; me referia amb això amb estructures del segle xix. (...) Crear estructures que permetin certa flexibilitat, (...) I que pot ser hi haigi una gent fixa, i una gent que els truques quan hi ha més feina, per exemple.

an. - això sempre ho he dit jo.

nbf - és crear estructures, intentar que siguin lo més àgils possibles, perquè siguin fluides i flexibles, adaptades a lo que estàs fent, a la producció.

an. - però això ja forme part de l'estructura de l'empresa, ... no crec que ja sigo, com has dit tu, ... que estem al segle xix.

nbf - ... jo segueixo veient el segle xix encara.

an. - no, jo no.

nbf - ... passat per tot el segle xx, evidentment, però és una inercia que no s'ha revisat a fons realment, a veure, el tema de la producció

an. - no, jo no, que tinguin una monarquia rígida, no; amb això sí, estem d'acord que quan arribin aquestos mesos que és fluix i tal,

o deixar una mica la gent doncs mira, que uns podem fer vacances al novembre, o lo que sigo, això d'acord, si, però per la resta, jo no trobo que sigui ..., per com està, com estem en general les persones avui en dia eh? (...)

nbf - tu estàs enfatitzant el fet de que hi ha gent

an. - molta, moltíssima

nbf - que passe de tot

an. - moltíssima

nbf - i parles ara ... en general?

an. - en general, sisi. ... la gent no li pots donar ..., si li pots donar això, no li donguis això.

nbf - però això és trist no? de tindre que anar així?

an. - però és que són masocas, ... són així, jo ho vec. (...)
No ho entens, però que no ho entenguis no vol dir que no estigui passant.

nbf - a veure, ho entenc, perquè ho he viscut en certs ambients laborals, però la gent que pot ser més he conegut i amb qui més m'he fet, pues és gent ... que estamos todos, i hi ha molta gent així, no és que som la majoria, ni molt menys, però de la mateixa manera que hi ha gent apalancada com dient, bueno si esto se hunde vamos a pasar de todo, val, qui es vulgui esfonsar que s'esfonsi, però qui vulgui continuar, deixa'l (continuar)

an. - però és que no s'esfonsen ells, fan esfonsar als altres, aquest és el problema.

nbf - si, va tot junt; però al que té el cul inquiet i té ganes de fer coses, deixar-li, paso que passem, saps com vull dir? (...)
Perque no pot ser que perquè hi ha una inercia molt brutal a nivell social amb bastanta gent, que llavors lo altre quedi com anulat, taponat, no et deixen passar perquè és que hi ha tot un apalanque allà;
i dius: - senyors, a trencar barreres. I ho fas, a més a més eh? ...;
i ets la bixo raro evidentment, ets la histèrica de turno, quan toca, perquè també te queixes de coses, ... i em puc queixar perquè m'entrego amb la feina, i llavors no tinc cap perjudici, si vec algo que no m'agrada o que no ho vec clar, ho dic, i si m'equivoco, m'equivoco i si no m'equivoco i l'he encertat, l'he encertat, que em facin cas o no ja és una altra cosa, però no deixaré mai de dir el que pensi, tal qual. (...)
La mateixa cosa depen de com la veguis ... per aquí la veuràs negra, per aquí la veuràs blanca, per aquí la veuràs marrón, per aquí la veuràs verda ...;
si sols tens 1 punt de vista, euforia total, o no, pesimismo total, (...)
El pesimismo no em serveix de res, i la vida per mi és moviment, és transformació i és canvi, i estar viu implica això, en la meua vida personal i en lo que depengui de mi,
Llavors dius vale, ni excès d'euforia, perquè tampoc no porta a res, et porta a una mena d'idealisme que acaba sent abstracte i que no em serveix de res una idea sino es materialitza, però tampoc no em serveix de res el: - como siempre ha sido así, pues no se puede
Ho sento, un poc canviar fins l'últim moment de la seva vida, per tant, mou-te el cul, si vols moure'l, ara sino el vols moure'l deixa-m'ho clar i amb tu ja no conto per a res.
M'he tornat molt radical en aquest sentit, no és que sigui radical, molt viva o

an. - nooo, tu és lo que penses i és la teua opinió i

nbf - ... jo entenc que és delicat, però mentres un tingui por a canviar o a ... simplement per comoditat, per pur vici de la comoditat no mou el cul, ... no sé, és lo que dic, que per uns no se sacrifiquin els altres... .
... arrel d'estar en una altra posició ara, clar, vas coneixent gent que està veient

d'altres maneres: - pues no todo es pesimismo y tal... .

Hi ha molta gent que s'ho està currant, hi ha molta gent que s'està activant de dir eih

an. - **claro, és l'entorn que tu vulguis crear, evidentment**

nbf - bueno, que tu te vulguis crear o que t'ho trobes simplement, t'ho trobes (...)

(...)

nbf - ... què desitges?

an. - (...) ... què puc desitjar ...? si vulguessis ... un món millor, és impossible

nbf - és impossible?

an. - sss

nbf - ets pesimista llavors

an. - no sóc pesimista, gens ni mica, sóc molt optimista, però sóc realista també

nbf - però què vol dir ser realista?

an. - **que és lo que hi ha, ... un món perfecte**

nbf - un món perfecte és una altra cosa, això sí que és bastant impossible, però un món millor no és que sigui perfecte és un món 'millor' de lo que tenim

an. - **si però un món millor ...**

nbf - no hi creus?

an. - ... no ... ; tu te pots crear el teu món millor i viure en aquest teu món millor, això sí

nbf - però llavors estàs creant boletes aïllades, però aquestes boletes poc a poc, inclús per afinitat se van unint, ... de la mateixa manera que tu quan estàs bé, transmetes aquest estar bé on sigui,

an. - **si, però és allò que és una colònia no?**
que dius sí, som una colònia que estem amb un món millor,
però és el nostre món, no és el de tothom,
i lo que tu vols és que sigui tothom

nbf - no

an. - **si**

nbf - no

an. - **m, si perquè ... sí, perquè sí no és un món millor per a tothom**

nbf - no és un món millor

an. - **claro.**

nbf - aquí estem fent filosofia ... (riures)

an. - **claro, tu vols que ... tu tens el teu entorn i tu per mi, tu ja estàs bé,**
però lo que tu veus fora no t'agrada

nbf - però això és viure amb una tremenda escisió entre interior i exterior;
ara vinc de la Índia i veus la pobresa que hi ha allí

an. - no interior i exterior, a vere, és que jo per exemple, lo que tu dius de la India

nbf - o anar al 3r món

an. - si, n'he sentit parlar

nbf - i t'en dones conta, lo bé que vivim aquí com a reis, tots.

an. - a mi no me fa falta anar a la India per donar-me conta de que tinc una vida privilegiada; ...

nbf - ni on sigui, ja ho valeres.

an. - ... però és que a vere, **hi han persones que saben valorar lo que tenen**

nbf - mm, però això és ser conscient de lo que tens

an. - **hi ha persones que no**, llavors dius ... vale ...

nbf - però de la mateixa manera que tu t'has fet conscient, aquesta gent que no és conscient, alguna d'aquesta gent es podrà fer conscient altra no, i hi ha gent que es fa conscient ara, i hi ha gent que es farà conscient dintre de 10 anys i gent que porta dècades que s'ha fet conscient ... vull dir, no anem tots al mateix ritme

an. - no, no, una persona madura als 15, una altra als 20 i una altra igual als 40

nbf - i hi ha gent que no madura (...)

És a dir, que tu creus en aquest món millor a nivell individual, cadascu en la seva família, en el seu petit reducte diguessim, que és lo que tens tu en la teva responsabilitat, però a nivell general

an. - no.

nbf - jo crec que a nivell general no recau de la mà de ningú de dir si es pot o no arribar a un món millor; primer t'has de canviar tu, individualment, que és la base de qualsevol cosa.

an. - a vere, tu de lo que està de la teva part, tu ja ho fas, tu aportes el teu gra no? però saps que ... fa falta més, per això que un món millor en general ...

nbf - pues jo si que ho desitjaria, ... ; és a dir, que a nivell general no hi creus amb un món millor?

an. - no és que no hi cregui, és que no el vec, voldria creure però no el vec.

nbf - estavem parlant de desitjos, en aquest sentit

an. - m'agradaria un món millor

nbf - però com ... és impossible ...; t'en dones conta que aquí estàs negant ja?...

an. - sisi (...) no, no és que estigui negant, ... és que és així, ... és així; jo sempre ho dic, que vulguis veure o vulguis reconèixer una cosa, no vol dir que siguis realista amb la vida mateixa no? i afrontar lo que hi ha, perquè és lo que hi ha

nbf - però lo que hi ha és tant això, com això, com això, ...

an. - que no hi haurà un món millor, en general

nbf - però com ho saps? ... com pots afirmar "no hi haurà un món millor"

an. - jo no ho sé, a vere, jo no te puc dir ho sé per tothom,
però per ... la teva experiència i per lo que tu vius

nbf - per lo que vas veient, ... afirmes en un futur que

an. - jo no puc parlar per boca de tothom ni pels sentiments de tothom

nbf - però t'en dones conte que al afirmar que "no hi haurà un món millor"
estàs fent una frase categòrica, en un futur tajante de que eso, NO?

an. - i és veritat, ... no se està parlant de que s'acabarà el món
i de que faràn una colònia a la Lluna i hi anirà els que tindran més diners?

nbf - però això?

an. - ahh? ahh?

nbf - però això d'on ho has tret? ...

an. - doncs ja està, però hi és no?

nbf - és que els diners no té res a veure amb tot lo que està passant a nivell de transformació en el món

an. - però és un exemple no? hi és no? això?

nbf - però què és això? d'on has tret això?

an. - ah, doncs és com tot lo que va flotant...

nbf - però d'on rebs aquesta informació, però què és això?

an. - com què és això?

nbf - no ho he sentit mai a més a més

an. - carai, ... carai

nbf - és a dir, que los que tengan dinero van a poder entrar en el reino de los cielos
y los demás no ... (...) no va per aquí la cosa eh? ... lo material no té res que veure,
ni ajudarà amb res a transformar a la gent en lo que es tingui que transformar, ...

an. - és la teva opinió i m'assembla molt bé però no estic d'acord.

nbf - però aquest exemple que m'has posat que si s'acaba el mundo ..., això d'on ho has tret?

an. - ... jo lo que t'estic dient no m'estic inventant res, ...
tu m'estàs preguntant i jo te parlo de lo que visco,
o de les meves experiències o de lo que sento, no és que m'estigui inventant res.

nbf - però t'estic preguntant d'on has tret aquesta idea ...

an. - jo no l'he tret, ho sents, ho llegeixes i ho sents

nbf - és a dir que creus que s'acabarà el món i que sols els que tenen diners ...

an. - s'acabarà el món porque nos lo estem carregant

nbf - i serem tant burros a més a més de deixar-nos-lo carregar,
això és la estupidesa màxima de l'humà ...

an. - però és així

nbf - perquè veure-ho i no fer res per modificar

an. - a veure, no fer res, qui no fa res? (...)

nbf - bueno, com consumeixes, què consumeixes, quant consumeixes, quants residus estàs generant sols consumint lo que estàs consumint...

an. - sisi, i el que ho fabrique perquè ho fa?

nbf - és que és tot, és un replantejament de dalt a baix de tot, una revisió de dalt a baix de tot

an. - és lo que t'he dit abans, que és el peix que es mossegue la cua, i que no, que és així i ja està, que no hi ha volta de fulla.

nbf - bueno, no sé suposo que cadascu està dintre de la seva **cosmovisió**, de la seva manera d'entendre

an. - hi ha massa interessos i ja està.

nbf - jo crec que hi ha altres poders...

an. - és com els cotxes, has d'anar amb una velocitat, perquè si no, si passes el límit, que si te treuen el carnet, que no sé que ...; solució: que els cotxes no corrin a més de x velocitat, què passaria? moltes marques de cotxes se deixarien de fabricar, provocaria molts acomiadaments, puestos de treball, etc., etc., etc., etc., i tot se mou així, ... és que a veure

nbf - jo lo que vec que ho estàs veient tot d'un costat eh? ... lo que deiem dels diferents punts de vista, i pot ser m'he posat perquè estem amb posicions quasibé oposades, en segons que, ... ho estàs veient tot des d'un costat molt pesimista, ...

an. - pesimista no, jo diria realista

nbf - per mi la realitat va molt més enllà del blanc o del negre o del marrón

an. - és la teva opinió, és la teva opinió i la respecto, jo tinc un altre punt de vista i de veure les coses, ... però a mi no m'has de convencer de res

nbf - no, ni tu tampoc a mi, ...

an. - ... tu tens el teu punt de vista, la teva opinió i jo tinc la meva.

nbf - però que m'ha sorprès que ho veus així i ho veus així, i no surts d'aquí, ...

an. - sisi, si, si

nbf - uau, no no, és respectable, és un punt de vista i punt no? està clar. ... vols afegir en el teu desig alguna cosa més?

an. - no ... ja està.

nbf - que fort... m'has tocat

an. - suposo que t'afecta el tema perquè deu ser un tema que t'agrada

nbf - no m'agrada, m'afecta ...;

he estat molt temps vivint amb un visió molt pesimista, molt negativa, negra absolutament, vull dir, sé aquesta idea d'impossible canviar res, impossible tot el materialisme que domine tot el sistema, són coses que no me són estranyes
Per les raons que sigui, he pogut conèixer l'extrem oposat, val?
Per sort ... puc ser molt escèptica, i sóc molt escèptica, però molt, però també tinc la sort de ser molt idealista, i suposo que una cosa me compense l'altra.
Quan vaig descobrir la faceta idealista, em vaig donar conta que també podia veure les coses d'una altra manera, i llavors relativitzar: ni excès d'escepticisme i de pesimisme, ni excès d'idealisme, perquè qualsevol extrem et porta a conflicte, a dolor i a tensió
Ha sigut fort perquè ha sigut com tornar a entrar a una mena de ... fff, m'ha afectat, t'ho dic sincerament, ... ara mateix me noto que estic afectada, ... ;
perquè jo no hi crec amb això, tampoc no crec amb el ideal idíllic, todo rosa, no, perquè **la vida és dura per naturalesa**, això em sembla que ho tenim tots bastant clar,
Però que això, que **no és ni blanc ni negre, que és algo orgànic, que depen molt de la voluntat, si vols veure les coses blanques les veuràs blanques, si les vols veure negres**

an. - **les veuràs negres**

nbf - de lo que tu creguis, segons la creença que tinguis ho veuràs d'un costat o d'un altre,

(...)

SOBRE TREBALL, TEMPS, SOCIETAT, MORAL I ÈTICA

Julian Arànega (17.7.2003)

nbf - ... és fort també perquè d'alguna forma quan parlem de "societats desenvolupades" i tot això...; dius, bueno el **treball** és aquella quantitat que generes, que fas, per obtenir diners i puguer viure; és com abans que anaves a caçar i ... no?, era el temps que inverties per anar a caçar, gastaves energia física per corre radera de lo que sigui, però es que ara estem ..., és a dir

JA - igualment

nbf - estem un munt d'hores pel tema **supervivència**, pagar un sostre, pagar les coses bàsiques i a més a més no et queda...

JA - no te quede res

nbf - no et quede res, i quan no estàs agotat, que no tens ganes ja de...

JA - i **les relacions personals són les que més se ressenteixen**, i sobretot amb adults, els fills sempre t'aguantaran i tu a ells, ..., però amb la persona que vius ... és molt fort perquè acabes per no coneixe't ni veure els canvis que té, l'evolució que té durant ...; quan ets jove i coneixes algú t'estàs moltes hores i faràs tot lo que puguis per estar amb ells no? i ara les teves **prioritats** canvien a donar-lis un benestar més gran, ... pues treballant, no? però no saps lo que et perds, la evolució..., la teva dona..., o sigui, tots evolucionem no? ni ella t'enten ni tu a ella, portes uns anys i dius - ostras pedrin -, home segons com siguis, jo suposo que si, parlant tot

nbf - i això **repercuteix en la societat**, ... bueno són vincles bàsics...

JA - bueno, si te digués, jo quan vaig començar a treballar aquí, jo m'enrecordo de la gent de la meua edat, amb cosa de 5-7 com a molt 10 anys endarere, les persones i **com són la gent jove**, ha canviat totalment però espectacularment eh, jo no els entenc, no els hi entenc **les prioritats** ..., és una bestialitat, o sigui, arriben aquí a treballar no saben fer res i ja te vacilen, macho, mare de deu, no te bacilen escolta - tu que sabrás - ...; **... són molt prepotents**, no són ningú, ... van a guanyar uns quartos i semblen que són deus; ho trobo ..., parlo dels meus germans eh, petits, joder, me sembla que estàn equivocats i l'evolució de la societat va per aquest camí, quans mestres agredeixen anualment? ...

nbf - estem molt posats amb tot el tema del diner i del treball, tots **els valors morals i ètics és lo que està més en crisi**, en general eh

JA - **depen molt de cada persona, no d'una societat ara**

nbf - i a part en el món que vivim inclús ja a nivell internacional, que dius tot està potes amunt i no hi haaa

JA - tot, i sobre tot és lo que dius, o sigui, les persones, el ... no sé com dir-ho, **el cor**, perquè **tot depen del cor**, o sigui, **del sentiment**, si una persona no fa una cosa si li sab greu, eh, home pot acabar fent-la perquè no té més remei, però fer una cosa sapiguent-li greu és molt difícil, i això tire de cor, si és així; i la gent ara jo jo jo i jo i jo i jo, ... és veritat, parles amb algú - i jo, i jo - ; bueno, però de què estem parlant de "a jo" o "de jo" (riures), no? és queee

nbf - és un problema general eh

JA - i **és difícil trobar bona gent** eh

- nbf - però jo crec que tal i com ens estem plantejant **el tema del treball, de la producció i el consum**, perquè **va lligat**, és lo que fa que estiguem on estiguem, lo que passe que aquí hi ha un embolic gordo, això no és canvia ni amb una dècada ni 2, són processos molt llargs i no...
- JA - és que tenir fills petits ..., vas pensant i dius : ... on acabarem?
- nbf - ... home, si et poses allò a pensar una mica, dius: està molt negre, està molt negre
- JA - i t'esgarrifes eh;
... parlava amb xiquetes joves, perquè els xiquets són més ..., però xiquetes joves:
- jo no tinc fills perquè no vull que visquin en la societat que s'està creant;
és dur eh
- nbf - i per l'altra banda, d'això en parlavem amb una companya d'aquí Lleida,
és que la gent també té por a manifestar la seva ètica o la seva moral, és més fàcil seguir la corrent, ... encara que t'estigui maxacant a nivell interior o al nivell de dir- ostia, és que t'està portant a unes contradiccions, a una tensió interna, perquè estàs renunciant al cor o com li vulguis dir no?
I per l'altra banda, apostar o anar de dir:
- vale, que tothom va cap aquí, però jo estic sentint de forma molt clara que així no, que em faig mal d'alguna forma;
és **instint**, de dir: - **aquí em cremo i aquí no, cap on tires?**
I suposa una decisió de dir: - bueno, mmm jo vull ser fidel a mi mateix
- JA - la gent està desvirtuada de tot; socialment ..., **paguem uns impostos a l'Ajuntament i ja li supasem tot, tot, hasta la moral.**
És allò que dius:
- Oh, vec un home al carrer tirat en una cantonada, s'ha desmayat, cony on està la urbana?
No senyor estàs (tu) ... m'entens?
- que no pago per a que aquest senyor no estigui aquí?
Un indigent demanant ... a la catedral, un señor pidiendo:
- joder que vaya al Ayuntamiento;
- però escolta tu, on estem eh?
És així eh.
- nbf - és molt fort
- JA - o sigui, **pagem i perquè paguem ja nos venem, hasta moralment li fiquem amb un altre la obligatorietat, si cadascu poses d'ell**
- nbf - però això és manca de **responsabilitat** personal i de, i deee, que tots estem enganxats amb una ...;
també hi ha tot el tema de la **por**, que sembla que l'indigent tingui que ser un..., i hi ha gent supermaca, inclús gent que han renunciat a ... no?
que els mireu així com si fossin...
- JA - no, indubtablement
- nbf - inclús hi ha gent que són uns savis, a més a més, alguns
- JA - ... en hi ha savis, i tant, i gent perduda o desperdiciada per la societat, de tot, i vagos,
- nbf - home evidentment, ... es que fem una fauna entre tots (riures)
- JA - si que és pintoresca si, ostras pedrin (riures)

SOBRE EMPRESAS, JEFES, EL DINERO Y LAS NUEVAS GENERACIONES.

Alberto García (11.2.2005)

nbf - ... ¿qué es para tí una **EMPRESA**?

AG - **la manera de ganar dinero si, porque un trabajador normal por muchas horas que haga como un burro no creo que salga de pobre, o sea, va a estar toda la vida trabajando como un cabrón,** en pocas palabras.

Si tienes tu empresa y te vas montando y te van las cosas bien, te vas moviendo, te vas interesando, podrás salir adelante más tranquilamente,

y podrás pues tener una vida mejor ... pa tu familia y pa todos los que te rodean.

(...) Si va bien, gana, y luego si sale mal y tiene algún problema es cuando (hay) más responsabilidad, más peso encima,

Si te va bien, en tu vida te va ir mejor, porque vas a tener opción a lo mejor a alguna cosa, alguna serie de caprichos que no podías tener antes.

nbf - ¿por el dinero o por el hecho de que también eres tu quien toma las decisiones?...

AG - **eres más libre también, porque no dependes de nadie,** ... estas a tu merced mismo
(...) **eres más libre, eres más dueño de tus decisiones.** (...)

Yo sólo veo un pero en esto de los jefes y todo eso, que por ejemplo, hay mucha gente que una empresa le va bien, y van abarcando más, van abarcando más hasta el punto que se hace egoísta

nbf - m, esto es un problema también

AG - **y avariciosa**

nbf - pero es por el dinero eh? esto

AG - **es lo que te diría del dinero,** ese es el problema que veo,
que la gente ya se va haciendo luego avariciosa, egoísta con el dinero

nbf - que nunca te sacies, que siempre quieres más y más

AG - **quieres más y luego llega un punto que petas, porque ya no abarcas todo, y te cambia la manera de ser, esto es lo que yo no veo bien, que por culpa del dinero o lo que sea, tengas que cambiar la manera de ser.** (...)

Te vas como creciendo, te vas ... no sé ..., y no encuentro el por qué ... de eso, porque la gente se piensa que eres más ...

nbf - ... esto es ... es como una especie de cáncer, te va corrompiendo,
sí no eres muy fuerte moralmente y éticamente, entonces tener o no tener no te afecta,
eres tal cual eres

AG - **si, las ideas muy claras tienes que tener**

nbf - sino, si eres débil a nivel de ética y de moral, ... tener dinero supone tener un poder,
aunque sea a base de un sacrificio también y de trabajo y todo eso,
pero es un poder que ... te vas creciendo por ahí...

AG - **y que luego a veces a la larga te trae problemas**

nbf - no es fácil, ... es una ventaja por un lado pero no es ninguna ventaja en el sentido,
cuando te va comiendo y te va sacando de tí mismo...

AG - mm, el problema es que mucha gente no se da cuenta

nbf - hasta más tarde, hasta que

AG - hasta que no se encuentran solos ... no se dan cuenta de lo que les ha hecho el puñetero dinero, eso es lo que yo encuentro mal.

nbf - también depende de cada uno, es decir, y depende mucho de la **generación**, porque estoy viendo que gente así más jóvenes como vosotros, vale que os puede gustar el dinero o la vida material, pero teneis otra sensibilidad también, no sé me da la sensación eh? Hablando con gente de 19, 20, 21 años 22 años, a gente que ya tiene 35 y pico o 40, o la gente ya 50 o 60, ves que hay **mentalidades** como diferentes.

AG - **no se ha vivido lo mismo**

nbf - todo el mundo lo puede reconocer esto del dinero, porque es un hecho y a parte no es nuevo, y creo que ocurre desde...

AG - si, desde siempre

nbf - pero que hay una sensibilidad, no sé si es porque se es más joven o porque también ... no sé habeis nacido en otra circunstancia

AG - otras épocas

nbf - si. No sé, ¡ya veremos qué haceis vuestra generación ... porque llegará un momento que os caerá todo encima!

AG - hay unas cuantas cabras locas

(...)

nbf - ... ¿qué deseas? (...)

AG - deseo, mira, que a parte de eso **que no haya guerras** y tonterías de estas, ... bueno a ver tonterías, **ni guerras ni hambre ni ...** por ejemplo el **maltrato a las mujeres** lo veo muy mal; **que no costara tanto que una familia saliese adelante**, que yo **sé de gente que muchas veces están trabajando 10 y 11 horas para traer una casa, unos hijos adelante, eso no lo veo normal, porque 10, 11 horas no hay cristo que lo aguante 25, 30, 40 años; y creo que se tendrían que hacer las cosas más justas pa todos**, creo que unos tienen mucho y otros tienen muy poco, ... , es mi punto de vista, es lo que yo veo. (...)
Yo eso no lo veo normal que una mujer, un hombre, quien sea, tenga que trabajar 14-15 horas para llevar una casa, una casa, gas, teléfono, todo, yo lo veo todo excesivo últimamente.

nbf - cuesta mucho, cuesta cada vez más vivir, esto es lo impresentable.

AG - como por ejemplo, como si yo ahora dentro de poco, como todas las personas tenemos planes, yo me gustaría comprarme un piso, pero cojo y voy a mirar pisos, uff, cualquier cuchitril de 60-70 metros cuadrados ... que te valga ... 25-30 millones

nbf - está pasao de vueltas esto

AG - si que te puedes meter, pero ya te tienes que meter pero que te estás metiendo pa toda la vida, hasta los 65 estás pagando piso, y eso es lo que no veo normal.

nbf - a parte de brutal es injusto, ¿si vas a mirarlo? es injusto que lo que es vivienda, que lo que es **vivienda**, que lo que es techo, suba a unos niveles no ya del IPC ..., sino que está disparao todo esto

AG - vamos, que te hipotecas pa toda la vida

nbf - en el fondo es injusto, es inmoral, porque son cosas, son necesidades básicas, es como la alimentación, la educación, ... ; el techo no puede subir tanto así, si se va a analizar la problemática de lo que pasa en vivienda, es de locos, es de locos

AG - en vivienda, en trabajo, en todas las cosas.

nbf - es como que se hubiese perdido el rumbo o ... como las ballenas estas que pierden el rumbo o el instinto, porque hemos perdido la moral, porque son cosas muy básicas, no por especular más con esto

AG - ahí entramos luego con el tema del dinero,

nbf - bueno, volvemos al tema de siempre, es el gran fantasma, porque es el gran beneficiador, porque **si que te da muchas cosas el dinero, pero a la que te pervierte moralmente**, no eres ..., acabas

AG - **no eres nada**

nbf - que te derrumba

AG - ... **yo lo que encuentro injusto es eso, que mucha gente tenga problemas para llegar a fin de mes, trabajando una burrada de horas como se trabajan, en muchos de los casos.**

nbf - **hay muchos problemas a nivel social, a ver, que siempre han estado**, hay mucha gente que dice: - no , si siempre han estado ... -, si si vale, pero ...

AG - **si, pero con la tontería de que siempre han estado, nunca se mira de hacer algo.**

nbf - aquí está

AG - **la gente se conforma y eso es lo que yo no veo normal**, que siempre han estado y por eso ya se conforman, pues no.

nbf - No hay **espíritu crítico** de decir: - pues revisemos y reanalicemos - porque así no vamos a ninguna parte, **que cada vez cueste más la vida, no sé si tiene sentido**, y luego hablamos de **sociedades desarrolladas** como si fuésemos ..., y miramos al tercer mundo como si fueran los pobres; si los pobres desgraciados en el fondo somos nosotros que vivimos

AG - **si, pero esto es muy difícil, se meta quien se meta ahí en el gobierno**, son todos una banda de chorizos mangantes

nbf - si bueno, es un tema
No sé, es muuuy difícil, pero yo creo que también los cambios vienen más ahora a nivel personal y a nivel de lo pequeño eh?
si esperamos a que lo grande cambie , **los cambios vienen a raíz de**

AG - **las pequeñas cosas, luego ya van a más**

nbf - **más que de arriba a abajo, es de abajo a arriba que está cambiando**, porque llega un punto que no puedes seguir a ese ritmo, no puedes, ... que no ..., entonces es cuando frenas y dices:
- bueno, a ver, qué es importante: esto, esto y esto; vale, pues lo demás fuera - te concentras en 3 cosas básicas y ahí empiezas a

AG - si, pero eso es lo que la gente no ve,
yo creo que la gente eso no lo entiendo o no lo ve o ...

- nbf - no sé ..., son las cosas de cada uno, pero ...;
y tampoco es una cosa rápida que digas: - en 5 años ya está -.
no, es un proceso lento, es un proceso lento y de hormigita, de piano piano, poco a poco
- AG - ... yo ya te digo, **lo que veo que se tendría que mejorar, lo que deseo es el humanismo entre todos, todas las cosas lo que se refiere a las personas, a lo social, se tiene que mejorar mucho.**
(...)
Por mucho que te enfades con una persona no tienes derecho a matarla.
- nbf - ni a pegarla, **la violencia no es ninguna excusa para nada.**
- AG - es igual que la guerra de Bush, - oh, es que queremos liberar al país de Sadam – pero qué Sadam, si tu lo que quieres es el petróleo,
- nbf - sisi, **hipocresía internacional** ...
- AG - y luego estamos con el puto ese bigote que va y lo defiende, y se mete ahí en la guerra, pues ya ... luego pasa lo que pasa, te vienen a Madrid y mira 200 muertos.
- nbf - nono, es todo una bola enorme que va a la deriva totalmente, sin ningún tipo .., parece que lo controlan pero no controlan nada, porque si hay un poco de juicio, un poco de sentido común, hay ciertas cosas que ya no se seguirían con esta inercia del capital y no sé qué y explotar la tierra
- AG - se centran en muy pocas cosas, nooo ...
- nbf - y si no se recuperan valores muy básicos humanos, ... que son los pequeños puntales
- AG - que se están perdiendo, o se han perdido algunos ya
- nbf - también se está como volviendo, es decir,
de la misma manera que hay una decadencia brutal en valores y en ... que dices:
- estamos en el siglo XXI y aún seguimos con esta mentalidad...?
y si como que son los 2 extremos, hay mucho de malo y mucho de bueno,
y depende de cómo lo mires sólo ves lo negro o sólo ves lo blanco. (...)
Que a ver, que lo ideal es poderlo verlo los dos, para no ser ... ingenuos de decir:
- ah, todo está bien- - todo está mal - , caer en el escepticismo no?
Pero hay como muchas estructuras muy decadentes que son más que evidentes,
y leyes estúpidas que dices - pero, pero, pero esto qué es? y que nadie revisa porque,
lo que decías tu antes: - ah, como siempre ha sido así, pues ... –
Pues no, se revisa, **generacionalmente nos toca revisar todo eso.**
- AG - pero la gente es conformista, ... tiene un **miedo** a que le pase algo, y se conforman
- nbf - **el miedo** también es una putada, porque es lo que te ... priva tomar una decisión,
ejecutar cambios en tí o en tu manera de ver, ... **es una limitación** en el fondo;
y a la sociedad ya le conviene que tengamos miedo y que desconfiemos del otro,
porque mientras estemos como atomizados hay esta especie de
- tu sigue, porque nono, siempre ha sido así -, como que no, a ver, un momento. (...)
Pero hay mucha gente también que está empezando a tomar otro tipo de **decisiones**,
si que hay muchos lados muy cutres, pero cutrísimos que dices: - pero ¿qué es esto?
y ves que va a más, esto va a más, dices, vale, ok.
Pero por otro lado ves decisiones, gente que está tomando, buscando, ... va todo junto.

SOBRE ELS DEFECTES, L'OPORTUNITAT I LA NECESSITAT DE CANVIAR

Pep Mas (18.6.2004)

nbf - ... a veure, qui no té defectes i ... lo dolent és quan un mateix és incapaç de veure'ls (...)

PM - jo crec que **tothom tenim la oportunitat de canviar**, ...
 jo sé que sóc imperfecte, tothom ho som no?
 però ... exacte, si no ets capaç de veure els defectes aquests, que te poden arribar a fer mal a tu,
 ... és que els nostres defectes a part de molestar als qui tens a la vora,
 te poden acabar fent mal a tu perquè t'aillen de la gent,
els problemes t'acaben aillant de la gent si no ets capaç de veure'ls,
 i d'alguna manera si no fas una miqueteta de reflexió sobre aquestes coses te pots ...,
 vull dir, **tot te torne**, tot te torne;
 ... **s'ha de ser una miqueteta més humil amb un mateix**
 (...)

nbf - ... en el moment de veure un mateix els problemes,
 jo crec que també llavors és quan pots, al veure-ho

PM - quan pots millorar-ho

nbf - si no ho veus, no ho pots millorar. (...)
 Els canvis els fa cadascú perquè té la necessitat, ningú et pot canviar, ...
te poden influenciar, te poden aconsellar, però el canvi el fa cadascu. (...)

PM - i sobretot això, **t'has de donar conte de les coses**,
si no les veus és impossible que actuis en conseqüència. (...)
... la persona és persona des de que neix hasta que mort,
i tens oportunitat de canvi durant tota la teva vida,
 si és que el canvi és positiu, de canvi i de tot,

nbf - un ho ha de necessitar, i quan ho necessites és com la gana,
 quan tens gana no que busques menjar?
 pues quan tens necessitat d'un canvi, ja el propi instint t'hi porta la circumstància
 perquè facis el gir o lo que sigui. (...)